

Број: 01-02-4-579-2/23
Датум: 14.5.2023.

15.06.2023
01,02-04-1-1345/23

**ПАРЛАМЕНТАРНА СКУПШТИНА
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ**

Предмет: Извјештај о заштити личних података у Босни и Херцеговини за 2022. годину,
доставља се,

У складу са чланом 40. став (1) тачка ц) Закона о заштити личних података у Босни и Херцеговини („Службени гласник БиХ“ број: 49/06, 76/11 и 89/11“) достављамо вам Извјештај о заштити личних података у Босни и Херцеговини за 2022. годину.

Извјештај достављамо на службеним језицима и писмима у штампаној, као и у електронској верзији.

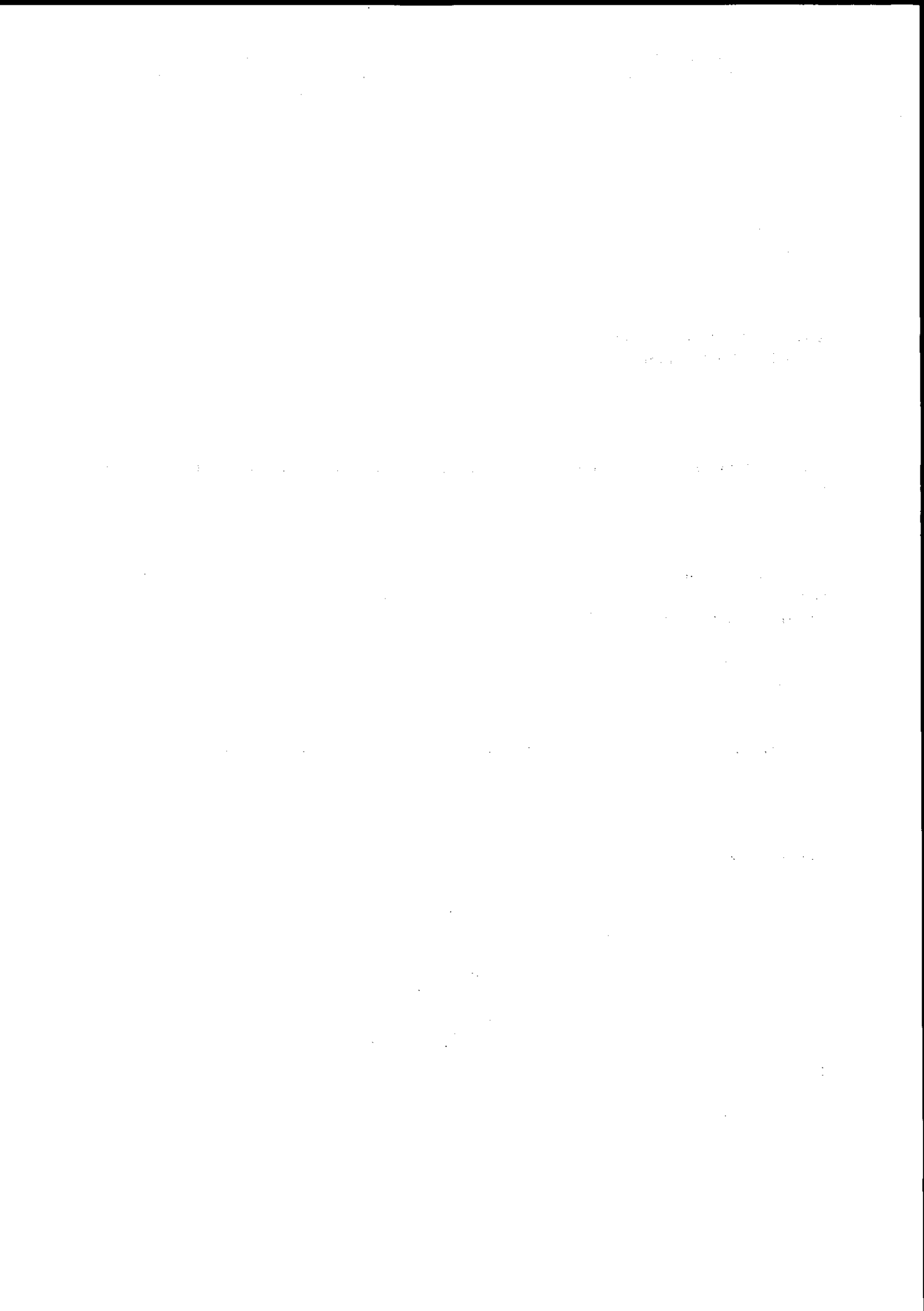
- Извјештај о заштити личних података у Босни и Херцеговини за 2022. годину, као у тексту
- CD

С поштовањем,

ДИРЕКТОР
Др Драгољуб Рељић

Доставити:

- Наслову
- У спис

Broj: 01-02-4-579-1/23
Datum: 20.5.2023.

IZVJEŠTAJ O ZAŠTITI LIČNIH PODATAKA U BOSNI I HERCEGOVINI ZA 2022. GODINU

Sarajevo, maj 2023. godine

I. U V O D

1.1 Opće napomene

Na osnovu člana 40. stav (1) tačka c) Zakona o zaštiti ličnih podataka („Službeni glasnik BiH“ broj 49/06, 76/11 i 89/11) (u daljem tekstu: Zakon) Agencija za zaštitu ličnih podataka u Bosni i Hercegovini (u daljem tekstu: Agencija), podnosi Izvještaj o zaštiti ličnih podataka za 2022. godinu Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine. Ovo je petnaesti Izvještaj koji Agencija podnosi Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine.

Zaštita ličnih podataka, u smislu zaštite privatnosti, jedna je od osnovnih vrijednosti svakog demokratskog društva i aspekt ljudskih prava kojem se poklanja velika pažnja, a ima za cilj zaštitu privatnog života u pogledu obrade ličnih podataka.

Evropska konvencija za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda, u članu 8. Pravo na poštovanje privatnog i porodičnog života, glasi:

1. Svako lice ima pravo na poštovanje svog privatnog i porodičnog života, doma i prepiske.
2. Javna vlast se ne miješa u vršenje ovog prava, osim ako je takvo miješanje predviđeno zakonom i ako je to neophodna mjera u demokratskom društvu u interesu nacionalne sigurnosti, javne sigurnosti, ekonomske dobrobiti zemlje, sprječavanja nereda ili sprječavanja zločina, zaštite zdravlja i morala ili zaštite prava i sloboda drugih.

Svako lice na teritoriji Bosne i Hercegovine, bez obzira na državljanstvo ili prebivalište ima pravo na zaštitu ličnih podataka, koji se na njih odnose.

Pitanja zaštite privatnosti prisutna su u svakom aspektu života pojedinca posebno jer savremeni uslovi života omogućavaju dostupnost velikom broju podataka. Svjesni smo da živimo u svijetu koji se zasniva na podacima i svjedoci smo velikih promjena koje je prouzrokovala globalizacija i tehnološki napredak, naročito u informatičkom i digitalnom svijetu. U procesu globalizacije, informacije ne poznaju granice, pa je teško osigurati balans između privatnosti i sigurnosti, podržavajući i pristup informacijama i zaštitu ličnih podataka.

1.2 Međunarodni pravni izvori

Međunarodni pravni propisi iz oblasti zaštite ličnih podataka postoje na nivou Vijeća Evrope i Evropske unije.

Na nivou Vijeća Evrope donesena je Konvencija o zaštiti pojedinaca u pogledu automatske obrade ličnih podataka (ETS 108). Ista je izmijenjena i dopunjena, usvajanjem Protokola o izmjenama i dopunama Konvencije o zaštiti pojedinaca u pogledu automatske obrade ličnih podataka (ETS 223), poznat i pod nazivom Konvencija 108+, koji je otvoren za potpisivanje 10. oktobra 2018.

Na nivou Evropske unije jedan od najvažniji pravnih akata je Povelja Evropske unije o osnovnim pravima. Povelja, između ostalog, propisuje u članu 8. Zaštitu ličnih podataka. „Svako ima pravo na zaštitu ličnih podataka. Takvi podaci moraju biti obrađeni pošteno za [unaprijed] određenu svrhu i na osnovu informisanog pristanka osobe ili na nekom drugom legitimnom osnovu uređenom zakonom. Svako ima pravo da pristupi prikupljenim podacima o svojoj ličnosti i ima pravo da zatraži njihovu ispravku. Postupanje po ovim pravilima je pod kontrolom nezavisnog organa.“

Na nivou Evropske unije donesena su i dva propisa 2016. godine koji se primjenjuju od 2018. godine:

- Uredba (EU) 2016/679 o zaštiti pojedinaca u vezi sa obradom ličnih podataka i o slobodnom kretanju takvih podataka, te o stavljanju van snage Direktive 95/46/EZ (U daljem tekstu: Opšta uredba o zaštiti podataka). Opšta uredba o zaštiti podataka (GDPR) stupila je na snagu 25.5.2016, s tim da su se njene odredbe počele direktno primjenjivati u svim državama članicama EU dvije godine nakon toga 25.5.2018.
- Direktiva (EU) 2016/680 o zaštiti pojedinca u vezi sa obradom ličnih podataka od strane nadležnih organa u svrhe sprječavanja, istraga, otkrivanja ili progona krivičnih djela ili izvršavanja krivičnih sankcija i slobodnom kretanju takvih podataka, o stavljanju van snage Okvirne odluke Vijeća 2008/977/PUP (U daljem tekstu: Policijska direktiva). Policijska direktiva stupila je na snagu 06.05.2016., a države članice trebale su do 06.05.2018. donijeti zakone i druge propise koji su potrebni radi usklađivanja sa istom.

U međunarodne pravne propise, u ovom kontekstu, kao dio „evropskog prava“, spadaju i presude Evropskog suda pravde i Evropskog suda za ljudska prava.

1.3 Domaći pravni propisi

Zakonodavni okvir koji se odnosi na zaštitu ličnih podataka u Bosni i Hercegovini obuhvata Ustav Bosne i Hercegovine¹, usvojene međunarodne dokumente i domaće propise.

Ustav BiH garantuje zaštitu svih ljudskih prava i osnovnih sloboda predviđenih Evropskom Konvencijom o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda i njenih protokola, te samim tim prava na privatni i porodični život, dom i prepisku: „Prava i slobode predviđeni u Evropskoj konvenciji za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda i u njenim protokolima direktno se primjenjuju u Bosni i Hercegovini. Ovi akti imaju prioritet nad svim ostalim zakonima.“

Bosna i Hercegovina je ratifikovala Konvenciju Vijeća Evrope za zaštitu lica u pogledu automatske obrade ličnih podataka (ETS br. 108) (u daljem tekstu: Konvencija 108), koja je od ključnog značaja za osiguranje prava na privatnost pa time i zaštitu ličnih podataka svakog fizičkog lica.

Slijedom Ustava BiH i navedene međunarodne Konvencije 108, Bosna i Hercegovina je donijela Zakon. Trenutno, ovaj Zakon odražava odredbe Direktive 95/46 EC Evropskog parlamenta i Vijeća od 24.10.1995 o zaštiti pojedinaca u vezi sa obradom ličnih podataka i o slobodnom kretanju takvih podataka, koja je donošenjem Opšte uredbе o zaštiti podataka stavljena van snage.

Bosna i Hercegovina je ratifikovala i Protokol o izmjeni i dopuni konvencije 108 +.

U Bosni i Hercegovini postoje četiri krivična zakona i svaki od tih zakona propisuje krivično djelo „nedozvoljeno korištenje ličnih podataka.“

Sudska zaštita ličnih podataka osigurana je i kroz parnični postupak za naknadu štete po Zakonu o obaveznim odnosima.

¹ Kako bi se izbjeglo opterećenje teksta i postiglo njegovo lakše praćenje, u daljem tekstu Izvještaja bie korištene skraćenice BiH, FBiH i RS uz pravni akt ili instituciju koji u svom nazivu sadrže riječi Bosna i Hercegovina, Federacija Bosne i Hercegovine i Republika Srpska

Jedan od osnovnih principa upravnog postupka „zaštita prava građana i zaštita javnog interesa“ garantuje zaštitu prava stranaka u postupku, pa i zakonitu obradu ličnih podataka.

1.4 Obaveza usklađivanja domaćeg zakonodavstva sa evropskim standardima

Bosna i Hercegovina nije uskladila svoje zakonodavstvo iz oblasti zaštite ličnih podataka sa evropskim standardima.

Bosna i Hercegovina je u julu 2022. godine ratifikovala Protokol o izmjeni i dopuni Konvencije 108 (Konvencija 108+). Ratifikacijom Konvencije 108 + preuzeta je obaveza da se izmijeni domaće zakonodavstvo u skladu sa istom. Konvencija 108+ u članu 6. propisuje: „Svaka strana preuzima neophodne mjere u svom zakonodavstvu kao bi provela odredbe ove Konvencije i osigurala njihovu učinkovitu primjenu“.

Bosna i Hercegovina nije uskladila svoje zakonodavstvo iz oblasti zaštite ličnih podataka ni sa novousvojenim propisima Evropske unije, Opštom uredbom o zaštiti podataka i Policijskom direktivom.

Potpisivanjem Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Evropskih zajednica i njihovih država članica i Bosne i Hercegovine preuzeta je obaveza usklađivanja zakonodavstva, koje se odnosi na zaštitu ličnih podataka, s pravom Zajednice i drugim evropskim i međunarodnim zakonodavstvom o privatnosti. Ovim Sporazumom, u članu 79, Bosna i Hercegovina se obavezala da će uspostaviti nezavisni nadzorni organ sa dovoljno finansijskih i ljudskih potencijala, s ciljem provođenja nacionalnog zakonodavstva o zaštiti ličnih podataka.

U mišljenju Evropske komisije o zahtjevu Bosne i Hercegovine za članstvo u Evropskoj uniji u izvještaju za 2022, u Poglavlju 23: Pravosuđe i osnovna prava, osim statističkih pokazatelja o radu Agencije, navedeno je sljedeće:

*„Nije postignut napredak u usklađivanju zakonodavstva sa *acquis-em* o zaštiti podataka, uključujući Opštu uredbu o zaštiti podataka. Predsjedništvo je u avgustu 2022. ratifikovalo Protokol 223 o izmjenama i dopunama Konvencije Vijeća Evrope za zaštitu pojedinaca u pogledu automatske obrade ličnih podataka. Nisu preduzeti koraci da se Agencija za zaštitu ličnih podataka učini nezavisnijom, niti da se povećaju njeni ljudski i finansijski resursi neophodni za efikasno obavljanje zadataka i vršenje ovlaštenja. Agencija treba da uspostavi bolju ravnotežu između zaštite privatnosti i ciljeva od opšteg javnog interesa, posebno slobode medija, izbornog integriteta i borbe protiv korupcije. Dok Parlament BiH mora konsultovati Agenciju o zakonskim prijedlozima, druge zakonodavne skupštine još nisu obavezne da to čine.“*

II. AKTUELNOSTI

2.1 Obaveze javne vlasti prilikom usvajanja novih zakonskih rješenja do donošenja novog Zakona o zaštiti ličnih podataka

U prethodnim Izvještajima opisane su aktivnosti Agencije na izradi Prijedloga Zakona o zaštiti ličnih podataka u cilju njegove usklađenosti sa novousvojenim zakonodavstvom EU, kojom

prilikom je i istaknuto kakav angažman bi javna vlast trebala imati prilikom usvajanja novih zakonskih rješenja, u međuvremenu, do donošenja novog Zakona o zaštiti ličnih podataka.

Budući da u ovom izvještajnom periodu nije usvojen novi Zakon, u nastavku izlaganja ćemo ponoviti dijelove Izvještaja o zaštiti ličnih podataka za 2019, 2020. i 2021. godinu, koji se odnose na ovo pitanje. Ovdje ćemo dati akcenat na angažman javne vlasti u preuzimanju evropskih standarda u cilju bolje zaštite ličnih podataka. I pored činjenice da nije usvojen novi zakon o zaštiti ličnih podataka, to ne predstavlja prepreku aktivnijeg učešća kako zakonodavne, tako i izvršne vlasti, na svim nivoima, po ovom pitanju. Ovdje, prije svega, mislimo na valjan pravni osnov za zakonitu obradu ličnih podataka, u raznim sektorima, kada je obrada nužna radi poštovanja pravne obaveze kontrolora i kada je obrada nužna za izvršavanje zadataka od javnog interesa ili pri izvršavanju službenih ovlaštenja kontrolora.

Prelazni period od usvajanja do primjene Opšte uredbe i Policijske direktive, bio je dvije godine, 2016 – 2018 godine. Države članice, ali ne samo one, predano i ubrzano su radile i rade na analizi postojećih zakonskih rješenja, te izmjenama, dopunama ili usvajanju sasvim novih zakona. Od izuzetnog značaja za zaštitu ličnih podataka je usvajanje zakonskih rješenja koja imaju potreban kvalitet. Agencija, naravno, ima značajno mjesto u tome kroz davanje mišljenja na prijedloge zakona kojima se propisuje obrada ličnih podataka. Međutim, problem sa kojim se Agencija susreće sličan je problemu koji ima sa zahtjevima kontrolora za davanje mišljenja – koji ne znaju ni pravni osnov ni svrhu obrade ličnih podataka koju sami vrše. Agencija nije ta koja treba, ni u jednom ni u drugom slučaju, nuditi rješenja za konkretne situacije. To nije misija Agencije i ne smije joj se nametati. Zbog toga je značajno da predlagači zakona prepoznaju svoju ulogu i odgovornost kod kreiranja određenih zakonskih rješenja. Predlagač zakona, obično je to nadležno ministarstvo, ako se zakonom reguliše obrada podataka, trebao bi izvršiti kvalitetnu procjenu uticaja na zaštitu ličnih podataka i da se to jasno istakne u obrazloženju zakonskih rješenja. Na osnovu tako dobijenih informacija Agencija bi mogla dati kvalitetno mišljenje i time primjeren doprinos da zakon bude kvalitetan i funkcionalan. Pukim i proizvoljnim propisivanjem obrade ličnih podataka prave se ogromni problemi kako subjektima koji provode te zakone, tako i subjektima na koje se ti zakoni odnose, odnosno licima čija se prava ograničavaju.

Za zaštitu ličnih podataka od izuzetnog su značaja zakoni kojima se propisuje obrada posebne kategorije ličnih podataka kao i zakoni kojima se ograničavaju prava nosilaca podataka. U prvom slučaju, osnovni princip jeste da je zabranjena obrada posebne kategorije ličnih podataka (rasno ili etničko porijeklo, političko mišljenje, vjerska ili filozofska uvjerenja ili pripadnost sindikatu, kao i obrada genetskih podataka, biometrijskih podataka u svrhu jedinstvene identifikacije lica, podataka o zdravlju ili podataka o spolnom životu ili seksualnoj orijentaciji) i da je ista dozvoljena samo izuzetno. U drugom slučaju, ograničenja prava nosilaca podataka mogu se vršiti samo ako se takvim ograničenjima poštuje suština osnovnih prava i sloboda i ako su ona nužna i srazmjerna u demokratskom društvu za neki od legitimnih ciljeva: državna sigurnost; odbrana; javna sigurnost; itd. Zakoni kojima se propisuju određena ograničenja moraju sadržavati posebne odredbe, po potrebi, a najmanje o sljedećem: svrhama obrade ili kategorijama obrade; kategorijama ličnih podataka; obimu uvedenih ograničenja; mjerama zaštite za sprječavanje zloupotrebe ili nezakonitog pristupa ili prenosa; određenju voditelja obrade ili kategorija voditelja obrade; roku čuvanja i mjerama zaštite koje se mogu primijeniti uzimajući u obzir prirodu, obim i svrhe obrade ili kategorije obrade; rizicima za prava i slobode vlasnika podataka i pravu vlasnika podataka da bude obaviješten o ograničenju, osim ako to može biti štetno za svrhu tog ograničenja.

2.2 Problemi u radu Agencije

U ovom Izvještaju, kao i u prethodnim, navodimo probleme sa kojima se Agencija suočava u svom radu, a koji se odnose na donošenje novog Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji, nabavci službenog vozila za inspeksijske nadzore i u vezi sa smještajnim kapacitetima, budući da nijedan nije riješen.

U Izvještajima za 2016, 2017, 2018, 2019, 2020. i 2021. godinu upoznali smo Parlamentarnu skupštinu BiH i javnost o problemima koji dovode u pitanje rad Agencije. U nastavku ćemo podsjetiti o kojim informacijama se radilo, te iznijeti i informacije o aktivnostima koje su preduzete po pojedinim pitanjima u izvještajnom periodu. Radi se o sljedećem:

1. Agencija je 2013. godine pokrenula proceduru donošenja novog Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji. Razlozi za izradu novog Pravilnika su usklađivanje sa Odlukom o principima za utvrđivanje unutrašnje organizacije organa uprave BiH i Odlukom o razvrstavanju radnih mjesta i kriterija za opis poslova radnih mjesta u institucijama BiH.

Vodeći računa o nadležnostima i obimu rada Agencije, kao i ograničavajućim finansijskim sredstvima, predloženim Pravilnikom broj izvršilaca u Agenciji ostao je isti, ali je promijenjena struktura zaposlenih, i to na način da je smanjen broj zaposlenika, a povećan broj državnih službenika. Agencija je, nakon provedenih aktivnosti, 19.05.2016. dostavila Prijedlog pravilnika Vijeću ministara BiH, na saglasnost.

Generalni sekretarijat Vijeća ministara BiH, dana 6.12.2019. obavijestio je Agenciju o zaključku Vijeća ministara BiH, sa 178. sjednice održane 12.11.2019. kojim je dalo saglasnost na Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji Agencije, uz prihvaćenu korekciju Ministarstva finansija i trezora BiH da se ukine radno mjesto referent - šef pisarnice. Ova i ovakva saglasnost Vijeća ministara BiH je neprovodiva, te onemogućava Agenciju da na zakonit način donese Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji. Naime, u skladu sa relevantnim odredbama Zakona o upravi pravilnik o unutrašnjoj organizaciji samostalne upravne organizacije donosi rukovodilac samostalne upravne organizacije, uz saglasnost Vijeća ministara BiH. Takođe, rukovodilac je dužan da obezbijedi zakonito i efikasno obavljanje poslova, donosi propise i izdaje druge akte za koje je ovlašten. Upravo držeći se ovlaštenja, a vodeći računa i o odgovornosti, predložen je pravilnik kako bi osigurao racionalan i efikasan rad Agencije. S druge strane, Vijeće ministara BiH, s obzirom na suštinu saglasnosti u postupcima kod donošenja akata od strane više organa, nije ovlašteno da se u meritumu na ovakav način miješa u određena rješenja. Zakonito bi bilo da Vijeće ministara BiH nije dalo saglasnost i to obrazložilo, nakon čega bi direktor Agencije mogao predložiti novo rješenje.

Nakon razmatranja Izvještaja o zaštiti ličnih podataka u BiH za 2019. godinu, Predstavnički dom PSBiH, dana 15.9.2020. usvojio je zaključak kojim je, između ostalog, naloženo da se da saglasnost na Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji Agencije, čime bi bilo omogućeno obavljanje poslova iz nadležnosti Agencije. Vijeće ministara BiH je 28.10.2020, takođe, donijelo dva zaključka od kojih se jedan odnosi na Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji Agencije. U istom Zaključku se navodi da je Vijeće ministara dalo saglasnost na Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji na 178. sjednici održanoj 12.11.2019, te s tim u vezi „upućuje Agenciju da, ako je potrebna izrada novog teksta ili izmjena postojećeg, provede propisanu proceduru i predmetni pravilnik dostavi na saglasnost Vijeću ministara BiH“.

Agencija je 16.06.2022. uputila Ministarstvu pravde BiH prijedlog opisa poslova radnih mjesta, u skladu sa relevantnim odlukama², radi davanja mišljenja.

Povodom istog zahtjeva, Agencija je Ministarstvu pravde BiH uputila tri urgencije dana 27.06.2022., 12.09.2022. i 12.10.2022.

2. Vijeće ministara BiH usvojilo je Pravilnik o uslovima nabavke i načinu korištenja službenih vozila u institucijama BiH u kojem za Agenciju nisu predviđena vozila za inspeksijski nadzor. Agencija raspolaže sa tri službena vozila, što ne odgovara njenim potrebama. Ovakvo rješenje dovodi u pitanje obavljanje osnovne djelatnosti Agencije. Treba imati u vidu činjenicu da prvo ovlaštenje Agencije, propisano članom 40. stav (2) tačka a) Zakona je da „putem inspekcije vrši nadzor nad ispunjavanjem obaveza propisanih ovim zakonom“. U članu 2. stav (2) Pravilnika definisano je da su „službena specijalizirana vozila“ i vozila za obavljanje „... i inspeksijskih aktivnosti...“. Samim tim, po automatizmu, u članu 13. Pravilnika, gdje su nabrojane institucije BiH koje obavljaju inspeksijske poslove, trebalo je navesti i Agenciju.
Dana 06.07.2021. godine upućena je Informacija o potrebi dopune Pravilnika o uslovima nabavke i načinu korištenja službenih vozila u institucijama BiH sa priložima, Generalnom sekretarijatu Vijeća ministara BiH. S obzirom da se navedena Informacija nije našla na dnevnom redu jedne od sjednica Vijeća ministara BiH, upućena je urgencija 09.12.2021.
Vijeće ministara je na sjednici održanoj 26.10.2022. usvojilo informaciju o potrebi dopune Pravilnika o uslovima nabavke i načinu korištenja službenih vozila u institucijama BiH.
Zaduženo je Ministarstvo finansija i trezora BiH da pripremi Prijedlog pravilnika o dopuni Pravilnika o uslovima i načinu korištenja službenih vozila u institucijama BiH, u skladu sa Prijedlogom Agencije.
3. Nadalje, problemi Agencije sa kancelarijskim prostorom nisu riješeni. Vijeće ministara BiH, na 130. sjednici održanoj 18.1.2018. usvojilo je Odluku o raspodjeli kancelarijskog prostora za smještaj institucija BiH u ulici Dubrovačka broj 6. u Sarajevu. Predmetnom Odlukom Agenciji je dodijeljeno 11 kancelarija, na četvrtom spratu objekta „B“, i jedna arhivska prostorija, ukupne površine 308,69 m². Međutim, zbog neodgovarajućeg i nedovoljnog prostora, Agencija radi u otežanim uslovima.

Podsjećamo, prema Pravilniku o unutrašnjoj organizaciji, Agencija se sastoji od četiri osnovne i šest unutrašnjih organizacijskih jedinica. Po prirodi posla, rukovođenje podrazumijeva i usmenu komunikaciju sa saradnicima i optimalno bi bilo imati zasebnu kancelariju za rukovodeće službenike, a što je sada nemoguće postići. Navodimo kao primjer, sadašnjeg rješenja gdje Šef Odsjeka za inspeksijski nadzor i prigovore radi u jednoj kancelariji sa dva saradnika koji rade najsloženije i najodgovornije poslove iz nadležnosti Agencije. U istoj prostoriji zaprimaju se i prigovori građana što je nedopustivo, jer podnošenje prigovora građana podrazumijeva diskreciju i posebnu prostoriju, kao i telefon za Help Desk. Posebno napominjemo, da navedena kancelarija nije dio dodijeljenog kancelarijskog prostora Agenciji, ista se nalazi u prizemlju zgrade te se koristi uz usmenu saglasnost Službe za zajedničke poslove institucija BiH. Dakle, Agencija nema minimalne uslove za zakonit i profesionalan rad.

Što se tiče smještajnih kapaciteta Generalni sekretarijat Vijeća ministara BiH je 05.02.2020. godine dostavio obavijest Agenciji da je njen Zahtjev za dodatne prostorije za smještaj „skinut“, sa inicijalnog dnevnog reda 4. sjednice zakazane za 6.2.2020. na zahtjev Kolegija

² Odluka o principima za utvrđivanje unutrašnje organizacije organa uprave BiH
Odluka o razvrstavanju radnih mjesta i kriterijima za opis poslova radnih mjesta u institucijama BiH

Vijeća ministara BiH jer je potrebno da „Agencija u saradnji sa Službom za zajedničke poslove institucija BiH ispita mogućnosti na navedenoj lokaciji i predlože Vijeću ministara BiH konkretne akte koje bi isto razmotrilo i izjasnilo se.

Agencija je sa Službom za zajedničke poslove institucija BiH, na nivou direktora, vodila razgovore prilikom kojih je iskazana spremnost Službe za zajedničke poslove institucija BiH da se za Agenciju predloži dodjela određenog kancelarijskog prostora na istoj adresi. Tom prilikom je zaključeno da će konačna realizacija dogovorenog biti moguća usvajanjem Zakona o budžetu institucija BiH i međunarodnih obaveza BiH za 2021. godinu.

III. RAD AGENCIJE

3.1 Nadležnosti Agencije

Agencija je samostalna upravna organizacija osnovana da bi osigurala zaštitu ličnih podataka u Bosni i Hercegovini. U tom smislu, članom 40. Zakona definisane su nadležnosti Agencije:

- nadgledanje provođenja odredbi ovog Zakona i drugih zakona o obradi ličnih podataka;
- postupanje po podnesenim prigovorima nosilaca podataka;
- podnošenje Parlamentarnoj skupštini BiH godišnjeg Izvještaja o zaštiti ličnih podataka, koji treba da bude dostupan javnosti;
- praćenje uslova za zaštitu ličnih podataka davanjem prijedloga za usvajanje ili izmjenu zakona koji se odnose na obradu ličnih podataka, te davanje mišljenja s prijedlozima tih zakona i staranje o ispunjavanju kriterija zaštite podataka koji proističu iz međunarodnih sporazuma obavezujućih za Bosnu i Hercegovinu.

3.2 Ovlaštenja Agencije

U cilju uspješnog obavljanja poslova i zadataka, zakonodavac je Agenciji dao sljedeća ovlaštenja:

- putem inspekcije obavlja nadzor nad ispunjavanjem obaveza propisanih ovim Zakonom;
- vodi Centralni registar;
- prima primjedbe i prigovore građana koje se odnose na kršenje ovog Zakona;
- donosi provedbene propise, smjernice ili druge pravne akte, u skladu sa Zakonom;
- nalaže blokiranje, brisanje ili uništenje podataka, privremenu ili trajnu zabranu obrade,
- upozorava ili opominje kontrolora;
- izriče kazne u prekršajnom postupku, odnosno podnosi zahtjev za pokretanje postupka u skladu sa ovim Zakonom;
- daje savjete i mišljenja u vezi sa zaštitom ličnih podataka;
- saraduje sa sličnim organima u drugim državama;
- obavlja i druge dužnosti propisane Zakonom;
- obavlja nadzor nad iznošenjem ličnih podataka iz Bosne i Hercegovine.

Ova ovlaštenja stvaraju realnu pretpostavku da se Agencija primjereno bavi zaštitom ličnih podataka. Agencija u ocjeni zakonitosti obrade ličnih podataka u svakom konkretnom slučaju mora u potpunosti da odgovori na četiri pitanja, i to:

1. *Da li je došlo do miješanja u ovo pravo?*
2. *Da li je miješanje u skladu sa Zakonom?*
3. *Obavlja li se obrada u svrhu ostvarenja jednog od legitimnih ciljeva?*
4. *Da li je miješanje neophodno i proporcionalno u demokratskom društvu?*

3.3 Nezavisnost i kapaciteti Agencije

Nezavisnost Agencije jedan je od ključnih uslova za realizovanje međunarodno preuzetih obaveza i za efikasan i pravilan rad Agencije. Potpuna nezavisnost Agenciji daje joj legitimitet da se bavi povjerenim poslovima. Značaj nezavisnosti Agencije, kao jednog od ključnih instituta zaštite ličnih podataka, nameće potrebu da se u svakom Izvještaju o zaštiti ličnih podataka dá osvrt i na ovaj segment.

Prije svega, nadzorni organ mora imati nezavisnu organizaciju. Član 35. Zakona, stavovi (1) i (2) propisuju „Agencija je samostalna upravna organizacija osnovana da bi se osigurala zaštita ličnih podataka, na čijem je čelu direktor“ i „Agencija djeluje potpuno nezavisno u izvršavanju dužnosti koje su joj povjerene“. Direktora i zamjenika direktora Agencije imenuje Parlamentarna skupština BiH, koja ih može suspendovati i razriješiti prije isteka mandata u taksativno nabrojanim okolnostima u članu 45. Zakona. Ovim rješenjem ojačan je legitimitet Agencije iza koga stoji Parlamentarna skupština BiH. Agencija ne podnosi Izvještaj o radu Parlamentarnoj skupštini BiH, već Izvještaj o zaštiti ličnih podataka, čime se želi spriječiti uticaj na Agenciju. To ni u kom slučaju ne isključuje odgovornost i profesionalnost u radu Agencije, već ih ojačava. Nezavisnost za sobom povlači zabranu obavljanja bilo kojih profitabilnih djelatnosti i drugih djelatnosti koje bi mogle ugroziti uvjerenje u njenu nezavisnost. Naglašavamo pojam „uvjerenje“ koji spada u subjektivni sud pojedinca o nezavisnosti Agencije i koji je samim tim posebno zahtjevan. Nezavisnost i odgovornost su u direktnoj proporciji i funkcionišu po sistemu spojenih posuda – što je veća nezavisnost, to je i veća odgovornost.

Finansijska nezavisnost Agencije, kao posebnog budžetskog korisnika, osigurana je članom 36. Zakona, koji reguliše da se sredstva potrebna za finansiranje rada Agencije osiguravaju iz Budžeta institucija BiH i međunarodnih obaveza BiH. Međutim, sam postupak usvajanja Zakona o budžetu otvara mogućnosti uticaja na Agenciju, te bi, u tom dijelu, bilo potrebno osigurati veći uticaj Parlamentarne skupštine BiH.

Agencija nije klasični organ uprave, jer je njen glavni zadatak da nadzire provođenje zakona kojima je regulisana obrada i zaštita ličnih podataka, što podrazumijeva ocjenu zakonitosti obrade ličnih podataka. Ovo su samo neki od osnova i parametara po kojima se Agencija bitno razlikuje od drugih upravnih organizacija i ona svakako treba biti pozicionirana u nezavisni organ u punom kapacitetu u svim zakonima koji regulišu to pitanje.

Agencija je ovlaštena da izdaje autoritativne naloge. Kada Agencija uoči nezakonitu obradu ličnih podataka, nalaže mjere koje je kontrolor dužan da preduzme u određenom roku i da o tome informiše Agenciju. Isti član propisuje da Agencija može da zahtijeva od kontrolora ili obrađivača da joj dostavi informaciju ili dozvoli uvid u bilo koji dokument i evidenciju u kojima mogu da budu lični podaci. Agencija ima pravo da uđe u prostorije u kojima se vrši obrada ličnih podataka, državne i službene tajne ne predstavljaju prepreku za Agenciju, dok su javni organi obavezni da Agenciji, na njen zahtjev, pruže pomoć u vršenju njene nadležnosti. Naravno, ovo je na

odgovarajući način propraćeno prekršajnim odredbama. Rješenja Agencije su konačna i mogu biti predmet ocjene samo u upravnom sporu pred Sudom BiH.

Agencija mora imati kapacitete za izvršavanje povjerenih nadležnosti i ovlaštenja. Trenutno Agencija nema potrebne kapacitete (broj zaposlenih, budžet, smještaj, vozila i sl.), da bi zakonito i efikasno obavljala poslove koji su joj povjereni. Aktivnosti poput inspekcijskih nadzora, postupaka po prigovorima, mišljenja, izdavanja prekršajnih naloga, učestvovanje u postupcima pred sudovima, održavanje Glavnog registra i drugo, vrlo su zahtjevne i podrazumijevaju dovoljne kapacitete. Na poslovima primjene Zakona raspoređeno **svoga 11 državnih službenika**. Najveću štetu trpe stranke odnosno podnosioci prigovora koji se, za sada u manjem broju, obraćaju Upravnoj inspekciji Ministarstva pravde BiH, zbog prekoračenja rokova za rješavanje. U skladu sa Zakonom o upravnom postupku, nakon isteka 60 dana od dana pokretanja upravnog postupka, Agencija obavještava podnosiocima o razlozima nerješavanja njihovih predmeta, te o pravu da podnesu tužbu Sudu BiH.

Ukoliko se nedostatku stručnih kadrova doda i podatak da su u izvještajnom periodu po osnovu bolovanja zaposleni opravdano odsustvovali 439 dana, dobija se realna slika sa kojim ljudskim resursima Agencija raspolaže.

Jedna od zakonskih obaveza Agencije je da prati stanje u oblasti zaštite ličnih podataka i da s tim u vezi daje prijedloge, inicijative i mišljenja. U proteklom periodu Agencija je to i radila. Međutim, postoji problem jer predlagači propisa kojima se reguliše zaštita ličnih podataka, u pravilu, ne dostavljaju prijedloge Agenciji na mišljenje, pošto to nije sistematski riješeno.

U okviru komunikacije sa javnošću, širenje znanja o zaštiti ličnih podataka jedan je od osnovnih instrumenata koji omogućavaju djelotvornost rada svakog nadzornog organa koji se bavi zaštitom ličnih podataka. Agencija je u izvještajnom periodu aktivno, u skladu sa svojim kapacitetima, izvještavala javnost o svojim aktivnostima.

Aktivnosti promocije zaštite ličnih podataka putem održavanja obuka, su izostale. Održan je samo jedan seminar, što je detaljno opisano u tački 3.15 Učešće na konferencijama, seminarima i okruglim stolovima. Jedini razlog za to je nedostatak ljudskih resursa.

3.4 Inspekcijski nadzori

U izvještajnom periodu izvršeno je ukupno 75 neposrednih inspekcijskih nadzora, od toga 60 redovnih i 15 vanrednih nadzora.

3.4.1. Redovni inspekcijski nadzori

Redovni inspekcijski nadzori izvršeni su na osnovu Godišnjeg plana rada inspekcijskih nadzora broj: 03-1-37-2-1-1/22 od 25.1.2022., u skladu sa kojim su doneseni mjesečni planovi rada za mart, april, maj, juni, juli, avgust i septembar 2022. godine.

Godišnji plan inspekcijskih nadzora donosi se sa ciljem usmjeravanja ove aktivnosti prema tačno određenim sektorima. U ovoj godini planirani su redovni inspekcijski nadzori kod javnih organa koji nisu ispunili obaveze propisane Zakonom, agencijama za zaštitu lica i imovine, javnim organima i ustanovama koji obrađuju lične podatke osiguranika-pacijenata, policijskim organima kojima je omogućen pristup javnim registrima i evidencijama ličnih podataka koje vode javni

organi, javnim i privatnim obrazovnim ustanovama u Bosni i Hercegovini, poslovnim subjektima koji vode evidencije kupaca/korisnika usluga.

Mjesečnim planom rada inspekcije za mjesec mart su planirani inspekcijski nadzori u entitetskim i kantonalnim organima i javnim preduzećima, obrazovnim ustanovama, gradovima i općinama u cilju kontrole ispunjavanja obaveza propisanih Zakonom. Mjesečnim planovima za april, maj, juni, juli, avgust i septembar predviđeni su inspekcijski nadzori kod organizacionih jedinica policijskih organa na entitetskim i kantonalnim nivoima vlasti, u cilju revizije zakonitosti obrade ličnih podataka u evidencijama koje vodi Agencija za identifikacione dokumente, evidenciju i razmjenu podataka BiH.

Za preostalih pet mjeseci izvještajnog perioda, redovni inspekcijski nadzori nisu planirani s obzirom da je povećan broj postupaka po prigovorima i drugih poslova iz nadležnosti Agencije, te su inspektori rješavali iste. Osim navedenog razloga, jedan period nije bilo ispravno vozilo koje koriste inspektori prilikom vršenja inspekcijskih nadzora.

U skladu sa mjesečnim planovima inspekcijskih nadzora, izvršeno je 60 (šezdeset) redovnih inspekcijskih nadzora kod sljedećih kontrolora:

Visokoškolske ustanove:

1. Univerzitet u Tuzli
2. Evropski univerzitet Kallos u Tuzli
3. Univerzitet u Travniku
4. Visoka škola „CEPS-Centar za poslovne studije“ Kiseljak

Gradovi i općine:

1. Grad Visoko
2. Grad Gradiška
3. Grad Istočno Sarajevo
4. Opština Gacko

Ministarstva:

1. Ministarstvo za pitanje boraca Hercegovačko – neretvanskog kantona.
2. Ministarstvo za privredu Zeničko - dobojskog kantona.
3. Ministarstvo unutrašnjih poslova Kantona Sarajevo
- Policijske stanice Trnovo i Hadžići.
4. Ministarstvo unutrašnjih poslova Hercegovačko neretvanskog kantona
- Policijske stanice Jablanica, Prozor – Rama, Čapljina, Stolac i Čitluk.
5. Ministarstvo unutrašnjih poslova Zeničko - dobojskog kantona
- Policijske stanice Breza, Vareš i Maglaj
6. Ministarstvo unutrašnjih poslova Tuzlanskog kantona

- Policijske stanice Banovići, Živinice i Kalesija
- 7. Ministarstvo unutrašnjih poslova Srednjo- bosanskog kantona
 - Policijske stanice Jajce, Bugojno i Novi Travnik
- 8. Ministarstvo unutrašnjih poslova Bosansko-podrinjskog kantona Goražde
 - Policijska stanica Ustikolina
- 9. Ministarstvo unutrašnjih poslova Zapadno - hercegovačkog kantona
 - Policijske stanice Grude, Široki Brijeg i Ljubuški.
- 10. Ministarstvo unutrašnjih poslova Kantona 10
 - Policijske stanice Kupres, Tomislavgrad, Glamoč i Livno.
- 11. Ministarstvo unutrašnjih poslova Posavskog kantona
 - Policijske stanica Domaljevac-Šamac i Odžak.
- 12. Ministarstvo unutrašnjih poslova Republike Srpske
 - Policijske stanice: Trnovo, Foča, Mrkonjić Grad, Doboј 2, Vlasenica, Osmaci, Milići , Bratunac, Srebrenica, Han Pijesak, Omarska, Oštra Luka, Bijeljina 2, Janja, Stanari, Teslić, Kotor Varoš, Čelinac, Bileća, Trebinje, Ugljevik, Lopare, Čajniče i Novo Goražde.

Inspekcijskim nadzorima je utvrđeno da visokoškolske ustanove, gradovi i općine, te Ministarstvo za pitanje boraca Hercegovačko – neretvanskog kantona i Ministarstvo za privredu Zeničko - dobojskog kantona, nisu izvršili obaveze propisane Zakonom. Dakle, nisu prijavili zbirke ličnih podataka u Glavni registar Agencije, nisu donijeli propis s ciljem provođenja Zakona i Plan sigurnosti za zaštitu ličnih podataka, niti uspostavili posebne evidencije o ličnim podacima koji su dati trećoj strani i svrsi zbog koje su dati, te evidenciju o odbijenim zahtjevima nosilaca ličnih podataka za pristup svojim podacima. U skladu sa utvrđenim, donesena su odgovarajuća rješenja.

Inspekcijskim nadzorima u ministarstvima unutrašnjih poslova kontrolisana je zakonitost pristupa policijskih službenika evidencijama koje vodi Agencija za identifikaciona dokumenta evidenciju i razmjenu podataka BiH. Kod pojedinih pristupa utvrđeni su nedostaci koji se odnose na nenavođenje razloga za pristup evidenciji, neargumentovan i pravno neosnovan pristup. Osim ovih nedostataka utvrđeni su i nedostaci na strani policijskih organa koji nisu, na adekvatan način, policijske službenike upoznali sa mjerama sigurnosti zaštite ličnih podataka ili bar nisu osigurali dokaz o tome, te da nisu uspostavili revizije pristupa ličnim podacima da se može utvrditi koji policijski službenik je imao pristup evidenciji i iz kojih razloga. U skladu sa utvrđenim donesena su odgovarajuća rješenja.

3.4.2. Revizijski inspekcijski nadzori

Nisu vršeni revizijski inspekcijski nadzori.

3.4.3. Vanredni inspekcijski nadzori

Vanredni inspekcijski nadzori izvršeni su u postupku po prigovoru nosilaca ličnih podataka i po službenoj dužnosti, kada su okolnosti konkretnog slučaja upućivale na potrebu vršenja neposrednog inspekcijskog nadzora.

Kontrolori kod kojih je izvršen vanredni inspekcijski nadzor u postupku po prigovoru su:

1. Arhiv servis d.o.o. Sarajevo – radi utvrđivanja činjenica i okolnosti pod kojima se arhivira dokumentacija članova Notarske komore FBiH.
2. Fond zdravstvenog osiguranja RS, Poslovnica Istočna Ilidža – radi utvrđivanja zakonitosti zahtijevanja ljekarskih nalaza i nalaza ljekarske komisije u svrhu refundiranja bolovanja.
3. Fond zdravstvenog osiguranja RS, Filijala Istočno Sarajevo – radi utvrđivanja činjenica i okolnosti pod kojima zaposlenici navedenog kontrolora pristupaju ličnim podacima osiguranika sadržanim u Integrisanom zdravstvenom informacionom sistemu.
4. JZU Dom zdravlja „Pale“ – radi utvrđivanja činjenica i okolnosti pod kojima zaposlenici navedenog kontrolora pristupaju ličnim podacima pacijenata sadržanim u Integrisanom zdravstvenom informacionom sistemu.
5. Telemach BH d.o.o. Sarajevo – radi utvrđivanja činjenica i okolnosti pod kojima se prikuplja dokumentacija korisnika usluga prilikom raskida pretplatničkog ugovora.
6. Čevabdžinica „Venera“ Sarajevo – radi utvrđivanja činjenica i okolnosti pod kojima se vrši obrada ličnih podataka upotrebom video nadzora.
7. Federalni zavod za penzijsko i invalidsko osiguranje, Kantonalna administrativna služba za Kanton Sarajevo – radi utvrđivanja činjenica i okolnosti pod kojima se vrši obrada ličnih podataka upotrebom video nadzora nad službenim prostorijama.
8. JU Osnovna škola „Nikola Tesla“, Pilica – radi utvrđivanja činjenica i okolnosti pod kojima se vrši obrada ličnih podataka upotrebom video nadzora nad školskim objektom.
9. MKD „Digital Finance International“ d.o.o. Banja Luka, Ured za mikrokredite Sarajevo – radi utvrđivanja činjenica i okolnosti pod kojima se obrađuju lični podaci klijenata.
10. NLB Banka d.d. Sarajevo – radi utvrđivanja činjenica i okolnosti pod kojima se vrši obrada ličnih podataka zaposlenika.
11. Javno preduzeće Info centar Sokolac – radi utvrđivanja činjenica i okolnosti pod kojima se vrši obrada ličnih podataka upotrebom kamera videonadzora u prostorijama preduzeća.
12. ITX d.o.o. Sarajevo – radi utvrđivanja činjenica i okolnosti u vezi upotrebe audio nadzora u službenim prostorijama.

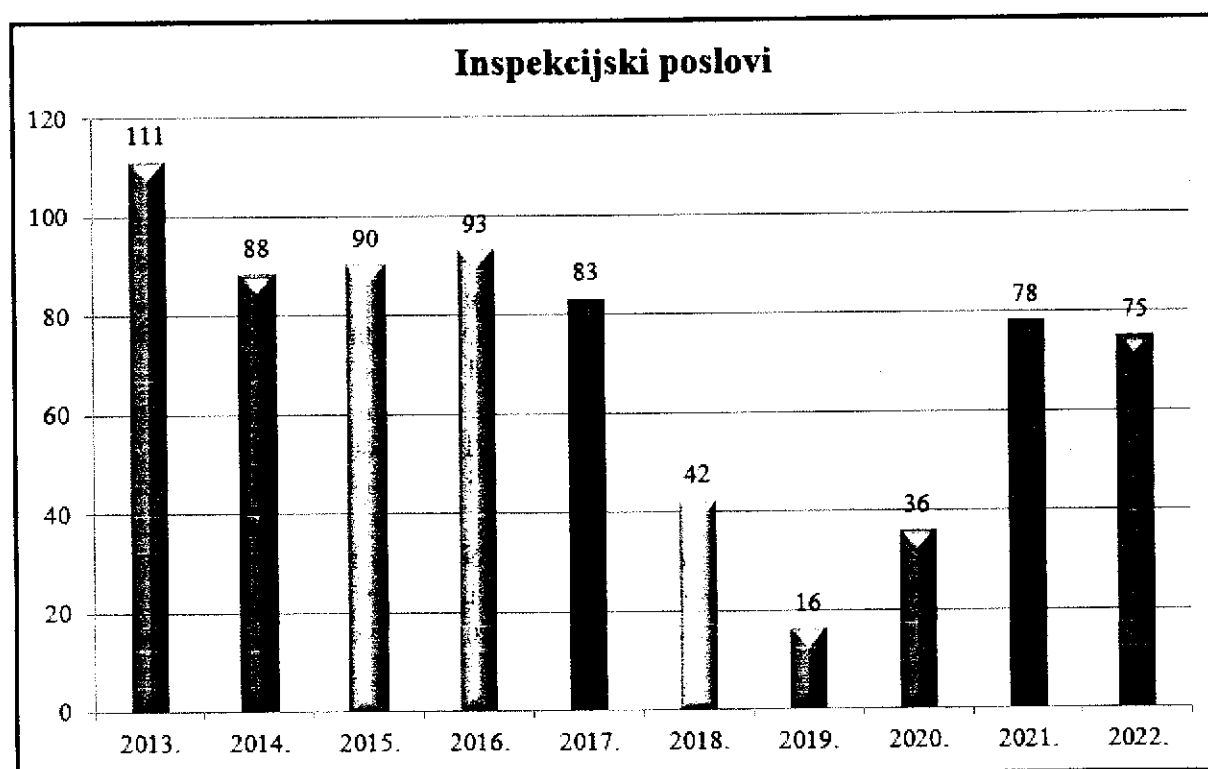
Kontrolori kod kojih je izvršen vanredni inspekcijski nadzor u postupku po službenoj dužnosti su:

1. JU OŠ „Alija Nametak“ – radi utvrđivanja činjenica i okolnosti pod kojima se vrši obrada ličnih podataka putem videonadzora nad školskim objektom.
2. Mondi-Consulting d.o.o. Sarajevo – radi utvrđivanja činjenica i okolnosti pod kojima se vrši obrada ličnih podataka upotrebom videonadzora nad poslovnim prostorijama.
3. „LAVINA“ d.o.o. Jahorina-Pale – radi utvrđivanja činjenica i okolnosti pod kojima se zadržavaju lični dokumenti gostiju hotela.

3.4.4. Uporedni podaci inspekcijskih poslova 2013 – 2022

INSPEKCIJSKI POSLOVI										
	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022

Ukupno	111	88	90	93	83	42	16	36	78	75
Redovni	53	43	53	56	53	14	0	25	62	60
Revizijski	1	2	1	1	0	0	0	0	0	0
Vanredni	57	43	36	36	30	28	16	11	16	15
Žalbe	8	2	1	4	0	0	0	0	0	0

3.5 Prigovori

Pravo na prigovor propisano je u členu 30. Zakona. Svaki nosilac ličnih podataka, fizičko lice na kojeg se podaci odnose, ima pravo podnijeti prigovor Agenciji kada sazna ili posumnja da je kontrolor ili obrađivač podataka povrijedio njegovo pravo ili da postoji direktna opasnost za povredu prava.

3.5.1. Rješavanje po prigovorima

Zaprimljeno je 206 prigovora. Okončana su 104 postupaka po prigovoru, od toga je u potpunosti i djelimično usvojen 41 prigovor. Odbijeno je 25 prigovora kao neosnovanih. 20 prigovora je okončano zaključcima zbog obustave postupka ili postojanja razloga za odbacivanje. Za osam prigovora su donesena rješenja da se smatra da prigovor nije ni podnesen.

Dva prigovora su riješena u okviru postupka po službenoj dužnosti, jedan prigovor je riješen u okviru postupka pokrenutog 2021. godine, jedan je proslijeđen nadležnom organu na postupanje, dok je za šest prigovora podnosiocima prigovora dostavljena odgovarajuća obavijest ili odgovor u vezi prigovora.

U cilju pravilnog i potpunog utvrđivanja činjeničnog stanja, u tri postupaka po prigovoru je izvršen vanredni inspeksijski nadzor.

Ostala su neriješena 102 prigovora.

3.5.2. Prigovori protiv kontrolora iz javnog sektora

Protiv kontrolora iz javnog sektora podnesena su 64 prigovora, od kojih je riješeno 37 prigovora. Usvojeno je 11 prigovora.

Kontrolori protiv kojih su prigovori usvojeni kao osnovani:

1. Općina Novo Sarajevo, zbog obrade ličnih podataka u konkursnoj proceduri po Javnom oglasu za imenovanje šest članova Općinske izborne komisije.
2. KJKP „Toplane-Sarajevo“ d.o.o. Sarajevo, zbog prikupljanja ovjerene kopije lične karte kandidata koji su se prijavili na javni konkurs za izbor članova Uprave.
3. Ministarstvo kulture i sporta Kantona Sarajevo, zbog zahtijevanja uvjerenja o nevođenju krivičnog postupka, uvjerenja o nekažnjavanju za prekršaj i/ili za počinjeno krivično djelo, od kandidata u konkursnoj proceduri. (2 prigovora)
4. Ministarstvo za boračka pitanja Kantona Sarajevo, zbog zahtijevanja uvjerenja o nevođenju krivičnog postupka, uvjerenja o nekažnjavanju za prekršaj i/ili za počinjeno krivično djelo, od kandidata u konkursnoj proceduri.
5. Turistička zajednica Kantona Sarajevo, zbog objave potpisa ovlaštenih lica za potpisivanje na službenoj web stranici.
6. Općina Novo Sarajevo, zbog zadržavanja dokumentacije prikupljene po javnom pozivu za imenovanje članova Zdravstvenog savjeta.
7. JKP „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Gornji Vakuf-Uskoplje, zbog dostavljanja nekovertiranog računa za pružene komunalne usluge.
8. Muzička akademija Univerziteta u Sarajevu, zbog objavljivanja Izvještaja komisije za izbor u zvanje docenta za oblast dirigovanje na službenoj web stranici.
9. Veterinarski fakultet Univerziteta u Sarajevu, zbog objavljivanja negativnog Izvještaja Komisije za izbor akademskog osoblja u zvanje docenta na službenoj web stranici.
10. Fond za penzijsko invalidsko osiguranje RS zbog nedostavljanja informacije, koja se odnosi na isplate penzija, nosiocu ličnih podataka.

3.5.3. Prigovori protiv kontrolora iz privatnog sektora

Protiv kontrolora iz privatnog sektora podneseno je 57 prigovora, od kojih su riješena 24. Usvojeno je devet prigovora.

Kontrolori- pravna lica protiv kojih su prigovori usvojeni kao osnovani:

1. Komunalno d.o.o. Bosanski Petrovac zbog zahtijevanja uvjerenja o nekažnjavanju i uvjerenja da se ne vodi krivični postupak od kandidata, koji se prijavljuju na Javni oglas za prijem u radni odnos.
2. Rudnik mrkog uglja „Banovići“ d.d. Banovići, zbog davanja snimka videonadzora.
3. Telemach BH zbog nedostavljanja informacije o trajanju obrade ličnih podataka u arhivi, nosiocu ličnih podataka.
4. „LAVINA“ d.o.o. Jahorina – Pale, zbog zadržavanja identifikacionih dokumenata na recepciji hotela.
5. Binas d.d. Bugojno, zbog dostavljanja platne liste drugim neovlaštenim licima.
6. UniCredit Bank a.d. Banja Luka, zbog zahtijevanja podataka o zaposlenju i visini primanja klijenata u svrhu ažuriranja podataka.
7. ASA BANK d.d. Sarajevo zbog obrade ličnih podataka u svrhu direktnog marketinga.
8. Sparkasse d.d. BiH, zbog zahtijevanja kopije lične karte prilikom preuzimanja novca uplaćenog putem aplikacije Western Union.
9. Partija demokratskog progresa, zbog obrade ličnih podataka u svrhu direktnog marketinga.

3.5.4. Prigovori iz 2020. i 2021 godine koji su okončani u izvještajnom periodu

Riješeno je 89 prigovora iz 2021. godine, od kojih je u potpunosti usvojen 51 prigovor, dok je djelimično usvojeno 10 prigovora. Dvadeset prigovora je odbijeno kao neosnovani. Četiri prigovora su okončana zaključkom zbog obustave postupka ili postojanja razloga za odbacivanje. Za četiri prigovora su donesena rješenja da se prigovor smatra kao da nije ni podnesen.

Riješen je jedan prigovor iz 2020. godine.

Kontrolori iz javnog sektora protiv kojih su prigovori usvojeni kao osnovani i djelimično osnovani:

1. Željeznice RS a.d. Doboj, zbog obrade podataka o zdravstvenom stanju zaposlenog.
2. Sindikat BH Telecoma, zbog objave dokumenta, koji sadrži podatke o članstvu u sindikatu, te sadržaja punomoći za zastupanje protiv Sindikata na službenoj web stranici.
3. „JP BH POŠTA“ d.o.o. Sarajevo, Centar pošta Bihać, zbog objave Odluke Komisije za žalbe u disciplinskom postupku na oglasnoj ploči Centra pošta Bihać.
4. Ministarstvo unutrašnjih poslova RS, PU Banja Luka, zbog obrade podataka o krivičnim presudama u evidenciji nakon proteka zakonskog roka.
5. Javno preduzeće BH Pošta d.o.o. Sarajevo – Centar pošta Bihać – Pošta Bužim, zbog obrade ličnih podataka putem videonadzora.
6. Grad Banja Luka i Zavod za izgradnju Banja Luka, zbog automatskog upisivanja JMB-a na uplatnom nalogu za komunalnu naknadu i dostavljanja istog na adresu bez koverta.
7. Općinski sud u Bugojnu i Javno preduzeće BH Pošta, zbog zaprimanja i dostavljanja putem pošte, sudskih pismena koja nisu adekvatno kovertirana.
8. Gradsko vijeće Grada Cazin zbog zahtijevanja uvjerenja o nekažnjavanju u konkursnoj proceduri za imenovanje člana Općinske izborne komisije.
9. Policija Brčko distrikta BiH zbog obrade ličnih podataka putem videonadzora.
10. Uprava za indirektno oporezivanje BiH, zbog obrade ličnih podataka iz advokatskog spisa, prilikom kontrole poreskog obveznika advokata.
11. Općinski sud u Sarajevu, zbog udruživanja ličnih podataka više lica u Uvjerenju o podacima iz Zemljišne knjige.

12. Općina Centar Sarajevo, zbog dostavljanja Ugovora o kupoprodaji nekretnine vijećnicima Općine Centar Sarajevo, uz materijale za tematsku sjednicu (dva predmeta)
13. JU Centar za socijalni rad Bihać, zbog obrade ličnih podataka putem videonadzora.
14. Osnovna škola „21. mart“ Matuzići, zbog dijeljenja privatne e-mail adrese, u elektronskoj poruci grupi zaposlenika škole.
15. Javno komunalno preduzeće „Komrad“ d.o.o. Bihać, zbog obrade ličnih podataka putem kamera videonadzora i neovlaštenog pribavljanja ličnih podataka.
16. Grad Zenica zbog obrade ličnih podataka u konkursnoj proceduri za izbor članova upravnih odbora javnih ustanova.
17. Zavod zdravstvenog osiguranja Kantona Sarajevo zbog dostavljanja rješenja o kućnoj izolaciji i stavljanju pod zdravstveni nadzor.
18. Ministarstvo finansija Unsko-sanskog kantona, zbog obrade ličnih podataka maloljetnog djeteta.

Kontrolori iz privatnog sektora protiv kojih su prigovori usvojeni kao osnovani i djelimično osnovani:

Kontrolori – pravna lica:

1. Zajednica etažnih vlasnika u Tuzli, zbog obrade ličnih podataka putem videonadzora u ulazu i ispred ulaza zgrade.
2. Tafkid d.o.o. Helen Doron English master franšizer za Bosnu i Hercegovinu, zbog nedostavljanja obavijesti o prijemu prijave (biografije i motivacionog pisma) na oglas za posao.
3. „ALBA Zenica“ d.o.o. Zenica, zbog obrade JMB-a korisnika komunalne usluge i prikupljanja dokaza o vlasništvu nekretnine.
4. Profesional Line d.o.o. Brčko, zbog obrade JMB-a učesnika prezentacije na „primopredajnom listu“, prilikom prezentiranja proizvoda (dva predmeta)
5. Profesional Line d.o.o. Brčko, zbog obrade ličnih podataka u svrhu direktnog marketinga.
6. Očna klinika Medico Laser u Banja Luci, zbog obrade ličnih podataka putem videonadzora.
7. Gradski odbor Saveza nezavisnih socijaldemokrata Banja Luka, zbog obrade ličnih podataka u svrhu direktnog marketinga (tri predmeta)
8. Društvo Pharmamed d.o.o. Travnik, zbog dostavljanja podataka o promijenjenoj radnoj sposobnosti.
9. Gallery d.o.o. Sarajevo, zbog obrade ličnih podataka čiji su izvor i način prikupljanja nepoznati.
10. Sparkasse Bank d.d. BiH, zbog obrade ličnih podataka u svrhu direktnog marketinga.
11. Hotel Cezar u Banja Luci, zbog obrade ličnih podataka putem videonadzora.

Kontrolori - fizička lica:

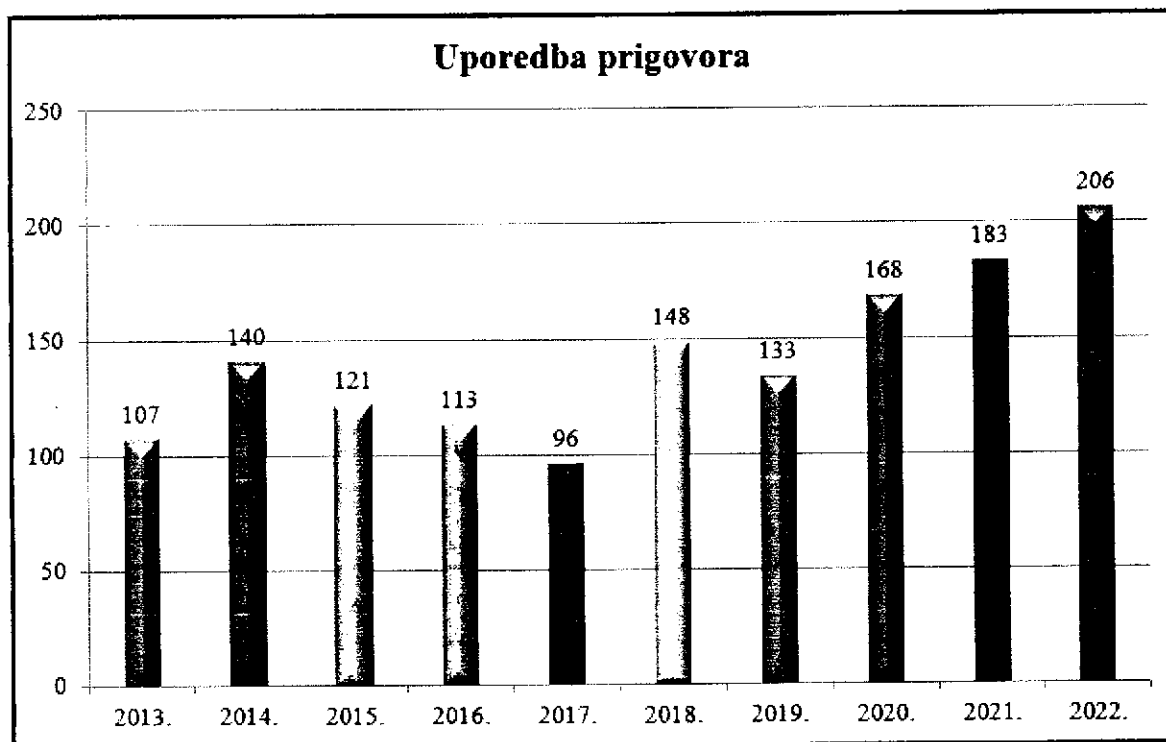
1. Fizičko lice iz Zenice, zbog obrade ličnih podataka putem videonadzora na privatnom stambenom objektu.
2. Fizičko lice iz Hadžića zbog obrade ličnih podataka putem videonadzora snimanjem privatnih i javnih površina.
3. Fizičko lice iz Nemile zbog obrade ličnih podataka putem videonadzora, na balkonu i vanjskim dijelovima stana.
4. Fizičko lice iz Breze zbog obrade ličnih podataka putem videonadzora na stambenoj zgradi.
5. Fizičko lice iz Trebinja zbog obrade ličnih podataka putem videonadzora na zgradi.
6. Fizičko lice iz Tuzle zbog obrade ličnih podataka putem videonadzora na privatnom stambenom objektu.

7. Fizičko lice iz Čitluka zbog obrade ličnih podataka putem videonadzora na privatnom stambenom objektu.
8. Fizičko lice iz Bihaća zbog obrade ličnih podataka putem videonadzora na privatnom stambenom objektu
9. Fizičko lice iz Živinica zbog obrade ličnih podataka putem videonadzora na privatnom stambenom objektu.
10. Fizičko lice iz Doboja zbog obrade ličnih podataka putem videonadzora na privatnom stambenom objektu.
11. Fizičko lice iz Živinica zbog obrade ličnih podataka putem videonadzora na privatnom stambenom objektu.
12. Fizičko lice iz Bijeljine zbog obrade ličnih podataka putem videonadzora na privatnom stambenom objektu
13. Protiv vjerskog službenika iz Starog Šipova zbog obrade ličnih podataka putem videonadzora u dvorištu vjerskog objekta.
14. Zajednica etažnih vlasnika iz Banja Luke zbog obrade ličnih podataka putem video nadzora instaliranog na ulazu u zgradu.
15. Fizičko lice iz Bijeljine zbog obrade ličnih podataka putem kamera videonadzora postavljenih na privatnom stambenom objektu.
16. Fizičko lice iz Sarajeva zbog obrade ličnih podataka putem videonadzora na privatnom stambenom objektu.
17. Fizičko lice iz Konjica zbog obrade ličnih podataka putem videonadzora na privatnom stambenom objektu.
18. Fizičko lice iz Ilijaša zbog obrade ličnih podataka putem videonadzora na privatnom stambenom objektu.
19. Fizičko lice iz Viteza zbog obrade ličnih podataka putem videonadzora na privatnom stambenom objektu.
20. Fizičko lice iz Ilijaša zbog obrade ličnih podataka putem videonadzora na privatnom pomoćnom objektu.
21. Fizičko lice iz Visokog zbog obrade ličnih podataka putem videonadzora na privatnom stambenom objektu.
22. Fizičko lice iz Vogošće zbog obrade ličnih podataka putem videonadzora na privatnom stambenom objektu.
23. Fizičko lice iz Brčko distrikta BiH, zbog obrade ličnih podataka putem videonadzora na stambenom objektu i dvorištu, te putem prisluškivača.
24. Fizičko lice iz Kalesije zbog obrade ličnih podataka putem videonadzora na privatnom stambenom objektu.
25. Fizičko lice iz Sarajeva zbog obrade ličnih podataka putem videonadzora na privatnom stambenom objektu.
26. Fizičko lice iz Foče zbog obrade ličnih podataka putem videonadzora na privatnom stambenom objektu.
27. Fizičko lice iz Bugojna zbog obrade ličnih podataka putem videonadzora na privatnom stambenom objektu.
28. Fizičko lice iz Vogošće zbog obrade ličnih podataka putem videonadzora na privatnom objektu.

U ponovnom postupku riješen je jedan prigovor iz 2020. godine, zbog obrade JMB-a i privatnih računa u bankama u Prijedlogu za izvršenje podnesenom Okružnom privrednom sudu u postupku naplate troškova parničnog postupka.

3.5.5. Uporedni podaci prigovora 2013 – 2022

PRIGOVORI										
	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Ukupno prigovora	107	140	121	113	96	148	133	168	183	206
Rješenja	75	87	90	70	67	76	74	74	56	77
Obavijesti i odgovori	1	0	0	0	0	0	1	12	6	6
Ustupljeni predmeti	0	0	0	3	1	2	1	1	4	1
Zaključci	16	19	18	28	11	2	18	21	26	20
Neriješeni predmeti	12	34	17	12	17	68	39	60	91	102
Predmeti iz prethodne godine	12	13	34	14	12	15	61	49	60	90

3.6 Službena dužnost

Postupak po službenoj dužnosti Agencija pokreće na osnovu saznanja o nezakonitoj obradi ili sumnji u nezakonitu obradu ličnih podataka. Saznanje se može steći prijavom različitih subjekata, uključujući i anonimnu prijavu, opažanjem na elektronskim i pisanim medijima, internetu, iz drugih predmeta u radu Agencije i slično.

3.6.1. Pokrenuti postupci po službenoj dužnosti

U izvještajnom periodu ukupno je pokrenuto 95 postupka po službenoj dužnosti. U cilju pravilnog i potpunog utvrđivanja činjeničnog stanja, u 12 postupaka po službenoj dužnosti izvršen je vanredni inspekcijski nadzor.

Ostalo je neriješenih 56 predmeta.

3.6.2. Postupci po službenoj dužnosti prema kontrolorima iz javnog sektora

Prema kontrolorima iz javnog sektora pokrenuto je 56 postupka. Donesena su 22 rješenja. Tri predmeta su riješena na drugi način: upućena je jedna urgencija za izvršenje rješenja iz prethodnog perioda, te su izdate dvije upute na ranije donesena rješenja kojim je odlučeno o konkretnoj obradi ličnih podataka.

31 predmet je ostao neriješen.

Kontrolori kojima su naložene upravne mjere:

1. Javna ustanova „Naše dijete“, zbog obrade ličnih podataka putem videonadzora (dva rješenja)
2. Opština Istočno Novo Sarajevo zbog objave Izvoda iz privremenog centralnog biračkog spiska na službenoj web stranici.
3. Zavod zdravstvenog osiguranja Kantona Sarajevo zbog objave ličnih podataka kandidata za prijem u radni odnos.
4. Grad Čapljina - Tržna inspekcija zbog otkrivanja ličnih podataka podnosioca zahtjeva za inspeksijsku kontrolu.
5. Ministarstvo rada i boračko-invalidske zaštite RS zbog upisivanja JMB-a i adrese zaposlenih u platnim listama, a što se odnosi na pravna i fizička lica/preduzetnike, javne organe u Republici Srpskoj.
6. Ministarstvu unutrašnjih poslova RS zbog obrade ličnih podataka lica iz sigurnosnih agencija i Oružanih snaga BiH putem obrasca D-19.
7. JU Centar za socijalni rad Travnik, zbog prikupljanja uvjerenja o nekažnjavanju i uvjerenja o nevođenju krivičnog postupka od kandidata za prijem u radni odnos.
8. Agencija za vodno područje rijeke Save, Sarajevo, zbog prikupljanja kopije lične karte i vozačke dozvole od kandidata za prijem u radni odnos.
9. Turistička zajednica Kantona Sarajevo, zbog zahtijevanja uvjerenja o neosuđivanosti/osuđivanosti ili uvjerenja o nevođenju krivičnog postupka i uvjerenja iz prekršajne evidencije od kandidata za izbor i imenovanje članova Turističke zajednice.
10. Ministarstvo kulture i sporta Kantona Sarajevo, zbog prikupljanja potvrda da se protiv odgovornog lica ne vodi krivični postupak i da nije pravosnažno osuđen za prekršaj i/ili počinjeno krivično djelo, u konkursnoj proceduri.
11. Općina Novi Grad Sarajevo zbog prikupljanja kopija identifikacionih dokumenata građana prilikom njihovog odlučivanja o poslovima značajnim za život i rad na području mjesne zajednice.
12. Grad Bihać zbog objave „Prijedloga liste za dodjelu stipendija studentima deficitarnih i ostalih zvanja druge i više godine studija“ na službenoj web i Facebook stranici.
13. Opštinska izborna komisija Modriča zbog objavljivanja Izvoda iz privremenog centralnog biračkog spiska za redovne glasače, na službenoj web stranici.
14. Opštinska izborna komisija Bratunac zbog obrade JMB-a članova i zamjenika članova biračkih odbora u aktu o imenovanju članova biračkih odbora i objave istog na službenoj web stranici.
15. Ministarstvo vanjskih poslova BiH, zbog objavljivanja spiska građana prijavljenih za glasanje izvan Bosne i Hercegovine na službenoj web stranici Ambasade BiH u Švedskoj.
16. Ministarstvo komunikacija i prometa BiH zbog propisivanja: JMB-a vlasnika i korisnika vozila u potvrdi o registraciji i potvrdi o vlasništvu vozila, jedinstvenog informacionog sistema za stiker naljepnice i evidencije o vozilima u Pravilniku o registraciji vozila.
17. Općina Busovača zbog objave JMB-a, adrese stanovanja i privatnog kontakt broja telefona vijećnika, na službenoj web stranici.
18. Agencija za policijsku podršku BiH zbog fotografisanja zaposlenika prilikom evidentiranja njihovog prisustva na radnom mjestu.
19. Poljoprivredno-prehrambeni fakultet u Sarajevu zbog objavljivanja spiskova studenata koji treba da obave sistematske preglede u Zavodu za zdravstvenu zaštitu studenata.
20. Željeznica RS, zbog neadekvatnog uručivanja platnih listi zaposlenima.
21. Elektrotehnička škola za energetiku Sarajevo zbog omogućavanja uvida u akte Komisije za ocjenjivanje, napredovanje i sticanje stručnih zvanja odgajatelja, profesora/nastavnika i stručnih saradnika, neovlaštenim licima.

3.6.3. Postupci po službenoj dužnosti prema kontrolorima iz privatnog sektora

Prema kontrolorima iz privatnog sektora pokrenuto je 38 postupaka po službenoj dužnosti. Okončano 16 postupaka donošenjem odgovarajućeg upravnog akta.

Ostalo je neriješenih 15 predmeta.

3.6.3.1. Postupci po službenoj dužnosti prema kontrolorima - pravnim licima

Prema kontrolorima pravnim licima pokrenut je 21 postupak. Okončano je sedam postupaka donošenjem odgovarajućeg upravnog akta.

Donesena su ukupno tri rješenja, po jedno kojim je utvrđeno da je prijava u cjelosti osnovana, da je prijava djelimično osnovana i da je prijava neosnovana. U četiri predmeta su doneseni zaključci kojima su prijave odbačene zbog nenadležnosti Agencije za postupanje.

U dva predmeta je dostavljen odgovor podnosiocu prijave da se obrati kontroloru za informaciju o obradi ličnih podataka, te nakon toga Agenciji podnese prigovor s tim u vezi, odnosno da se obrati nadležnim istražnim organima. Dva predmeta su dostavljena tužilaštvima na nadležno postupanje.

Ostalo je deset neriješenih predmeta.

Kontrolori kojima su naložene upravne mjere:

1. Makbel Trade d.o.o. Sarajevo radi prikupljanja kopije saobraćajne dozvole u svrhu osiguranja kupljenih guma.
2. Telemach-a BH d.o.o. Sarajevo radi zadržavanja izvoda iz matične knjige umrlih u slučaju smrti korisnika usluge.

3.6.4. Postupci po službenoj dužnosti prema kontrolorima - fizičkim licima

Prema fizičkim licima kao kontrolorima pokrenuto je 17 postupaka, od kojih je devet okončano donošenjem odgovarajućeg upravnog akta.

Doneseno je ukupno šest rješenja, četiri rješenja kojim je utvrđeno da je prijava u cjelosti osnovana i dva rješenja kojim je utvrđeno da prijava nije osnovana. Donesena su tri zaključka, zbog nenadležnosti Agencije za postupanje, zbog neurednosti prijave, te zato što je kontrolor otklonio nedostatke u toku postupka.

Pet predmeta je ostalo neriješenih.

Kontrolori kojima su naložene upravne mjere:

1. Fizičko lice iz Sarajeva, zbog postavljenja kamere videonadzora iznad ulaznih vrata stana na prvom spratu zgrade.
2. Fizičko lice iz Sarajeva, zbog postavljenja kamere videonadzora u zajedničkom dijelu zgrade.
3. Fizičko lice iz Zenice, zbog postavljenja kamere videonadzora na vanjskom dijelu kuće.
4. Fizičko lice iz Sarajeva, zbog postavljenja kamere videonadzora iznad ulaznih vrata stana.

U jednom predmetu je dostavljena obavijest podnosiocu prijave da se radi o obradi ličnih podataka u novinarske svrhe na što se ne odnosi Zakon, a u drugom predmetu podnosilac prijave je obaviješten da je Agencija u ranijem periodu provela postupak protiv prijavljenog kontrolora na isti činjenični osnov. U jednom predmetu podnositelj prijave je upućen na podnošenje prigovora.

3.6.5. Predmeti iz 2020. i 2021. godine riješeni u izvještajnom periodu

U izvještajnom periodu, riješena su tri predmeta po službenoj dužnosti pokrenuta u 2020. godini i 42 predmeta pokrenuta u 2021. godini u kojima su doneseni odgovarajući upravni akti.

U 32 predmeta su donesena rješenja kojima su naložene upravne mjere kontrolorima, dok su u dva predmeta prijave djelimično osnovane. U devet predmeta je utvrđeno da su prijave neosnovane. U dva predmeta su doneseni zaključci, u jednom predmetu zbog nenadležnosti dok je u drugom predmetu obustavljen postupak jer su nedostaci otklonjeni prije donošenja rješenja.

Jedan predmet je dostavljen tužilaštvu na nadležno postupanje, jedan podnositelj prijave je upućen da se obrati nadležnom istražnom organu, dok je u jednom slučaju dat prijedlog kontroloru za izmjene i dopune Zakona o cestovnom prevozu FBiH.

Jedan predmet je ostao neriješen.

Kontrolori iz javnog sektora kojima su naložene upravne mjere:

1. „JP BH Pošta“ d.o.o. Sarajevo, zbog dostavljanja kopije dostavne knjižice sa ličnim podacima drugih korisnika poštanskih usluga, trećoj strani.
2. JP „Autoceste FBiH“ d.o.o. Mostar, zbog zahtijevanja da uz „Zahtjev za oslobađanje od plaćanja cestarine na autocestama, brzim cestama i objektima s naplatom u FBiH“, zainteresovana fizička lica dostave kopiju vozačke dozvole, saobraćajne dozvole, potvrde o registraciji, te potvrde o vlasništvu vozila.
3. Ministarstvo zdravlja i socijalne zaštite RS, zbog upisivanja JMB-a podnosilaca zahtjeva u rješenja kojima se utvrđuju prava iz Zakona o socijalnoj zaštiti.
4. Agencija za vodno područje rijeke Save, zbog obrade ličnih podataka putem videonadzora.
5. Ministarstvo za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo zbog vođenja „Ček-lista za dnevno praćenje zdravstvenog stanja“, „Lista kontakata“ i „Epidemiološki upitnik za „treća“ lica koja moraju ući u prostorije ustanove“, u osnovnim i srednjim školama.
6. Rudnik mrkog uglja „Breza“ d.o.o. Breza, zbog objavljivanja dokumenta, koja sadrži spisak radnika koji su pokrenuli tužbe za naplatu doprinosa, na oglasnoj ploči.
7. „Komunalno“ d.o.o. za komunalne i uslužne djelatnosti Bosanski Petrovac zbog zahtijevanja uvjerenja o neosuđivanosti i uvjerenja o nevođenju krivičnog postupka uz prijavu na konkurse za izbor i imenovanje direktora „Komunalno“ d.o.o. za komunalne i uslužne djelatnosti Bosanski Petrovac.
8. Federalni zavod za penzijsko i invalidsko osiguranje zbog zahtijevanja zemljišno-knjižnih izvadaka od zaposlenih ili njihovih supružnika, u svrhu ostvarivanja prava na naknadu troškova prevoza.
9. Općina Stari Grad Sarajevo zbog zahtijevanja kopije lične karte od lica, koja se prijavljuju na Javni poziv za učešće u radu Komisije za tehnički pregled građevina.
10. JU Osnovna škola „Čengić Vila 1“ u Sarajevu zbog obrade ličnih podataka putem video nadzora (dva predmeta)

11. „Poljoprivredno – prehrambeni fakultet Univerziteta u Sarajevu zbog objave rezultata ispita na službenoj web stranici.
12. Komunalno javno društvo d.o.o. Maglaj, zbog zahtijevanja kopije lične karte od kandidata prilikom provođenja konkursne procedure.
13. JU Sportska dvorana „Mladost“ Prijedor zbog obrade ličnih podataka putem videonazora.
14. KJKP „Rad“ d.o.o. Sarajevo zbog prikupljanja kopija ličnih karata od vlasnika premještenih neregistrovanih i napuštenih vozila i olupina prilikom njihovog preuzimanja.
15. JP „Rad“ d.o.o. Lukavac zbog obrade JMB-a korisnika usluge u ugovoru o pružanju komunalnih usluga.
16. Javna ustanova „Naše dijete“ Tuzla, zbog nezakonite obrade ličnih podataka putem video nadzora

Kontrolori iz privatnog sektora kojima su naložene upravne mjere:

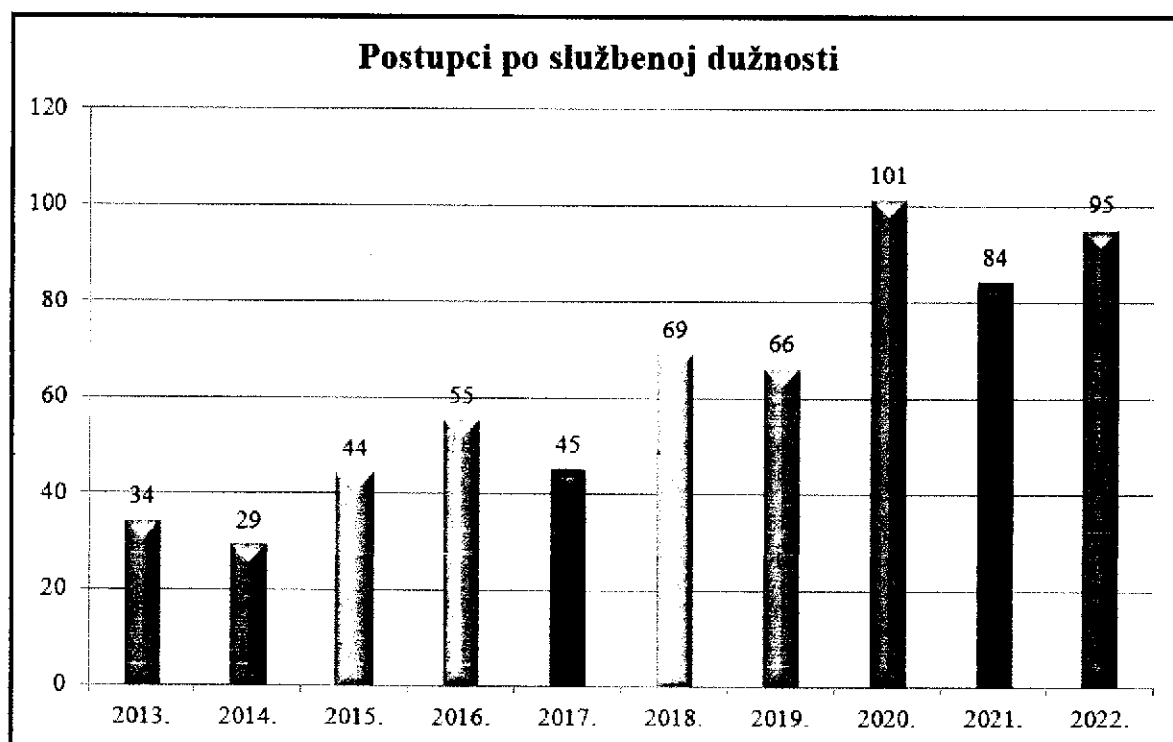
1. Fizičko lice, predstavnik etažnih vlasnika zgrade u Sarajevu, zbog objavljivanja spiska etažnih vlasnika sa podacima o pojedinačnom iznosu mjesečne naknade za održavanje zajedničkih dijelova zgrade, njihovim uplatama i eventualnim dugovanjima.
2. Fizičko lice iz Gornjeg Vakufa – Uskoplja zbog obrade ličnih podataka putem video nazora.
3. Fizičko lice iz Tuzle zbog obrade ličnih podataka putem videonadzora.
4. „Mrkulić – Company“ d.o.o. Sarajevo – Ilidža zbog zadržavanja identifikacionih dokumenata gostiju hotela.
5. „MCI“ d.o.o. Široki Brijeg zbog obrade ličnih podataka putem videonadzora.
6. „Karliko“ d.o.o. Ljubuški zbog obrade ličnih podataka putem videonadzora.
7. Fortitudo d.o.o. Travnik zbog prikupljanja ličnih podataka radnika i članova njihovih porodica, u svrhu organizovanja različitih događaja.
8. Karate savez BiH zbog obrade JMB-a sportaša/takmičara prilikom registracije putem službene web stranice.
9. Fizičko lice iz Sarajeva zbog obrade ličnih podataka putem videonadzora.
10. Raiffeisen Bank d.d. BiH zbog obrade JMB-a lica koja nemaju svojstvo klijenta.
11. Predstavnici etažnih vlasnika zgrade u Sarajevu zbog obrade ličnih podataka putem video nadzora u liftovima.
12. Klas d.d. Sarajevo zbog obrade ličnih podataka radnika i članova njihovih porodica koji nisu neophodni radi ostvarivanja prava i obaveza iz radnog odnosa.
13. Zajednica etažnih vlasnika u Bijeljini, zbog objavljivanja spiskova etažnih vlasnika sa iznosima dugovanja za grijanje i održavanje zajedničkih prostorija.
14. RSA Gaming d.o.o Banja Luka zbog zbog zahtijevanja kopije lične karte od kandidata u konkursnoj proceduri.
15. Fizičkom licu, Predstavniku etažnih vlasnika u Sarajevu, zbog obrade ličnih podataka putem videonadzora.
16. Fizičkom licu iz Milića, zbog obrade ličnih podataka putem videonadzora.
17. Arhiv servis d.o.o. Sarajevo zbog nepreduzimanja organizacijskih i tehničkih mjera zaštite ličnih podataka.

3.6.6. Uporedni podaci postupaka po službenoj dužnosti 2013 – 2022

POSTUPCI PO SLUŽBENOJ DUŽNOSTI										
	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022

Sarajevo / Сарајево, Dubrovačka broj 6 / Дубровачка број 6
tel/мел +387 33 726-250, fax/факс +387 33 726-251

Ukupno postupaka	34	29	44	55	45	69	66	101	84	95
------------------	----	----	----	----	----	----	----	-----	----	----

3.7 Primjeri iz prakse

3.7.1. Objavljivanje negativnog izvještaja komisije za izbor akademskog osoblja, na službenoj web stranici fakulteta

Agencija je zaprimila prigovor fizičkog lica (u daljem tekstu: podnosilac prigovora), protiv Veterinarskog fakulteta Univerziteta u Sarajevu (u daljem tekstu: Fakultet), zbog objavljivanja Izvještaja Komisije za pripremu prijedloga za izbor akademskog osoblja u zvanje docenta za konkretnu oblast, sa njegovim ličnim podacima na službenoj internet stranici vfs.unsa.ba. Prigovor je usvojen kao osnovan, te je Veterinarskom fakultetu naloženo da sa službene web stranice ukloni sadržaj koji se odnosio na podnosioca prigovora.

Podnosilac prigovora je naveo da se u toku 2022. godine, prijavio na Konkurs za izbor akademskog osoblja u naučno-nastavno zvanje docent iz oblasti „Osnovnih nauka veterinarske medicine“, koji je objavio Fakultet. Na internet stranici Fakulteta, objavljen izvještaj Komisije za pripremu prijedloga za izbor akademskog osoblja u kojem su navedeni njegovi lični podaci (broj telefona, trenutno zaposlenje i sl.), kao i kompletna biografija. S obzirom da je napisan negativan izvještaj, podnosilac prigovora postavio je pitanje zašto su objavljeni njegovi lični podaci, te da smatra da su takvom objavom ugrožena njegova prava. U prilogu je dostavljen Konkurs za izbor akademskog osoblja i Izvještaj Komisije, koji je objavljen na službenoj internet stranici Fakulteta.

Prema navodima Fakulteta, shodno Zakonu o visokom obrazovanju, rukovodilac organizacione jedinice obavezan je objaviti izvještaj komisije za izbor u zvanje sa prijedlogom komisije na internet stranici najkasnije sedam dana prije održavanja sjednice vijeća na kojoj se glasa o

prijedlogu. Istaknuto je da se izvještaj mora objaviti bez obzira da li je isti za kandidata pozitivan ili ne, te da je propisana kazna ukoliko organizaciona jedinica ne objavi izvještaj sa prijedlogom na svojoj internet stranici.

Izneseni su sljedeći stavovi:

U skladu sa principom pravičnosti i zakonitosti relevantni propisi u ovoj pravnoj stvari su:

- Zakon o visokom obrazovanju koji je bio u primjeni u vrijeme predmetne obrade ličnih podataka podnosioca prigovora
- Statut Univerziteta u Sarajevu (u daljem tekstu: Statut).

Zakonom o visokom obrazovanju propisano je da je rukovodilac organizacione jedinice obavezan na internet stranici objaviti izvještaj komisije za izbor u zvanje sa prijedlogom komisije u dijelu koji se odnosi na ispunjavanje propisanih uslova za izbor u akademsko zvanje od strane prijavljenih kandidata.

Statutom je propisano da uspješnost pristupnog predavanja ocjenjuje komisija za pripremanje prijedloga za izbor uzimajući u obzir rezultate ocjene predavanja od studenata, te da tu ocjenu uvažava komisija i sastavni je dio izvještaja koji se dostavlja vijeću fakulteta/akademije, te koju dokumentaciju kandidat za izbor u akademsko zvanje prilaže uz prijavu na konkurs, bez prejudiciranja da li je ista sastavni dio Izvještaja komisije.

Intencija odredbi Zakona o visokom obrazovanju, kao pravnog osnova za objavu ličnih podataka podnosioca prigovora na službenoj web stranici fakulteta, jeste da se objavi izvještaj komisije za izbor u zvanje onih kandidata koji ispunjavaju uslove za izbor. Za drugačije shvatanje ne postoji logično obrazloženje.

Postavlja se pitanje da li je za transparentnost procesa prijema i unaprjeđenja u visokoškolsku ustanovu neophodno objaviti izvještaj komisije o ispunjenosti uslova svih kandidata uključujući i one koji ne zadovoljavaju uslove za unaprjeđenje u više zvanje. Objavljivanjem izvještaja o neispunjenosti uslova na službenoj web stranici lični podaci podnosioca prigovora sa negativnim ocjenama postali su dostupni cjelokupnoj javnosti. Dakle, svako pa i njegov sadašnji ili pak budući poslodavac, mogu vidjeti da isti nije ispunio uslove za prijem u više zvanje i to za podnosioca prigovora može imati štetu. S druge strane, upitno je postajanje koristi za Fakultet ili cjelokupnu javnost da se objavi koji od prijavljenih kandidata nije ispunio tražene uslove. Osim navedenog, ovako objavljeni podaci mogu biti preuzeti od bilo kojeg drugog korisnika ili pretraživača. Čak i u slučaju kada Fakultet odluči da te podatke ukloni sa službene internet stranice, isti će ostati i biti dostupni javnosti kada se u pretraživač unesu njegovo ime i prezime. Stoga su potpuno opravdani navodi podnosioca prigovora o povredi njenih prava.

Omogućavanje javnosti pristupa informacijama i povećanje transparentnosti osnovni su principi svakog demokratskog društva. No transparentnost postupka u konkursnoj proceduri ne znači da se vrši objavljivanje ličnih podataka kojima raspolaže javni organ o kandidatima u konkursnoj proceduri, na način kako je to učinjeno u predmetnom slučaju. Naprotiv, cilj je da se javnost upozna koji od kandidata ispunjavaju uslove i koji mogu biti izabrani u više zvanje, s obzirom da je oblast visokog obrazovanja od posebnog javnog interesa. Potpuno je beznačajno koji od kandidata ne ispunjavaju uslove budući da isti neće biti izabrani u više zvanje.

Osim za javnost, transparentnost procesa neophodno je obezbijediti i između samih kandidata, posebno onih koji po ocjeni komisije nisu ispunili tražene uslove i to na način da imaju pravio uvida u dokumenta kandidata koji su ispunili uslove, te da na osnovu toga mogu uložiti odgovarajuće pravne lijekove.

Prema Ustavu u Bosni i Hercegovini neposredno se primjenjuju prava i slobode garantovani Evropskom konvencijom za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda kao i njezinim protokolima. Ovi akti imaju prioritet nad svim drugim zakonima.

Pravo na zaštitu privatnosti u pogledu obrade ličnih podataka, jedno je od osnovnih ljudskih prava i proizlazi iz člana 8. Evropske konvencije. Stoga su, pored Zakona, principi ove konvencije kao i praksa Evropskog suda za ljudska prava i Suda pravde Evropske unije, relevantni pravni izvori u odnosu na koje se tumači domaće zakonodavstvo.

Član 8. Evropske konvencije glasi:

1. „Svako ima pravo na poštovanje svog privatnog i porodičnog života, doma i prepiske.
2. Javna vlast se ne miješa u uživanje ovog prava, osim ako je takvo miješanje predviđeno zakonom i ako je to nužna mjera u demokratskom društvu, u interesu nacionalne sigurnosti, javne sigurnosti, ekonomske dobrobiti zemlje, sprječavanju nereda ili sprječavanju zločina, zaštiti zdravlja i morala, ili zaštiti prava i sloboda drugih.“

Prema tome, „miješanje je zakonito samo ako je zakon koji je osnova miješanja: (a) dostupan građanima, (b) toliko precizan da omogućava građanima da odrede svoje postupke, (c) u skladu sa principom pravne države, što znači da sloboda odlučivanja koja je zakonom data izvršnoj vlasti ne smije biti neograničena, tj. zakon mora osigurati građanima adekvatnu zaštitu protiv proizvoljnog miješanja.“³

Da li je miješanje države neophodno i proporcionalno u demokratskom društvu zavisi od više faktora od kojih ističemo sljedeće:

“ (a) Pojam neophodnosti implicira da miješanje odgovara na hitnu društvenu potrebu, a naročito da je proporcionalno legitimnom cilju koji se želi postići.

(b) Princip proporcionalnosti potvrđuje da ljudska prava nisu apsolutna i da korišćenje prava pojedinaca mora uvijek biti usklađeno u odnosu na širi javni interes. Dakle, potrebno je uspostaviti ravnotežu između prava pojedinca i interesa države.

(c) Miješanje u pravo ne smije ići dalje od potrebnog da bi se postigao legitiman cilj, a nosilac podataka se ne smije podvrgavati proizvoljnom tretmanu.

(d) Drugim riječima, opravdano miješanje se ne može nametnuti samo zakonskom odredbom koja ispunjava uslove vladavine prava i služi legitimnom cilju u javnom interesu, nego mora, takođe, održati razuman odnos proporcionalnosti između upotrijebljenih sredstava i cilja koji se želi ostvariti.“⁴

Shodno navedenom, sasvim je jasno da za transparentnost procesa konkursne procedure nije neophodno objaviti izvještaj komisije sa ličnim podacima kandidata koji ne ispunjavaju uslove za izbor u više zvanje.

3.7.2. Registracija vozila i obrada ličnih podataka

Agencija je postupajući po službenoj dužnosti, nakon zaprimljene prijave fizičkog lica, provela postupak provjere zakonitosti obrade ličnih podataka propisane Pravilnikom o registraciji vozila, koji je objavljen u Službenom glasniku BiH broj: 53/22 (u daljem tekstu: Pravilnik). Doneseno je rješenje kojim je utvrđeno da je istim propisana nezakonita obrada ličnih podataka, te je naloženo brisanje spornih odredbi u određenom roku.

Pravilnik je izazvao veliki interes javnosti, zbog uvođenja novina u postupku registracije vozila. Prije svega, radilo se o uspostavi Jedinstvenog informacionog sistema za stiker naljepnice u okviru

³ Publikacija Vijeća Evrope: Izvodi iz sudske prakse - Evropski sud za ljudska prava; Gilles Dutertre

⁴ Publikacija Vijeća Evrope: Izvodi iz sudske prakse - Evropski sud za ljudska prava; Gilles Dutertre

kojeg je predviđeno lociranje svake pojedinačne izdate i aktivirane stiker naljepnice za vozilo te razmjena ličnih podataka sadržanih u istom. Osim navedenog Ministarstvo je Pravilnikom propisalo i evidenciju o vozilima, te jedinstveni matični broj vlasnika i korisnika vozila u potvrdi o registraciji i potvrdi o vlasništvu vozila.

Ministarstvo je negiralo bilo kakvu mogućnost nezakonite obrade ličnih podataka u postupku registracije vozila na osnovu Pravilnika.

U provedenom postupku je utvrđeno:

- Pravilnikom je nedvosmisleno propisano uspostavljanje Jedinstvenog informacionog sistema za stiker naljepnice, putem kojega se prati lokacija i omogućava lociranje svake pojedinačno izdate stiker naljepnice za vozilo, te razmjena ličnih podataka sadržanih u isto povezivanjem sa stanicama za tehnički pregled.
- Pravilnikom je propisano uspostavljanje evidencije o vozilima, te sistem razmjene podataka sa stanicama za tehnički pregled vozila i stručnim institucijama (pravnim licima) u okviru te evidencije.
- Pravilnikom je u Prilogu 6. (Potvrda o vlasništvu i registraciji) propisana obrada jedinstvenog matičnog broja vlasnika i korisnika vozila u potvrdi o registraciji i potvrdi o vlasništvu vozila.

Izneseni su sljedeći stavovi:

Zakonodavni organi kao i organi uprave koji su na osnovu zakona ovlašteni da donose propise, dužni su prilikom propisivanja obrade ličnih podataka ispoštovati i pridržavati se principa obrade ličnih podataka (pravičnosti i zakonitosti; svrhe; mjere i obima; tačnosti i autentičnosti; mogućnosti ispravke netačnih ličnih podataka; vremenskog perioda obrade ličnih podataka; forme u kojoj se čuvaju lični podaci, te da se ne objedinjuju lični podaci prikupljeni u različite svrhe) kako bi ih kontrolori u praksi mogli primijeniti.

Shodno principu pravičnosti i zakonitosti, kao relevantni pravni propisi uzeti su:

- Zakon o osnovama sigurnosti saobraćaja na putevima u BiH (U daljem tekstu: Zakon o osnovama sigurnosti saobraćaja);
- Zakon o jedinstvenom matičnom broju
- Zakon o Agenciji za identifikaciona dokumenta evidenciju i razmjenu podataka BiH (U daljem tekstu: Zakon o IDDEEA)

Zakonom o osnovama sigurnosti saobraćaja propisano da je stiker naljepnica dokaz o registrovanju vozila, te da bliže odredbe o postupku i načinu registracije vozila, izgledu i sadržaju privremene potvrde o registraciji i potvrde o vlasništvu vozila, stiker naljepnice i registarskih tablica, o izgledu međunarodne oznake BiH i o dimenzijama, obliku, boji, sadržaju, vrsti i kvalitetu materijala registarskih tablica, pravilnikom propisuje ministar saobraćaja i komunikacija, u saradnji sa nadležnim organima za unutrašnje poslove.

Ministarstvo je Pravilnikom propisalo uspostavljanje Jedinstvenog informacionog sistema za stiker naljepnice, te u okviru istog praćenje lokacije svake pojedinačno izdate i aktivirane stiker naljepnice za vozilo i razmjenu ličnih podataka, iako prema Zakona o osnovama sigurnosti saobraćaja, nema ovlašćenje za propisivanje takve obrade ličnih podataka vlasnika i korisnika vozila, već samo o izgledu i sadržaju stiker naljepnice.

Obrada ličnih podataka u okviru Jedinstvenog informacionog sistema za stiker naljepnice, putem kojeg se prati lokacija svake izdate i aktivirane stiker naljepnice, kao i razmjena podataka iz tog

sistema, predstavlja posebno rizičan prodor u privatnost pojedinca, te ne može biti predmet regulisanja podzakonskim aktom. I u slučaju kada se zakonom normira određena materija, potrebno je prethodno provesti niz aktivnosti koje podrazumijevaju javnu debatu u koju treba da se uključe svi relevantni faktori u demokratskom društvu. Dakle, potrebno je da se transparentno utvrdi da li je obrada ličnih podataka vlasnika i korisnika vozila na utvrđeni način, zaista neophodna u postupku registracije vozila. Omogućavanje takve obrade ličnih podataka ni u kojem slučaju ne bi trebalo biti neodređeno i generalizovano, već strogo ograničeno. Ovo naročito imajući u vidu činjenicu da je Pravilnikom predviđeno da se Jedinstveni informacioni sistem za stiker naljepnice, koristi i za druge svrhe kao što je osiguranje vozila i/ili prijava saobraćajnih nezgoda u svrhu odštete od osiguranja, kreiranje mreže RFID čitača u svrhu mjerenja saobraćaja i kontrole vozila ili naplate cestarine i slično. Naime, realno je za pretpostaviti da onaj ko kontroliše takav informacioni sistem, ima mogućnost da identifikuje bilo kojeg vlasnika ili korisnika vozila i njegovu lokaciju na mjestima gdje se vrši očitavanje, bez da za takvu obradu ličnih podataka ima zakonit osnov. Stoga, upitan bi bio stav da se uspostava predmetnog informacionog sistema, praćenje lokacije izdatih i aktiviranih stiker naljepnica i razmjena podataka iz istog za razne svrhe, može pravdati i da je takva obrada srazmjerna cilju koji se želi postići, kao što je registracija vozila i kontrola, odnosno provjera autentičnosti stiker naljepnice. Nadalje, potrebno je sagledati sve druge aspekte takve obrade ličnih podataka u odnosu na potencijalne prijetnje po prava i slobode građana, a naročito pravo na privatnost u pogledu obrade ličnih podataka. Tek nakon transparentne javne debate, a pod uslovom da su ispoštovani svi zahtjevi i obaveze demokratskog društva, zakonodavac može kreirati određena zakonska rješenja.

Ministarstvo je Pravilnikom propisalo mogućnost uspostave Evidencije o vozilima, te sistema razmjene podataka sa stanicama za tehnički pregled i stručnim institucijama (pravnim licima) u okviru iste.

Zakon o IDDEEA kao relevantan zakonski propis, propisuje šta predstavlja centralna evidencija, kako se vrši razmjena podataka između IDDEEA i prijemnih organa, te ko su nadležni ili izvorni organi. Dakle, i pored činjenice da je Zakon o IDDEEA jasno propisao javne organe i striktno utvrdio obaveze vezane za pristupanje evidenciji o registrovanim vozilima, te da ne postoji zakonit osnov za regulisanje evidencija putem predmetnog Pravilnika, Ministarstvo je istim dodatno propisalo dispoziciju, odnosno ostavilo na volju „nadležnim organima“ da „mogu“ uspostaviti Evidenciju o vozilima, na koji način je pravna lica izjednačilo sa nadležnim javnim organima.

Takvo propisivanje obrade ličnih podataka upravo potvrđuje nezakonitost ali i proizvoljnost u postupanju Ministarstva i dovodi do pravne nesigurnosti.

Na kraju sasvim je jasno da Ministarstvo, bez jasnog zakonskog osnova ne može propisivati jedinstveni matični broj u potvrdi o registraciji i potvrdi o vlasništvu vozila, budući da su odredbe Zakona o jedinstvenom matičnom broju eksplicitne u pogledu obrade jedinstvenog matičnog broja. U skladu sa Zakonom o jedinstvenom matičnom broju obrada jedinstvenog matičnog broja treba biti propisana zakonom.

Potrebno je naglasiti da i sadašnji Pravilnik o registraciji vozila propisuje obradu ovog ličnog podataka u Potvrdi o registraciji i Potvrdi o vlasništvu vozila, na koji problem je Agencija već ranije reagovala. Agencija je 2019. godine ukazala Ministarstvu da je neophodno izmijeniti odredbe Pravilnika o registraciji vozila u pogledu jedinstvenog matičnog broja na potvrdi o registraciji i potvrdi o vlasništvu vozila.

3.7.3. Obrada ličnih podataka pripadnika sigurnosnih agencija od strane MUP-a

Agencija je nakon zaprimljenog upita novinara, te više medijskih izvještavanja pokrenula postupak po službenoj dužnosti protiv MUP-a RS (u daljem tekstu: Ministarstvo), zbog obrade ličnih

podataka putem obrasca D-19. Doneseno je rješenje, kojim je Ministarstvu zabranjeno da obrađuje predmetne lične podatke i naloženo uništavanje do sada prikupljenih ličnih podataka.

Prema raspoloživim informacijama Ministarstvo je putem obrasca D-19 prikupljalo i dalje obrađivalo lične podatke lica koja rade u policiji, bivših pripadnika sigurnosnih agencija (policije) i pripadnika Oružanih snaga BiH.

Takođe, objavljene informacije su ukazivale da je Ministarstvo u proteklom periodu telefonski kontaktiralo navedene kategorije lica radi sačinjavanja spiska i izrade službenih evidencija.

Objavljeno je da se lični podaci prikupljaju po obrascu D-19, koji sadrži sljedeće vrste ličnih podataka: ime i prezime, datum rođenja aktivnog ili penzionisanog pripadnika sigurnosnih agencija ili Oružanih snaga BiH, adresu stanovanja, tačan naziv sigurnosne agencije za koju radi ili je radio i broj telefona.

Ministarstvo je u izjašnjenju dostavilo obiman odgovor u kojem je, istaknuto da se obrada ličnih podataka vrši u skladu sa relevantnim zakonima, te da je obrazac D19 propisan: „*Uputstvom o organizaciji i vršenju poslova na sigurnosnom sektoru i vođenju dosijea za sigurnosni sektor*“.

Agencija je, cijeneći da su policijski poslovi standardizovani, te da ostali policijski organi u Bosni i Hercegovini obrađuju lične podatke u policijske svrhe, radi zaštite javnog interesa, sprječavanja i otkrivanja krivičnih dijela, prekršaja, očuvanja javnog reda i mira, te opšte sigurnosti građana, od istih zahtijevala izjašnjenje u vezi sa predmetnom obradom ličnih podataka.

Svi policijski organi od kojih je zahtijevano izjašnjenje (Federalno ministarstvo unutrašnjih poslova – Uprava policije, Policija Brčko distrikta BiH i 10 kantonalnih ministarstava) su odgovorili da ne obrađuju lične podatke i ne vode evidenciju lica na koja se odnosi obrazac D-19, uspostavljen od strane Ministarstva.

U provedenom postupku utvrđeno je sljedeće:

Shodno principu pravičnosti i zakonitosti relevantan propis u ovoj pravnoj stvari je: Zakon o policiji i unutrašnjim poslovima.

Zakonom o policiji i unutrašnjim poslovima propisana je obrada ličnih podataka koju vrši Ministarstvo u cilju obavljanja policijskih i ostalih unutrašnjih poslova, evidencije koje ministarstvo vodi, način prikupljanja ličnih podataka u evidencijama, te da se sadržaj, način vođenja i rokovi čuvanja evidencija utvrđuju pravilnikom koji donosi ministar.

Agencija je uvidom u Glavni registar utvrdila da Ministarstvo nije registrovalo zbirku ličnih podataka u kojoj se obrađuju lični podaci koji se prikupljaju putem obrasca D-19.

Uputstvo o organizaciji i vršenju poslova na sigurnosnom sektoru i vođenju dosijea za sigurnosni sektor (u daljem tekstu: Uputstvo) je donio ministar unutrašnjih poslova, na osnovu Zakona o republičkoj upravi kojim je propisano da „*Organi uprave donose pravilnike, naredbe, uputstva i druge opšte akte*“ i „*Uputstvom se određuje način na koji organi uprave i nosioci javnih ovlašćenja izvršavaju pojedine odredbe zakona ili drugog propisa*“.

Uputstvom je propisano vođenje evidencije o pripadnicima aktivnog sastava policije, penzionisanim radnicima Ministarstva, bivšim radnicima Ministarstva, kadetima policijske akademije, pripadnicima drugih sigurnosnih agencija, pripadnicima oružanih snaga i slično u pisanom obliku unošenjem podataka u obrascu D-19.

Obrazac D-19 propisan je kao tabelarni pregled na formatu A4, pod nazivom: „Pregled lica iz sigurnosnih agencija na sigurnosnom sektoru.“

Tabelarni pregled obrasca D-19 sadrži rubrike: R/B, prezime i ime, datum rođenja, adresa, sigurnosna agencija, broj telefona i napomena.

Izneseni su sljedeći stavovi:

Obrada ličnih podataka u svrhu obavljanja policijskih i ostalih unutrašnjih poslova od strane Ministarstva, regulisana je Zakonom o policiji i unutrašnjim poslovima, te su propisane evidencije koje Ministarstvo vodi.

Osim propisanih evidencija u Zakonu o policiji i unutrašnjim poslovima, Ministarstvo vodi i druge evidencije koje sadrže lične podatke a propisane su drugim zakonskim propisima kao što su Zakon o oružju i municiji, Zakon o kretanju i boravku stranaca i azilu, Zakon o putnim ispravama itd.

Iz sadržaja Uputstva ne proizlazi koji zakon ili koja pojedina odredba zakona ili drugog propisa je predmet razrade i propisivanja Uputstvom, shodno Zakonu o republičkoj upravi. Jasno je da se na osnovu opšteg ovlaštenja ne mogu donositi podzakonski akti bez osnova u materijalnom propisu, a to je u ovom slučaju Zakon o policiji i unutrašnjim poslovima, čija je konkretna odredba koja se razrađuje morala biti naznačena u preambuli Uputstva.

Dakle, pravni osnov za donošenje Uputstva i propisivanje obrade ličnih podataka koja se vrši u policijske svrhe, nije sadržan u Zakonu o policiji i unutrašnjim poslovima, kao relevantnom propisu, kojim su propisani policijski poslovi i ovlaštenja, već je donesen na osnovu opšteg propisa kojim je propisano koju vrstu akata mogu donositi organi uprave.

Uputstvo kao akt niže pravne snage u odnosu na zakon ne može predstavljati pravni osnov za obradu ličnih podataka, koja nije propisana Zakonom o policiji i unutrašnjim poslovima i na taj način ograničavati ljudska prava.

Prikupljanje i dalja obrada ličnih podataka putem obrasca D-19 suštinski i sadržajno predstavlja poseban sistemski skup ličnih podataka koji su Ministarstvu dostupni prema posebnim kriterijima, te koji mogu biti centralizovani, decentralizovani ili razvrstani na funkcionalnom i geografskom osnovu u skladu s posebnim kriterijima koji se odnose na lice i koji omogućavaju nesmetan pristup ličnim podacima u dosijeu, a što u najvećoj mogućoj mjeri odražava definiciju zbirke ličnih podataka.

Uspostava i vođenje zbirke ličnih podataka na obrascu D-19, ne može se dovesti u vezu i zasnivati na policijskom ovlašćenju „*prikupljanje obavještenja*“ propisanim u Zakonu o policiji i unutrašnjim poslovima, kako je to navelo Ministarstvo.

Prikupljanje obavještenja je samo jedno od policijskih ovlašćenja koje je zakonom dato policijskom službeniku u cilju obavljanja policijskih poslova te ne može biti pravni osnov za formiranje posebne evidencije odnosno zbirke ličnih podataka, kao što je u predmetnom slučaju.

Shodno Zakonu o policiji i unutrašnjim poslovima, policijski službenik je ovlašten da, u skladu sa zakonom, prikuplja obavještenja od lica za koja je vjerovatno da bi moglo dati obavještenja o krivičnom djelu ili prekršaju, počiniocu ili o drugim važnim okolnostima u vezi sa krivičnim djelom ili prekršajem, te okolnostima od značaja za izvršavanje drugih poslova iz nadležnosti Ministarstva. Iz navedene odredbe proizlazi da je primjena policijskog ovlaštenja, prikupljanje obavještenja, usmjerena na prikupljanje podataka o krivičnom dijelu ili prekršaju i počiniocu istih, a ne na prikupljanje i dalju sistemsku obradu podataka o licima koja nisu povezana niti imaju saznanja o krivičnom djelu, prekršaju ili počiniocu istog ali se njihovi lični podaci obrađuju samo zato što su bili ili su i dalje pripadnici sigurnosnih agencija.

Podaci prikupljeni operativnim radom su, kako je i Ministarstvo navelo, podložni promjenama, nepouzdati i nevjerodostojni. Takođe, Ministarstvo je navelo da ne postoji obaveza pripadnika

sigurnosnih agencija da dostave podatke iz obrasca D-19, niti ovaj podatak mora nužno biti poznat vođi sektora ili drugom zaposlenom licu već je rezultat operativnog rada.

S tim u vezi, lica koja spadaju u kategorije čiji se podaci prikupljaju i dalje obrađuju putem obrasca D-19, ne mogu biti evidentirana i kontaktirana samo zato što to može koristiti Ministarstvu. Oni su građani koji se bave ili su se bavili određenom profesijom ili pozivom, te ne mogu samo usljed te činjenice biti evidentirani, kontaktirani i uznemiravani od strane Ministarstva, u većoj mjeri u odnosu na druge građane.

Prema činjeničnom stanju, lični podaci o pripadnicima sigurnosnih agencija se prikupljaju i dalje obrađuju putem obrasca D-19, na osnovu operativnih saznanja, bez zakonskog osnova i bez njihovog znanja.

Zaštita ličnih podataka, obuhvaćena je članom 8. Evropske konvencije o ljudskim pravima i osnovnim slobodama koji određuje poštovanje privatnog i porodičnog života, doma i prepiske, naglašava značaj vladavine zakona u demokratskom društvu, a posebno sprječavanje proizvoljnog miješanja u prava iz Konvencije.

Svaka obrada ličnih podataka je ograničenje privatnosti, a da bi bila zakonita prema članu 8. stav 2. Konvencije moraju kumulativno biti ispunjena tri uslova:

1) da je propisana zakonom - Prema praksi Evropskog suda za ljudska prava, izraz „*propisano zakonom*“ i „*u skladu sa zakonom*“ podrazumijeva, ne samo puko propisivanje radnje domaćim zakonom, nego kvalitet tog zakona. Zakon treba biti podjednako i pristupačan i predvidiv, odnosno formulisan dovoljno precizno da omogući građaninu da usaglasí svoje ponašanje. Da bi zakon ispunio ove zahtjeve mora pružiti određenu mjeru zakonske zaštite od proizvoljnog miješanja javnih vlasti u prava koja štiti Konvencija. Zakon mora dati dovoljno jasan obim bilo kakvog diskrecionog prava koje se daje javnim vlastima, kao i način kako se ono izvršava (Predmet: Rotaru protiv Rumunije, predstavka br. 28341/95, presuda od 4 maja 2000. godine stav 52, Rekvenyi protiv Mađarske, predstavka br. 25390/94 presuda od 20 maja 1999. godine, stav 34).

2) da se vrši u jednom od legitimnih ciljeva - Dopušteni osnov za ograničenja prava privatnosti zahtjeva „*da se isto vrši u jednom od legitimnih ciljeva*“ i obuhvata državnu sigurnost, javnu sigurnost, javni red, sprječavanje nereda ili kriminala, zaštita zdravlja ili morala, zaštita ugleda, prava i sloboda drugih, ekonomske dobrobiti zemlje, sprječavanje otkrivanja obavještenja dobijenih u povjerenju i očuvanje autoriteta i nepristrasnosti sudstva. Ipak samo pozivanje na ove uslove od strane države nije dovoljno, jer bi onda garantovanje prava utvrđenih Konvencijom bilo iluzorno.

3) da je neophodna u demokratskom društvu - „*Neophodnost u demokratskom društvu*“, prema stanovištu Evropskog suda za ljudska prava, pretpostavlja vaganje suprotstavljenih interesa u cilju utvrđivanja da li je ograničenje garantovanih prava opravdano i u skladu sa Konvencijom.

„*Neophodnost*“ prema tom stavu znači – hitno društveno potrebno i da ograničenje prava mora biti srazmjerno cilju kome se teži što obavezuje nacionalne vlasti da moraju primijeniti metod koji je najmanje restriktivan u odnosu na pravo privatnosti (Predmet: Sporrong i Lonroth protiv Švedske, predstavka br. 7151/75, presuda od 23 septembra 1982, stav 69).

„*Proporcionalnost*“ se u kontekstu analize neophodnosti u demokratskom društvu javlja kao test u kojem se ispituje da li je „*restriktivna mjera srazmjerna legitimnom cilju kojem se teži*“, da li postoji „*goruća socijalna potreba*“ za takvu restrikciju, te da li su razlozi koji su dati „*relevantni i dovoljni*“.

Dakle, da bi određeno miješanje u privatnost bilo zakonito prema članu 8. stav 2. Konvencije moraju kumulativno biti ispunjena tri uslova: da je isto propisano zakonom, da je nužno društveno potrebno i da ograničenje prava mora biti srazmjerno legitimnom cilju kome se teži.

Nadalje, na nivou Evropske unije, u 2016. godini, osim opšteg propisa o zaštiti podataka Opšte uredbе o zaštiti podataka (GDPR) donesen je i posebni propis poznat pod nazivom: Policijska direktiva. Ovi pravni propisi su već stupili na snagu i primjenjuju se u zemljama Evropske unije od maja 2018. godine.

Upravo Direktiva koja se odnosi na obradu ličnih podataka od strane nadležnih organa u svrhu sprječavanja, istrage, otkrivanja ili progona krivičnih djela ili izvršavanja krivičnih sankcija, u uvodnim odredbama u tački (26) naglašava: *Svaka obrada ličnih podataka mora biti zakonita, poštena i transparentna u odnosu na pojedince na koje se odnosi te provedena samo u posebne svrhe utvrđene zakonom. To samo po sebi ne sprječava organe za izvršavanje zakonodavstva u obavljanju aktivnosti kao što su tajne istrage ili video nadzor. Takve aktivnosti mogu se provesti u svrhe sprečavanja, istrage, otkrivanja ili progona krivičnih djela ili izvršavanja krivičnih sankcija, uključujući zaštitu od prijetnji javnoj sigurnosti i njihovo sprečavanje, pod uslovom da su utvrđene zakonom i predstavljaju nužnu i razmjernu mjeru u demokratskom društvu uz dužno poštovanje legitimnih interesa dotičnog pojedinca.Posebne svrhe obrade ličnih podataka naročito bi trebale biti izričite i legitimne te utvrđene u trenutku prikupljanja ličnih podataka.*

Dakle, praksa Evropskog suda za ljudska prava i relevantan evropski propis za obradu ličnih podataka u policijske svrhe, isključivo zahtijevaju zakonit osnov i svrhu, neophodnost i proporcionalnost legitimnom cilju koji se želi postići.

Kao što je prethodno istaknuto, prikupljanje i dalja obrada ličnih podataka o licima iz sigurnosnih agencija koju vrši Ministarstvo, nije praksa ni jednog drugog policijskog organa u Bosni i Hercegovini koji obavlja iste poslove u iste policijske svrhe. Ova činjenica ukazuje da, osim što ne postoji pravni osnov, ne postoji ni neophodnost da se u policijske svrhe obrađuju lični podaci ovih kategorija lica.

3.7.4. Fotografisanje zaposlenih prilikom evidentiranja prisustva na poslu

Agencija je zaprimila prijavu protiv Agencije za policijsku podršku, zbog načina na koji se vrši evidentiranje radnog vremena. Doneseno je rješenje, kojim je zabranjeno fotografisanje zaposlenih prilikom evidentiranja radnog vremena.

U dostavljenoj prijavi je pojašnjeno da je prije dvije godine uveden sistem koji prilikom evidentiranja radnika, vrši njihovo fotografisanje. Istaknuto je da je menadžment Agencije za policijsku podršku upozoravan da se navedenim sistemom „*grubo narušava privatnost zaposlenih*“, ali da ništa nije urađeno.

U provedenom postupku je utvrđeno da je Agencija za policijsku podršku uspostavila sistem elektronske evidencije o radnom vremenu, koji ima integrisanu kameru koja fotografiše zaposlenog prilikom evidentiranja, u svrhu onemogućavanja zloupotrebe sistema.

Agencija za policijsku podršku je navela Zakon o radu u institucijama BiH i Odluku Vijeća ministara BiH o radnom vremenu u Vijeću ministara BiH, ministarstvima BiH i drugim organima Vijeća ministara BiH, kao pravni osnov za navedeno postupanje

Zakonom o radu u institucijama BiH, propisano je da se lični podaci zaposlenika ne mogu prikupljati, obrađivati, koristiti ili dostavljati trećim stranama, osim ako je to određeno zakonom ili ako je to neophodno radi ostvarivanja prava i obaveza iz radnoga odnosa.

Dakle, Agencija za policijsku podršku je ovlaštena da kao poslodavac vrši obradu ličnih podataka zaposlenika koji su propisani zakonom ili su neophodni za ostvarivanje prava i obaveza iz radnog odnosa.

Princip iz člana 4. stav (1) tačka c) Zakona, propisuje da je kontrolor obavezan da obrađuje lične podatke samo u mjeri i obimu koji je nužan za ispunjenje određene svrhe. Ovaj princip u predmetnom slučaju znači da se uzima minimalan obim ličnih podataka koji je neophodan da bi se postigla svrha takve obrade.

Nesporno je da Agencija za policijsku podršku kao poslodavac mora kontrolisati prisustvo zaposlenih na radu, ali ne obradom njihovih fotografija jer postoje drugi, manje invazivni načini za postizanje predmetne svrhe. Fotografisanje zaposlenika u svrhu evidentiranja prisustva na radnom mjestu generalno može biti opravdano samo ukoliko poslodavac nema drugog načina i sredstva da kontroliše radno vrijeme. Međutim, teško bi se u stvarnom životu moglo opravdati fotografisanje zaposlenih kao jedini efikasan i neophodan način evidentiranja prisustva na radnom mjestu i sprječavanje zloupotreba sistema.

Elektronski sistem evidencije radnog vremena, osim imena i prezimena zaposlenika obrađuje podatke o datumu u mjesecu, vremenu početka rada, vremenu završetka rada, vremenu korištenja pauze, smjenama i druge podatke o prisutnosti radnika na poslu, na koji način se u potpunosti može ispuniti svrha kontrole prisustva na radnom mjestu.

Kontrolu prisustva zaposlenika na radnom mjestu mogu neposredno vršiti njihovi rukovodioci tokom radnog vremena, bez fotografisanja zaposlenika prilikom korištenja terminala za evidenciju radnog vremena.

Shodno navedenom, fotografisanje zaposlenih u svrhu kontrole prisustva na radnom mjestu protivno je principu pravičnosti i zakonitosti, te principu obrade ličnih podataka u mjeri i obimu koji je neophodan za ispunjenje određene svrhe.

3.8 Kažnjavanje – prekršajni postupci

3.8.1. Prekršajni nalozi

Izdato je 14 prekršajnih naloga, i to:

1. Prekršajni nalog u visini od 500,00 KM odgovornom licu Ministarstva finansija SBK Travnik, zbog neizvršavanja rješenje Agencije, kojim je naloženo izvršavanje obaveza propisanih Zakonom.
Prekršajni nalog realizovan u iznosu 50% od izrečene novčane kazne.
2. Prekršajni nalog u visini od od 10,000,00 KM Notarskoj komori FBiH, zbog nedostavljanja informacije po zahtjevu Agencije, ni nakon dvije urgencije za dostavu podataka.
Prekršajni nalog realizovan u iznosu 50% od izrečene novčane kazne.
3. Prekršajni nalog u visini 500,00 KM odgovornom licu Notarske komore FBiH, zbog nedostavljanja informacije po zahtjevu Agencije, ni nakon dvije urgencije za dostavu podataka.
Prekršajni nalog realizovan u iznosu 50% od izrečene novčane kazne.

4. Prekršajni nalog u visini od 10.000,00 KM pravnom licu „Komunalno“ d.o.o. za komunalne i uslužne djelatnosti Bosanski Petrovac, koje je u konkursnoj proceduri za izbor i imenovanje direktora zahtijevalo od kandidata da dostave uvjerenje o neosuđivanosti i prikupilo uvjerenje o neosuđivanosti prijavljenog kandidata suprotno Zakonu o krivičnom postupku FBiH.
Prekršajni nalog realizovan u iznosu 50% od izrečene novčane kazne.
5. Prekršajni nalog u iznosu od 500,00 KM predsjedniku Nadzornog odbora u pravnom licu „Komunalno“ d.o.o. za komunalne i uslužne djelatnosti Bosanski Petrovac, koje je u konkursnoj proceduri za izbor i imenovanje direktora zahtijevalo od kandidata da uz prijavu na konkurs dostave uvjerenje o neosuđivanosti i prikupilo uvjerenje o neosuđivanosti prijavljenog kandidata suprotno Zakonu o krivičnom postupku FBiH.
Prekršajni nalog realizovan u iznosu 50% od izrečene novčane kazne.
6. Prekršajni nalog u iznosu od 10.000,00 KM pravnom licu Profesional line d.o.o. Brčko zbog nezakonite obrade JMB-a posjetilaca prezentacije proizvoda.
Prekršajni nalog realizovan u iznosu 50% od izrečene novčane kazne.
7. Prekršajni nalog u iznosu od 10.000,00 KM KJKP „Toplane-Sarajevo“ d.o.o. Sarajevo, zbog prikupljanja kopije lične karte od kandidata koji se prijavljuju na javni konkurs.
Prekršajni nalog realizovan u iznosu 50% od izrečene novčane kazne.
8. Prekršajni nalog u iznosu od 500,00 KM predsjedniku Nadzornog odbora KJKP „Toplane-Sarajevo“ d.o.o. Sarajevo, zbog prikupljanja kopije lične karte kandidata koji se prijavljuju na javni konkurs.
Prekršajni nalog realizovan u iznosu 50% od izrečene novčane kazne.
9. Prekršajni nalog u iznosu 500,00 KM predsjednici Opštinske izborne komisije Opštine Bratunac, zbog upisivanja JMB-a članova biračkih odbora i njihovih zamjenika u rješenje o imenovanju.
Prekršajni nalog realizovan u iznosu 50% od izrečene novčane kazne.
10. Prekršajni nalog u visini 10.000,00 KM. pravnom licu Sparkasse bank d.d. BiH, zbog obrade ličnih podataka klijenta u svrhe direktnog marketinga.
Prekršajni nalog realizovan u iznosu 50% od izrečene novčane kazne.
11. Prekršajni nalog u visini od 500,00 KM, fizičkom licu zbog neizvršenja rješenja Agencije u vezi sa nezakonito uspostavljenim video nadzorom.
Prekoračen rok za plaćanje i evidentiran u Registru novčanih kazni.
12. Prekršajni nalog u visini od 500,00 KM fizičkom licu, zbog neizvršenja rješenja Agencije u vezi sa nezakonito uspostavljenim video nadzorom.
Zatraženo je sudsko odlučivanje.
13. Prekršajni nalog u visini od 500,00 KM, fizičkom licu, zbog neizvršenja rješenja Agencije u vezi sa nezakonito uspostavljenim video nadzorom.
Prekršajni nalog je realizovan u 2023. godini.
14. Prekršajni nalog u visini od 500,00 KM, fizičkom licu zbog neizvršavanja rješenja Agencije u vezi sa nezakonito uspostavljenim video nadzorom.

Prekoračen rok za plaćanje i evidentiran je u registru novčanih kazni.

Na osnovu realizovanih prekršajnih naloga, na jedinstveni račun trezora BiH u 2022. godini uplaćeno je **26.250,00 KM**.

3.8.2. Prekršajni sudski postupci

Po izdanim prekršajnim nalogima Agencije, nadležni sudovi su proveli 7 postupaka.

U svim slučajevima sudovi su oslobodili okrivljene odgovornosti za počinjeni prekršaj, zbog nedostatka dokaza i nepostojanja prekršaja.

U nastavku ćemo za pojedine odluke sudova citirati njihove navode i argumente, koji po našem mišljenju, u najmanju ruku kontradiktorni.

Sudovi su donijeli sljedeće odluke:

1. Osnovni sud u Banja Luci je donio rješenje kojim je okrivljeni odgovorno lice oslobođen odgovornosti za prekršaj koji mu je utvrđen Prekršajnim nalogom, kao odgovornom licu u „Company wall“ d.o.o. Banjaluka, koje je bez zakonskog osnova objavilo lične podatke o imenu, prezimenu, jedinstvenom matičnom broju i adresi fizičkih lica na svojoj web stranici www.companywall.ba.
Prema navodima Suda „radnja izvršenja prekršaja kako je navedena u prekršajnom nalogu, a zatim i precizirana na usmenom pretresu nije jasno određena, jer se iz istog ne može utvrditi vrijeme izvršenja prekršaja niti koje podatke i za koja lica je okrivljeni objavio podatke kao i kojim propisom je to zabranjeno“.
2. Okružni sud u Banja Luci je donio Rješenje kojim je odbijena žalba Agencije protiv Rješenja Osnovnog suda u Banja Luci, a kojim je okrivljeni oslobođen odgovornosti za prekršaj koji mu je izdat kao odgovornom licu u „Company wall“ d.o.o. Banjaluka, koje je bez zakonskog osnova objavilo lične podatke o imenu, prezimenu, jedinstvenom matičnom broju i adresi fizičkih lica na svojoj web stranici www.companywall.ba.
Prema navodima suda „kako činjenični opis naveden od strane ovlaštenog organa ne sadrži navode o tome da pravno lice Company wall d.o.o. Banja Luka ima svojstvo kontrolora niti druge podatke koji se odnose na navodno nezakonito obrađivanje ličnih podataka, to i ovaj sud nalazi da opis djela koje se okrivljenom stavlja na teret na sadrži sva bitna obilježja prekršaja iz člana 49. stav (1) tačka (a) Zakona kojim je propisano da je kontrolor obavezan osobne podatke obrađivati na pravičan i zakonit način.
Do drugačijeg zaključka ovog suda ne mogu dovesti navodi žalbe ovlaštenog organa kojima opisuje način postupanja po zaprimljenim pritužbama fizičkih lica, citira relevantne odredbe Zakona o zaštiti ličnih podataka, daje vlastitu interpretaciju izvedenih dokaza i ističe da je radnja izvršenja prekršaja preuzimanje i objavljivanje ličnih podataka fizičkih lica, koji su sadržani u JRR poslovnih subjekata, od strane Company, koje je izvršeno bez pravnog osnova..
Ovaj sud kao ni prvostepeni sud, nije ovlašten da sam iz dokaza i navoda predstavnika ovlašćenog organa ili navoda žalbe, izdvaja činjenice i okolnosti iz kojih proizlazi radnja izvršenja koja se okrivljenom stavlja na teret.“
3. Osnovni sud u Banjaluci donio Rješenje, kojim je okrivljeno pravno lice „Company wall“ d.o.o. Banjaluka oslobođeno odgovornosti za prekršaj koji mu je bio utvrđen zbog objavljivanja

ličnih podataka o imenu, prezimenu, jedinstvenom matičnom broju i adresi fizičkih lica na svojoj web stranici www.companywall.ba, bez zakonskog pravnog osnova.

Prema odluci suda „činjenični opis naveden od strane predstavnika ovlašćenog organa ne sadrži podatke koji se odnose na navodno nezakonito objavljivanje ličnih podataka, te sud ne nalazi da opis djela koji se okrivljenom stavlja na teret sadrži sva bitna obilježja prekršaja iz člana 4. tačka a) Zakona o zaštiti ličnih podataka“, te „da sud nije ovlašten da sam iz dokaza i navoda predstavnika ovlašćenog organa izdvaja činjenice i okolnosti iz kojih proizlazi radnja izvršenja koja se okrivljenom stavlja na teret. Samo jasno naveden činjenični opis pruža mogućnost sudu da pravilno primijeni materijalni propis o prekršaju, odnosno cijeni da li radnja koja se okrivljenom stavlja na teret sadrži obilježje prekršaja ili ne.“

4. Općinski sud u Tuzli je donio rješenje, kojim je obustavljen postupak protiv okrivljenog kao zaposlenika u JKP „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Tuzla, koje nije izvršilo Rješenje Agencije. Prema navodima Suda, „okrivljeni nije bio lice koje je imalo ovlaštenje da postupa po predmetnom rješenju, pa iz tih razloga isti i ne može biti odgovoran za prekršaj koji mu se stavlja na teret“. Ovakav zaključak sud je izveo i pored toga što je ovlašteni predstavnik Agencije, prema navodima iz rješenja suda, izjavio: „U završnim riječima ovlašteni predstavnik ovlašćenog organa je izjavio da je predmet ovog postupka ocjena zakonitosti izdatog prekršajnog naloga, a ne rješenja Agencije u bilo kom obimu, kapacitetu ili dijelu, te pitanje koje se u ovom slučaju nameće jeste da li je okrivljeni u posjedu dokaza da je izvršio svoju aktivnu obavezu, jer je nalog izdat zbog propuštanja, što znači da je bio dužan dokazati sa onim okolnostima koje je usmeno istakao. Dalje je naveo da u odnosu na isticanje opštih uslova poslovanja JKP „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Tuzla, isti navodi su neosnovani, niti se na bilo koji način mogu dovesti u vezu sa predmetom ovog postupka, te je predložio da prekršajni nalog potvrdi i izrekne sankcija u skladu sa zakonom“.
5. Osnovni sud u Banja Luci je donio rješenje, kojim je okrivljeno pravno lice Meridian tech d.o.o. Banjaluka oslobođeno odgovornosti za prekršaj jer nije izvršilo Rješenje Agencije. Prema odluci suda „Iz navedenog rješenja vidljivo je da je pod tačkom 1/ navedeno da se zabranjuje „Meridian tech“ doo Banja Luka da od učesnika igara na sreću putem interneta zahtijeva sliku lične karte ili pasoša, prilikom registracije i verifikacije korisničkog naloga na web stranici *meridianbet*, te prilikom isplate dobitka, te da je pod tačkom 4/ navedeno da je „Meridian tech“ doo Banja Luka dužan bez odgađanja izvršiti naložene mjere u roku od 15 dana od dana prijema rješenja, pismeno obavijestiti Agenciju i dostaviti dokaze o izvršenju naloženih upravnih mjera. Znači, navedenim rješenjem naloženo je izvršenje upravne mjere u roku 15 dana od dana prijema rješenja. U činjeničnom opisu prekršaja koji se okrivljenom stavlja na teret nije navedeno do kojeg datuma je okrivljeno pravno lice bilo dužno da postupa po rješenju odnosno nije naveden datum odnosno vrijeme činjenja prekršaja“. Izjavljena je žalba na rješenje Osnovnog suda u Banjoj Luci.
6. Kantonalni sud u Širokom Brijegu je donio rješenje kojim se odbija žalba Agencije a potvrđuje Rješenje Općinskog suda u Širokom Brijegu, kojim je obustavljen prekršajni postupak protiv okrivljene pravne osobe Mepas d.o.o. Široki Brijeg i isti oslobođen od odgovornosti za prekršaj. Prema navodima Suda „neosnovani su u žalbi navodi da je prvostepeni sud počinio bitnu povredu prekršajnog postupka time što nije u zapisnik o usmenom pretresu unio činjenice koje su bitne i od značaja za prekršajni postupak, i to da je u tijeku dokaznog postupka predstavnik pravne osobe izvršio uvid u materijalne dokaze mjerodavnog tijela i izjavio da je riječ o neovjerenim kopijama, na što je predstavnik mjerodavnog tijela izjavio da se originali nalaze pred Sudom BiH, obzirom da je okrivljena pravna osoba pokrenula upravni spor protiv

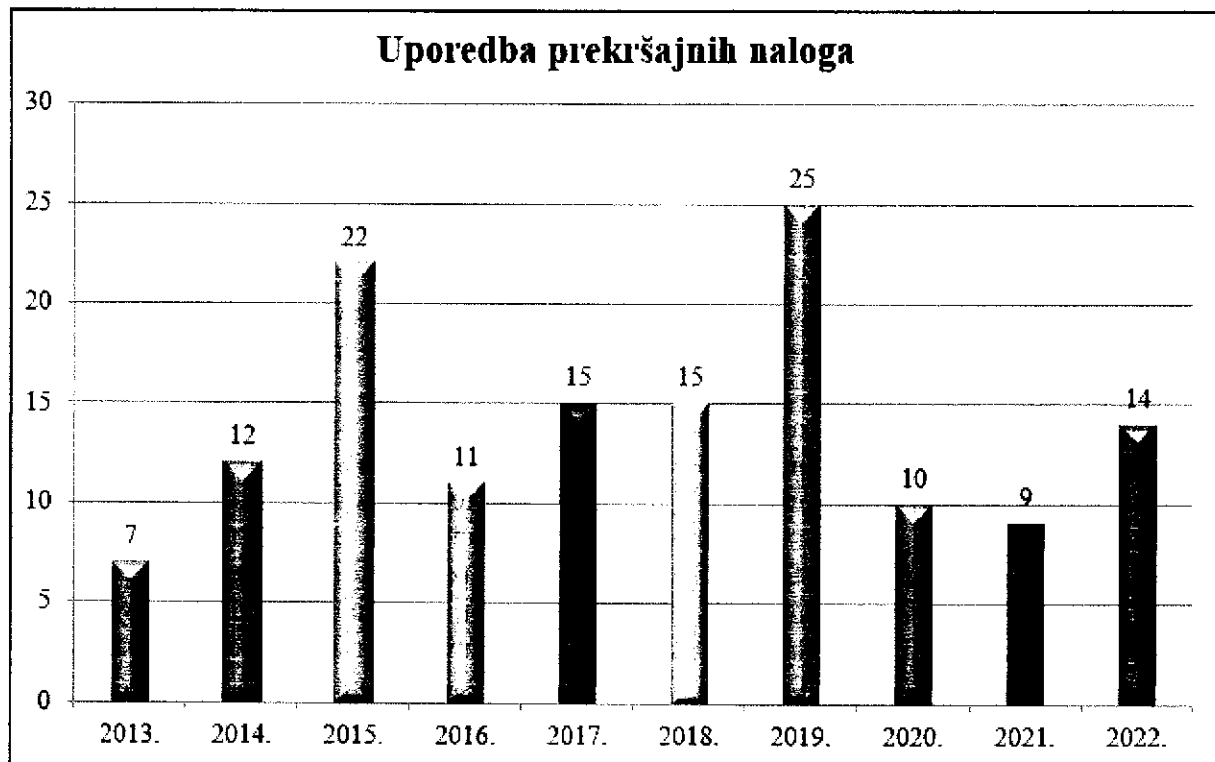
konačnog upravnog akta mjerodavnog tijela, vezanog za konkretni događaj o kojem se raspravlja i u ovom prekršajnom postupku. Naime iz prednjih žalbenih navoda proizlazi da predstavnik mjerodavnog tijela tijekom usmenog pretresa nije ponudio dokaz da se obraćao Sudu BiH radi ishoda originala i /ili ovjerenih kopija, a u svrhe dokazne građe u prekršajnom postupku, niti je predložio da to uradi prvostupanjski sud“.

7. Okružni sud u Trebinju je donio rješenje kojim je odbijena žalba Agencije izjavljena na rješenje Osnovnog suda u Trebinju kojim se Mješoviti holding „Elektroprivreda Republike Srpske“, Matično preduzeće a.d. Trebinje, oslobađa odgovornosti za prekršaj zbog kojeg je izdat prekršajni nalog zbog „nepostojanja prekršaja“.

Prema navodima Suda „po ocjeni ovog suda, u toku postupka, nije dokazano ono što odredba čl. 4. Zakona zahtijeva, odnosno da je obrada ličnih podataka vršena na nezakonit i nepravičan način. Naime, ostaje sporno u čemu se sastoji povreda zakonske obaveze da se ličnih podaci nisu koristili na pravičan i zakonit način, odnosno koja je to nastala posljedica koja je dovela do povrede ljudskih prava i sloboda, odnosno povreda prava zaposlenih lica u zavisnim preduzećima u postupku ostvarivanja prava na stimulativnu otpremninu. Žalilac je u toku postupka utvrđivao samo činjenicu da su lični podaci zaposlenih upotrijebljeni, međutim u toku postupka se ni jedna strana ni sud nije bavio utvrđivanjem suštinske stvari, odnosno pitanjem u u čemu se sastoji povreda prava zaposlenih i koja su to prava koja su zloupotrijebljena dostavljanjem kopije lične karte, u svrhu ostvarivanja prava na stimulativnu otpremninu“.

3.8.3. Uporedni podaci prekršajnih naloga 2013 – 2022

PREKRŠAJNI NALOG										
	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Ukupno prekršajnih naloga	7	12	22	11	15	15	25	10	9	14
Kontroloru	0	1	1	4	3	4	10	3	6	9
Odgovornom licu	6	8	6	6	7	7	12	7	3	5
Zaposlenom u kontroloru	1	3	15	1	5	4	3	0	0	0
Javni organ	5	5	20	4	8	6	10	3	4	4
Pravno lice	2	6	2	7	7	9	15	7	4	6
Fizičko lice	0	0	0	0	0	0	0	0	1	4

3.9 Upravni sporovi

3.9.1. Sudske odluke

U izvještajnom periodu okončano je 15 upravnih sporova pokrenutih pred Sudom BiH protiv konačnih upravnih akata Agencije i to devet sporova pokrenutih u 2020. godini i šest sporova iz 2021. godine. Doneseno je i jedno rješenje po zahtjevu za odgodu izvršenja.

U 14 sporova tužbe su odbijene i potvrđeni su konačni upravni akti Agencije. U jednom sporu tužba je uvažena i predmet vraćen na ponovno rješavanje.

Okončana su tri postupka po zahtjevu za preispitivanje sudske odluke i jedan po zahtjevu za zaštitu zakonitosti, koji su pokrenuti 2022. godine.

Sud BiH donio je sljedeće presude/rješenja:

1. Presudu kojom je odbijena kao neosnovana tužba Advokatskog društva „Adil Lozo i drugi d.o.o.“ protiv rješenja Agencije kojim je navedeno društvo upozoreno da ne obrađuje lične podatke o adresi stanovanja članova upravnog odbora FZ PIO/MIO, bez pravnog osnova.
2. Presudu kojom je odbijena kao neosnovana tužba Ministarstva zdravstva FBiH, protiv rješenja Agencije kojim je usvojen kao osnovan prigovor fizičkog lica i Ministarstvu zabranjeno da u postupku stavljanja lica u karantin odlučuje rješenjem koje se odnosi na više lica i da takvo rješenje bez pravnog osnova dostavlja trećoj strani.
3. Presudu kojom je odbijena kao neosnovana tužba Košarkaškog saveza BiH, protiv rješenja Agencije kojim je zabranjeno prikupljanje i naloženo blokiranje ličnih podataka o JMB-u i kopiji pasoša uz obrazac – pristupnicu za registraciju i licenciranje igrača.

4. Presudu kojom je odbijena kao neosnovana tužba notara protiv zaključka Agencije o nenadležnosti.
5. Presudu kojom je odbijena kao neosnovana tužba Ministarstva unutrašnjih poslova SBK/KSB protiv rješenja Agencije kojim je naloženo Federalnom zavodu za penzijsko/mirovinsko i invalidsko osiguranje Mostar-Kantonalna administrativna služba Travnik i Ministarstvu unutrašnjih poslova SBK/KSB Travnik da isprave činjenično stanje prouzrokovano nezakonitom obradom ličnih podataka o posebnom stažu podnosioca prigovora iz Travnika, bez njegove saglasnosti.
6. Presudu kojim je odbijena kao neosnovana tužba ASA Osiguranja d.d. Sarajevo protiv rješenja Agencije kojim je prigovor nosioca podataka usvojen kao osnovan i ASA Osiguranju d.d. Sarajevo naloženo da preduzme dodatne tehničke i organizacione mjere za sigurnost podataka prilikom online kupovine polise putnog i zdravstvenog osiguranja.
7. Presudu kojom je odbijena kao neosnovana tužba Meridian tech. d.o.o. Banjaluka protiv rješenja Agencije kojim je Meridian tech. d.o.o. Banjaluka zabranjeno od učesnika igara na sreću putem interneta, zahtijeva fotografiju lične karte ili pasoša, prilikom registracije i verifikacije korisničkog naloga na web stranici meridianbet.ba, te prilikom isplate dobitka i naloženo brisanje prikupljenih fotografija ličnih karata i pasoša koje su učesnici igara na sreću putem interneta dostavili prilikom registracije i verifikacije korisničkog naloga na web stranici meridianbet.ba, te prilikom isplate dobitka, kao i da identifikaciju učesnika igara na sreću vrši uvidom u važeći identifikacioni dokument u prisustvu vlasnika dokumenta.
8. Presudu kojom je odbijena kao neosnovana tužba fizičkog lica protiv rješenja Agencije kojim je prigovor drugog fizičkog lica usvojen kao osnovan i istom zabranjeno da neovlašteno obrađuje lične podatke podnosioca prigovora.
9. Presudu kojom je odbijena kao neosnovana tužba Ministarstva zdravstva FBiH, protiv rješenja Agencije kojim je usvojen kao osnovan prigovor fizičkog lica i Ministarstvu zabranjeno da u postupku rješavanja u vezi sa stavljanjem lica u karantin odlučuje rješenjem koje se odnosi na više lica i da to rješenje bez pravnog osnova dostavlja trećoj strani.
10. Presudu kojom je odbijena kao neosnovana tužba fizičkog lica protiv rješenja Agencije kojim je njegov prigovor protiv Alumina d.o.o. Zvornik zbog dostavljanja tužbe na odgovor pojedinim zaposlenicima, odbijen kao neosnovan.
11. Presudu kojom je odbijena kao neosnovana tužba fizičkog lica protiv rješenja Agencije kojim je njegov prigovor protiv Instituta za jezik Sarajevo zbog pribavljanja i zadržavanja presude o razvodu braka i zadržavanja konkursne dokumentacije nakon okončanja konkursne procedure, usvojen kao osnovan.
12. Presudu kojom je odbijena tužba fizičkog lica protiv rješenja Agencije kojim je odbijen prigovor protiv Porezne uprave FBiH - Ispostava Centar Sarajevo, zbog obrade podataka o suvlasništvu na stanu u postupku zasnivanja zakonske hipoteke po osnovu poreskog duga kao vlasnice advokatske kancelarije u Sarajevu.
13. Presudu kojom je odbijena tužba Premier world sport d.o.o. Čitluk, Premier sport d.o.o. Istočno Novo Sarajevo i Premier sport d.o.o. Čitluk protiv rješenja Agencije kojim je izrečena zabrana da od učesnika igara na sreću putem interneta, prilikom online registracije, prikupljaju fotografije prednje i zadnje strane lične karte ili pasoša, te naloženo brisanje do sada prikupljenih fotografija navedenih dokumenata.
14. Presudu kojom je odbijena kao neosnovana tužba fizičkog lica protiv Rješenja Agencije kojim je njegov prigovor protiv Unicredit Bank a.d. Banja Luka, zbog obrade i prenosa ličnih podataka prilikom ustupanja potraživanja po osnovu ugovora o kreditu na B2Kapital d.o.o., odbijen kao neosnovan.
15. Rješenje kojim je odbačen zahtjev „JP BH POŠTA“ d.o.o. Sarajevo za odgodu izvršenja konačnog rješenja Agencije.

16. Presudu kojom je tužba advokata uvažena a rješenje Agencije poništeno i predmet vraćen na ponovni postupak, kojim je prigovor fizičkog lica usvojen kao osnovan zbog neovlaštenog pribavljanja ličnih podataka i navođenja istih u prijedlogu za izvršenje.

Apelaciono vijeće Suda BiH donijelo je sljedeće presude:

1. Presudu kojom je odbijen zahtjev Meridian Tech d.o.o. Banjaluka za preispitivanje presude, kojom je odbijena tužba Meridian Tech d.o.o. Banjaluka protiv rješenja Agencije, kojim je istom zabranjeno od učesnika igara na sreću putem interneta, zahtijeva fotografiju lične karte ili pasoša, prilikom registracije i verifikacije korisničkog naloga na web stranici meridianbet.ba te prilikom isplate dobitka i naloženo brisanje prikupljenih fotografija.
2. Presudu kojom je uvažen zahtjev za preispitivanje presude i preinačena presuda Suda BiH, te poništeno rješenje Agencije kojim je naloženo Federalnom zavodu za penzijsko/mirovinsko i invalidsko osiguranje Mostar-Kantonalna administrativna služba Travnik i Ministarstvu unutrašnjih poslova SBK/KSB Travnik da isprave činjenično stanje prouzrokovano nezakonitom obradom ličnih podataka o posebnom stažu podnosioca prigovora fizičkog lica iz Travnika, bez njegove saglasnosti i predmet vraćen na ponovno odlučivanje.
3. Presudu kojom je Zahtjev za zaštitu zakonitosti koji je Agencija podnijela putem Pravobranilaštva BiH djelimično uvažen. Preinačena je presuda vijeća za upravne sporove Suda BiH, tako da se tužena Agencija obavezala da Tužiocu fizičkom licu nadoknadi troškove upravnog spora u iznosu od 100,00 KM dok se Tužilac obavezao da Pravobranilaštvu BiH nadoknadi troškove sastava zahtjeva za zaštitu zakonitosti u iznosu od 240,00 KM.

3.9.2. Upravni sporovi iz 2022. godine

Tokom 2022. godine, pokrenuto je 15 upravnih sporova pred Sudom BiH protiv konačnih upravnih akata Agencije, podnesena su tri zahtjeva za preispitivanje sudske odluke i jedan zahtjev za zaštitu zakonitosti.

Tri upravna spora su pokrenuta tužbom od strane kontrolora iz javnog sektora, jedan je pokrenut tužbom pravnog lica, a 11 sporova je pokrenuto tužbama podnosilaca prigovora.

Podnesena su tri zahtjeva za preispitivanje sudske odluke i to po jedan zahtjev podnesen je od strane kontrolora iz javnog i privatnog sektora, te fizičkog lica.

Agencija je podnijela zahtjev za zaštitu zakonitosti, putem Pravobranilaštva BiH.

Tužbe za poništenje rješenja/zaključaka Agencije Sudu BiH, podnijeli su:

1. Avon Cosmetics BiH d.o.o. Sarajevo, zbog izrečene zabrane obrade JMB -a u evidenciji članova Avon kluba.
2. JU Univerzitet u Zenici zbog izrečene zabrane da lične podatke svojih radnika i spoljnih saradnika dostavlja trećoj strani bez adekvatnog pravnog osnova i naloga da donese propis s ciljem provođenja Zakona i Plan sigurnosti ličnih podataka.
3. Fizičko lice zbog odbijanja njegovog prigovora protiv Željeznica RS ad Doboj u dijelu zahtjeva za priznavanje troškova pravnog zastupanja.
4. Fizičko lice radi odbacivanja prigovora zbog nenadležnosti.
5. Policija Brčko distrikta, zbog izrečenih mjera u vezi video nadzora u zgradi Policije Brčko distrikta.
6. Fizičko lice zbog odbijanja prigovora u vezi sa izdavanjem uvjerenja sa netačnim podacima.

7. Fizičko lice zbog odbijanja prigovora protiv Ustavnog suda BiH u vezi sa objavljivanjem podataka o zdravstvenom stanju i liječenju u odlukama donesenim po apelacijama.
8. Fizičko lice zbog odbijanja prigovora protiv Fonda za povratak BiH, bivšeg vršioca dužnosti direktora Fonda za povratak BiH zbog dostavljanja pravosnažne Presude Suda BiH Agenciji za prevenciju korupcije i koordinaciju borbe protiv korupcije.
9. Fizičko lice zbog zabrane obrade JMB-a u Prijedlogu za izvršenje rješenja podnesenog Okružnom privrednom sudu u Trebinju.
10. Fizičko lice zbog odbijanja prigovora u vezi sa nedostavljanjem dokumentacije od strane Fonda za povratak BiH, po zahtjevu za slobodan pristup informacijama.
11. Fizičko lice zbog odbijanja prigovora protiv komandira Policijske stanice Gacko u vezi sa davanjem njegovih podataka iz operativne i kaznene evidencije Okružnom javnom tužilaštvu u Trebinju.
12. Fizičko lice zbog odbacivanja prigovora jer je već rješavano po istoj stvari.
13. Fizičko zbog odbijanja prigovora kao neosnovanog protiv gradonačelnika Grada Banja Luka u vezi navođenja imena i prezimena i isticanja fotografije na pres konferenciji, bez saglasnosti.
14. Fizičko lice zbog nalaganja upravne mjere u vezi obrade putem videonadzora na privatnom stambenom objektu u Sarajevu.
15. Ministarstvo komunikacija i prometa BiH, zbog zabrane obrade ličnih podataka kako je propisana Pravilnikom o registraciji vozila.

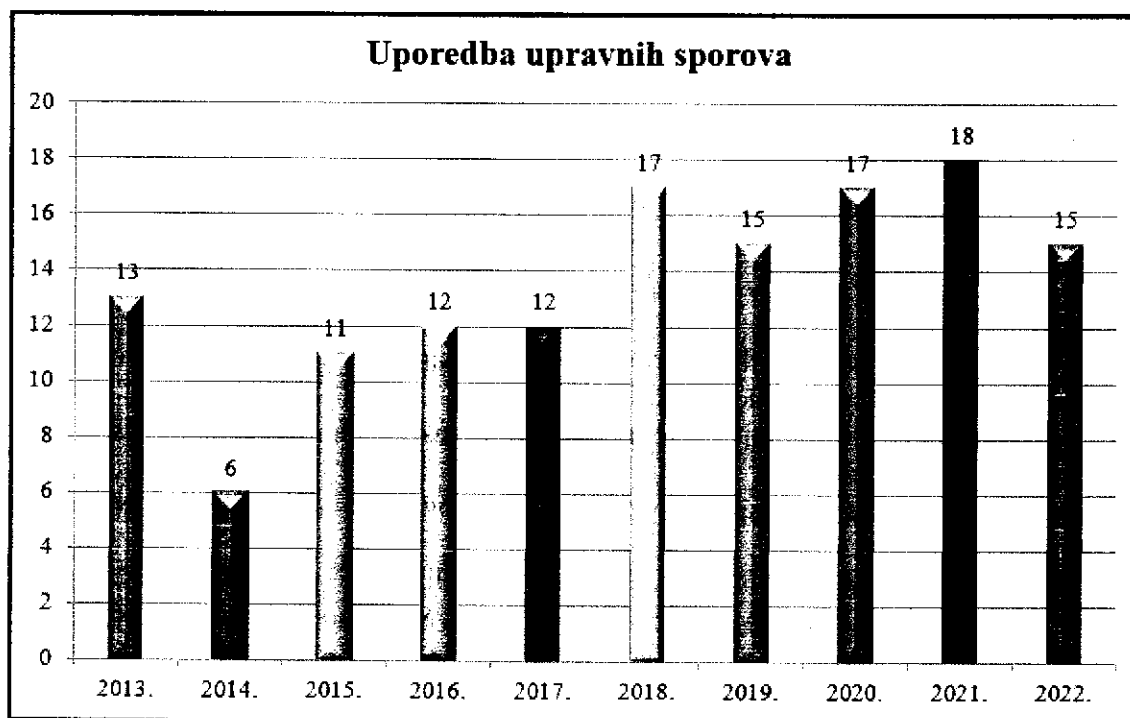
Zahtjev za preispitivanje sudske odluke podnijeli su:

1. MUP SBK/KSB Travnik protiv presude Suda BiH kojom je tužba tužioca, odbijena kao neosnovana u vezi obrade ličnih podataka o posebnom stažu bez njegove saglasnosti.
2. „Meridian tech“ d.o.o. Banjaluka protiv presude Suda BiH kojom je odbijena tužba protiv rješenja Agencije u vezi obrade ličnih podataka prilikom organizovanja igara na sreću.
3. Fizičko lice protiv presude Suda BiH kojom je objiena kao neosnovana tužba protiv rješenja Agencije u vezi dostavljanja tužbe tužbe podnositeljice prigovora radi mobinga određenom broju svojih zaposlenika u svrhu pripremanja dokumentacije i davanja odgovora na istu.
4. Zahtjev za zaštitu zakonitosti koji je Agencija inicirala putem Pravobranilaštva BiH. Zahtjev je uvažen i preinačena presuda u dijelu koji se odnosi na troškove postupka.

3.9.3. Uporedni podaci upravnih sporova 2013 – 2022

UPRAVNI SPOROVI										
	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Ukupno upravnih sporova	13	6	11	12	12	17	15	17	18	15
Riješeno	13	6	11	12	12	17	15	15	8	0
Riješeno u korist Agencije	11	5	10	6	10	14	13	15	7	0
Riješeno protiv	2	1	1	6	2	3	2	0	1	0

Agencije										
Neriješeno	0	0	0	0	0	0	0	2	10	15

3.10 Mišljenja

U izvještajnom periodu izdato je 111 stručnih mišljenja. Kontrolorima iz javnog sektora izdato je 49 stručnih mišljenja, pravnim licima 18, a fizičkim licima 44 stručna mišljenja.

Po dostavljenim zahtjevima za davanje mišljenja Agencija je dala 183 odgovora umjesto mišljenja, te je u 71 slučaju podnosiocima zahtjeva za davanje mišljenja, uputila na akte objavljene na Web stranici.

Izdata su 34 mišljenja na zakone i podzakonske akte.

Po osnovu mišljenja, odgovora i uputa na Web stranicu, izdata su 392 akata.

Stručna mišljenja, su se odnosila na sljedeća pitanja:

- Video nadzor
- davanje podataka trećoj strani
- obrada podataka o vakcinisanju protiv COVID-19
- obrada ličnih podataka iz radno – pravnih odnosa
- kopija lične karte i putne isprave
- obrada ličnih podataka preko obrađivača
- donošenje i primjena provedbenih propisa iz Zakona
- obrada ličnih podataka u različitim postupcima

- objavljivanje ličnih podataka na web stranicama
- kreiranje lažnog Facebook profila
- obrada ličnih podataka u novinarske svrhe
- uticaj Opšte uredbe na kontrolore u Bosni i Hercegovini
- prenos ličnih podataka u inostranstvo
- obrade ličnih podataka putem uređaja za mjerenje brzine kretanja motornog vozila
- snimanja saobraćaja putem kamera instaliranih u motornom vozilu
- davanje ličnih podataka po zahtjevu za slobodan pristup informacijama
- obrada ličnih podataka od strane organizatora kladioničarskih igara

3.10.1. Mišljenja na zakone, podzakonske akte i druge pravne akte

3.10.1.1. Nacrti i prijedlozi zakona dostavljeni na mišljenje:

1. Prijedlog zakona o upisu pripadnosti konstitutivnom narodu, nacionalnoj manjini i ostalim u BiH - Predstavnički dom Parlamentarne skupštine BiH.
2. Prijedlog Zakona o sprječavanju sukoba interesa u institucijama BiH - Predstavnički dom Parlamentarne skupštine BiH.
3. Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Izbornog zakona BiH - Predstavnički dom Parlamentarne skupštine BiH.
4. Nacrt zakona o izmjenama i dopunama Zakona o prijavljivanju i postupku provjere podataka o imovini nosioca javnih funkcija u Kantonu Sarajevo - Ministarstvo pravde i uprave Kantona Sarajevo.
5. Nacrt Zakona o prevenciji i suzbijanju korupcije u Kantonu Sarajevo - Ministarstvo pravde i uprave Kantona Sarajevo.
6. Prijedlog Zakona o izmjeni i dopuni Zakona o predškolskom odgoju i obrazovanju u Kantonu Sarajevo - Ministarstvo za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo.
7. Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o službi u Oružanim snagama BiH - Ministarstvo odbrane BiH.
8. Prijedlog zakona o dopuni Krivičnog zakona BiH - Predstavnički dom Parlamentarne skupštine BiH.
9. Prijedlog zakona o izmjenama Zakona o akcizama u BiH - Predstavnički dom Parlamentarne skupštine BiH.
10. Prijedlog zakona o izmjenama Zakona o platama i naknadama u institucijama BiH - Predstavničkom domu Parlamentarne skupštine BiH.
11. Prijedlog zakona o dopunama Zakona o porezu na dodanu vrijednost - Predstavnički dom Parlamentarne skupštine BiH.
12. Nacrt zakona o Pravobranilaštvu BiH - Ministarstvo pravde BiH.
13. Prijedlog zakona o izmjeni Zakona o platama i naknadama u institucijama BiH - Predstavnički dom Parlamentarne skupštine BiH.
14. Prijedlog zakona o izmjeni Zakona o radu u institucijama BiH - Predstavnički dom Parlamentarne skupštine BiH.
15. Nacrt Zakona o budžetu institucija BiH i međunarodnih obaveza BiH za 2022. godinu - Ministarstvo finansija i trezora BiH.
16. Prijedlog zakona o dopuni Zakona o javnim nabavkama - Predstavnički dom Parlamentarne skupštine BiH.
17. Prijedlog zakona o izmjeni i dopuni Zakona o odbrani BiH - Predstavnički dom Parlamentarne skupštine BiH.

18. Zakon o osnovama sigurnosti saobraćaja na putevima u BiH - Predstavnički dom Parlamentarne skupštine BiH.
19. Prijedlog zakona o dopuni Zakona o platama i naknadama u institucijama BiH - Predstavnički dom Parlamentarne skupštine BiH.
20. Zakona o platama i naknadama u institucijama BiH - Parlamentarnoj skupštini BiH.
21. Nacrt zakona o vanjskim poslovima BiH - Ministarstvo vanjskih poslova BiH.
22. Nacrt zakona o sklapanju i izvršavanju međunarodnih ugovora - Ministarstvo vanjskih poslova BiH.
23. Nacrt Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Visokom sudskom i tužilačkom vijeću BiH - Ministarstvo pravde BiH.
24. Prijedlog zakona o izmjenama Zakona o platama i naknadama u institucijama BiH - Dom naroda Parlamentarne skupštine BiH.
25. Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o državnoj službi u institucijama BiH - Predstavnički dom Parlamentarne skupštine BiH.
26. Nacrt zakona o Sudovima BiH - Ministarstvo pravde BiH.
27. Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o ombudsmenu za ljudska prava BiH - Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH.
28. Nacrt Zakona o budžetu institucija BiH i međunarodnih obaveza BiH za 2023. godinu - Ministarstvo finansija i trezora BiH.
29. Nacrt Zakona o porezu na dodanu vrijednost - Upravi za indirektno oporezivanje BiH.
30. Nacrt zakona o izmjeni i dopunama Zakona o lijekovima i medicinskim sredstvima - Ministarstvo civilnih poslova BiH.

Prijedlog zakona o upisu pripadnosti konstitutivnom narodu, nacionalnoj manjini i ostalim u BiH

U Prijedlogu Zakona o upisu pripadnosti konstitutivnom narodu, nacionalnoj manjini i ostalim u BiH (u daljem tekstu: Prijedlog zakona) propisano je sljedeće: Podatak o pripadnosti konstitutivnom narodu, nacionalnoj manjini i ostalim (u daljem tekstu: Podatak o nacionalnoj pripadnosti) upisuju na osnovu izjave građanina BiH, izjave roditelja, usvojitelja ili staratelja maloljetnog lica kod ovlaštenog matičara za svako naseljeno mjesto u sjedištu matičnog područja, koji vodi matične knjige o ličnim stanjima građana; Ovi podaci se mogu upisati u matičnu knjigu rođenih, matičnu knjigu državljana i ličnu kartu, te se građanin može opredijeliti da se podatak o nacionalnoj pripadnosti upiše u jednu ili više matičnih knjiga odnosno ličnu kartu; Ostavljena je mogućnost da ako građanin ne želi upisati ovaj podatak da je takvo njegovo opredjeljenje matičar, takođe, dužan upisati.

Propisana je i obaveza provjere i naknadnog upisa ovog podatka u slučaju zapošljavanja u državnoj službi i učešća na izborima, te kaznene odredbe za instituciju i odgovorno lice u istoj, ukoliko pri zapošljavanju i učešću na izborima ne izvrše provjere ili naknadni upis podataka o nacionalnoj pripadnosti za odnosno lice.

U obrazloženju Prijedloga zakona navedeno je da je osnovna odrednica Ustava BiH konstitutivnost i jednakopravnost konstitutivnih naroda koja se najkonkretnije očituje u primjeni Izbornog zakona BiH i u primjeni takođe ustavnih odredbi o zastupljenosti pripadnika konstitutivnih naroda i ostalih pri zapošljavanju u organu javne vlasti, javnom preduzeću i instituciji i svim nivoima vlasti. Takođe se ove odredbe koriste u formiranju različitih organa vlasti, stalnih i ad hoc komisija i sl. Navedeno je da se podatak o nacionalnoj pripadnosti zloupotrebljava i vrlo često stvara problem. Ovim zakonom bi to pitanje bilo regulisano i otklonila bi se mogućnost zloupotrebe.

Izneseni su sljedeći stavovi:

Osnovni cilj Prijedloga zakona jeste upisivanje nacionalnosti u određene matične knjige i ličnu kartu zbog što pouzdanijeg određivanja nacionalne pripadnosti i sprječavanja zloupotrebe iste, u postupku zapošljavanja u državnu službu i učešća u izbornom procesu.

Iako je ustanovljena dobrovoljnost za upis podatka o nacionalnoj pripadnosti to ipak ne važi za lica koja se zapošljavaju u državnoj službi i lica koja učestvuju na izborima budući da će se od strane organa uprave provjeravati i vršiti upisivanje prema izjavi koju lice daje pred organom prilikom zaposlenja ili učešća na izborima.

U odnosu na principe zakonite obrade ličnih podataka postavlja se pitanje da li je upisivanje ovog podatka u navedena dokumenta, te njegova naknadna provjera neophodno, pravično i srazmjerno u svrhu zaposlenja u državnu službu ili učešća na izborima.

Radi boljeg razumijevanja navedenog, ukazano je da zaštita ličnih podataka proizlazi iz člana 8. Evropske konvencije o ljudskim pravima i osnovnim slobodama. Svaka obrada ličnih podataka je ograničenje privatnosti, a da bi bila zakonita prema članu 8. stav 2. Konvencije moraju biti ispunjena tri uslova:

- da je propisana zakonom
- da se vrši u jednom od legitimnih ciljeva
- da je neophodna u demokratskom društvu

„Neophodnost u demokratskom društvu“ prema stanovištu Evropskog suda za ljudska prava pretpostavlja vaganje suprotstavljenih interesa u cilju utvrđivanja da li je ograničenje garantovanih prava opravdano i u skladu sa Konvencijom. „Neophodnost“ prema tom stavu znači – hitno društveno potrebno i da ograničenje prava mora biti srazmjerno cilju kome se teži što obavezuje nacionalne vlasti da moraju primijeniti metod koji je najmanje restriktivan u odnosu na pravo privatnosti. „Proporcionalnost“ se u kontekstu analize neophodnosti u demokratskom društvu javlja kao test u kojem se ispituje da li je restriktivna mjera srazmjerna legitimnom cilju kojem se teži, da li postoji goruća socijalna potreba za takvu restrikciju te da li su razlozi koji su dati relevantni i dovoljni.

Na pitanje da li se mogu spriječiti zloupotrebe podatka o nacionalnoj pripadnosti u svrhu zapošljavanja u državnu službu i učešća na izborima i bez obaveznog upisivanja istog podatka u matične knjige ili identifikacione dokumente, odgovor dolazi iz javno dostupnih primjera.⁵

Iz navedenog primjera proizlazi da su u proteklom periodu Centralna izborna komisija, Sud BiH i Ustavni sud BiH utvrdili da su određena lica zloupotrijebila pravo izjašnjenja o pripadnosti konstitutivnom narodu propisano Izbornim zakonom, te uzurpirali pravo relevantnog naroda na izbor kandidata u Dom naroda. Osim ovog primjera, iz obrazloženja predmetne odluke Ustavnog suda BiH, a na osnovu izjašnjenja Centralne izborne komisije BiH, proizlazi da je Sud BiH „*donio još sedam rješenja kojima su odbačene žalbe onim podnosiocima koji su, takođe, promijenili izjašnjenje o pripadnosti konstitutivnom narodu ili grupi Ostalih u toku izbornog ciklusa*“.

Dakle, postoje manje invazivni načini da se utvrdi zloupotreba podataka o nacionalnoj pripadnosti od načina koji je predložen u Prijedlogu zakona što znači da ne postoji razumno i objektivno opravdanje da se propiše obavezno upisivanje podatka o nacionalnoj pripadnosti u matične knjige i ličnu kartu i da se to provjerava u svrhu zaposlenja u državnu službu i učešća na izborima.

⁵ Odluka Ustavnog suda AP broj: 66/15 od 10.02.2015.

Podatak koji otkriva nacionalnu pripadnost spada u posebnu kategoriju podatka čija obrada je dozvoljena samo u izuzetnim slučajevima. Posebne kategorije podataka su izuzetno osjetljive prirode i zaslužuju posebnu zaštitu jer bi njihovom obradom moglo doći do značajnih rizika za osnovna prava i slobode.

Osim navedenog, mišljenja smo da bi predloženo rješenje u praktičnoj primjeni imalo višestruke posljedice za pojedince, kojima bi bili izloženi kada bi morali priložiti ili dati na uvid ova dokumenta u drugim postupcima i svakodnevnim životnim situacijama.

Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Izbornog zakona BiH

Prijedlogom zakona propisano je izlaganje izvoda iz Centralnog biračkog spiska na sljedeći način:

„Birač ostvaruje pravo uvida u svoje lične podatke evidentirane u izvodu iz Centralnog biračkog spiska neposrednim uvidom na internetskoj stranici Centralne izborne komisije BiH putem unošenja svog JMB i/ili na drugi adekvatan način koji podzakonskim aktom utvrdi Centralna izborna komisija BiH“.

„Javnost ostvaruje pravo uvida u izvode iz Centralnog biračkog spiska izlaganjem privremenih izvoda iz Centralnog biračkog spiska putem internetske stranice Centralne izborne komisije BiH ili na drugi adekvatan način koji podzakonskim aktom utvrdi Centralna izborna komisija BiH vodeći računa o principima zaštite ličnih podataka.“.

Prijedlogom zakona propisano je:

- da evidencija Centralnog biračkog spiska sadrži i „*biometrijske podatke otiska prstiju*“.
- da će Centralna izborna komisija BiH podzakonskim aktom odrediti: način dostavljanja štampane verzije prijave za lica koja glasaju van Bosne i Hercegovine, državljane BiH koji imaju status izbjeglog lica a upisani su u Centralni birački spisak, izbjeglo lice koje se ne nalazi u Centralnom biračkom spisku, te način i postupak provjere tačnosti podataka navedenih u prijavi.
- elektronska identifikacija birača, s tim da nije propisan način na koji će se ista vršiti.
- da „*Centralna izborna komisija posebnim pravnim aktom utvrđuje sticanje tehničkih uslova uz konsultacije sa IDDEEA-om i Agencijom za zaštitu ličnih podataka BiH, o čemu informaciju dostavlja Parlamentarnoj skupštini BiH*“.

Izneseni su sljedeći stavovi:

Ostvarivanje uvida u centralni birački spisak unošenjem JMB birača, prihvatljiv je način provjere ali ostavljanje mogućnosti da se podzakonskim aktom i „...na drugi adekvatan način...“, javnosti omogućiti uvid u biračke spiskove nije prihvatljivo.. Ako postoje drugi „adekvatni“ načini onda ih je potrebno propisati u zakonu da bi provjera u potpunosti bila propisana zakonom. Sa aspekta zaštite ličnih podataka nezakonito je da jedan institut istovremeno bude predmet zakonske i podzakonske regulative

Objavljivanje ličnih podataka građana na internet stranicama, generalno predstavlja invazivan i rizičan način obrade ličnih podataka, čime se stvara rizik da se objavljeni podaci zloupotrijebe u različite svrhe. Podaci koji se objave na internet stranicama mogu biti preuzeti od bilo kojeg korisnika ili pretraživača (google, yahoo i sl.) te na taj način kontrolor koji je objavio lične podatke gubi kontrolu nad istim.

Takav rizik je dodatno uvećan usljed činjenice da bi privremeni izvodi sa ličnim podacima svih birača u Bosni i Hercegovini postali dostupni cjelokupnoj javnosti i to ne samo u državi već bilo kome ko pristupi internet stranici Centralne izborne komisije BiH.

Razumljivo je i prihvatljivo da privremeni izvodi iz biračkog spiska budu dostupni u Centru za birački spisak ili izloženi na biračkim mjestima, gdje ipak ograničen broj birača ostvaruje mogućnost uvida, provjere podataka, ispravke podataka i biračkog mjesta, što i jeste svrha izlaganja

privremenih izvoda iz Centralnog biračkog spiska za one birače koji nisu u mogućnosti ostvariti uvid i provjeriti podatke na način propisan u stavu (4) ovog člana.

Upravo bi se na ovaj način ostvarila „javnost“ biračkog spiska u mjeri i obimu neophodnom za ispunjenje svrhe.

Objavljivanje centralnog biračkog spiska na službenoj internet stranici izbornog organa nije praksa koja se primjenjuje u drugim državama.

U vezi sa biometrijskom obradom otisaka prstiju podsjetili smo na mišljenje Agencije iz 2018. godine dato na zahtjev Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine BiH, u kojem je za ovaj segment navedeno sljedeće:

„ podatak o otisku prsta je biometrijski podatak i spada posebnu kategoriju podataka, čija je obrada shodno članu 9. stav (1) Zakona, zabranjena, osim u slučaju izuzetaka iz stava (2) istog člana koji nisu primjenjivi za predmetnu obradu. Takođe, kada se vrši automatska obrada posebne kategorije podataka, zakonom mora biti predviđena i odgovarajuća zaštita. (član 9 i 10. Zakona). Bez obzira na predloženu zakonsku normu, koja bi formalno bila pravni osnov, ovdje se nameće pitanje neophodnosti obrade ovog podataka te koji legitimni cilj se treba ostvariti zadiranjem u privatnost svih birača u ovoj mjeri. Analizom Prijedloga zakona, Agencija nije utvrdila da postoje relevantni i dovoljno jasni razlozi koji bi bili opravdani realnom društvenom potrebom i legitimnim ciljem koji se želi postići obradom ovog ličnog podataka.

Shodno Izbornom zakonu BiH identitet birača se utvrđuje na osnovu važeće lične isprave (lična karta, pasoš i vozačka dozvola), što je u skladu i sa drugim zakonima kojim je propisano da se navedenim dokumentima dokazuje identitet. Stoga je nemoguće opravdati zahtjev da građani čiji identitet je na biračkom mjestu utvrđen na osnovu važećeg identifikacionog dokumenta, moraju „dati“ otisak prsta da bi ostvarili biračko pravo.

Nesporno je da CIK kao kontrolor treba da obezbijedi regularne, poštene i fer izbore, ali ostvarivanje tog cilja ne može se vršiti pretjeranim zadiranjem u privatnost građana na način da se isti radi ostvarivanja demokratskog i građanskog prava uslovljavaju obradom biometrijskih podataka. Obrada biometrijskih podataka predstavlja posebno invazivan i rizičan prodor u privatnost pojedinca.

Obrada biometrijskih podataka dozvoljena je samo kada je nužna i neophodna (npr. rasyjetljavanje krivičnih djela, identifikacija počinilaca i sl.), a uvođenje biometrijskih mjera samo radi kontrole izbornog procesa je prekomjerno i nesrazmjerno, te na taj način predstavlja nepotrebno zadiranje u privatnost pojedinca.

Nesrazmjernost se ogleda i u činjenici da građani identifikacionim dokumentom dokazuju identitet pred sudom, ovlaštenim službenim licima, da mogu preći državnu granicu, raspolagati nekretninama, kreditno se zadužiti i sl., a sa druge strane isti identifikacioni dokument ne bi bio dovoljan za identifikaciju pred biračkim odborom.

Shodno navedenom, obrada otiska prsta kao biometrijskog ličnog podatka u svrhu ostvarivanja biračkog prava, i kada bi se propisala zakonom ne bi bila u skladu sa principom pravičnosti i zakonitosti, iako bi formalno postojao zakonski osnov.

Kako je ranije obrazloženo, „propisano zakonom“ ne znači samo puko propisivanje radnje zakonom, nego kvalitet tog zakona. Naime, zakon mora pružiti određenu mjeru zaštite od proizvoljnog miješanja javnih vlasti u prava koja štiti Konvencija.“

U vezi sa odredbama da će Centralna izborna komisija, podzakonskim aktom regulisati značajna pitanja, a s obzirom na suštinu i obim normiranja koje treba biti predmet podzakonskog akta,

iznesen je stav da je navedene segmente potrebno propisati u Izbornom zakonu, a ne ostavljati mogućnost propisivanja podzakonskim aktom.

Iako smo iznijeli ozbiljne primjedbe uzimanje otiska prstiju, naglašeno je da je bilo potrebno precizirati na koji način i u kojoj fazi glasanja će se obrađivati ovi lični podaci, te sa kojom bazom podataka, koja sadrži otiske prstiju, će se isti komparirati.

U vezi sa odredbama kojima se propisuje obaveza Agencije da pruži konsultacije Centralnoj izbornoj komisiji u pogledu ispunjenosti tehničkih uslova, koji se odnose na izradu studije izvodljivosti, nabavku potrebne opreme i provođenje pilot-procesa, kao i sve druge dodatne aktivnosti s ciljem osiguranja integriteta i funkcionalnosti izbornih tehnologija u izbornom procesu. Agencija je nezavisni nadzorni organ osnovan s ciljem nadziranja provedbe Zakona i drugih zakona koji se odnose na obradu ličnih podataka i njena dužnost i ovlaštenja su propisani Zakonom, iz čega proizlazi da joj se drugim zakonima ne mogu nametati posebne obaveze u odnosu na pojedine organe ili aktivnosti.

Postavlja se pitanje pravilnog funkcionisanja Agencije ukoliko se ustanovi praksa da se drugim zakonima propiše učešće Agencije u određenim aktivnostima.

Osim navedenog, Agencija u ovim procesima naknadno ne bi mogla postupati po eventualnim prigovorima građana i biti nadzorni organ shodno ovlaštenjima propisanim u Zakonu.

U više odredbi Prijedloga zakona neadekvatno je i suvišno pozivanje na Zakon, obzirom da je Zakon opšti propis, koji reguliše zaštitu ličnih podataka i dužni su ga primjenjivati svi javni organi, fizička i pravna lica. Obaveza da se lični podaci obrađuju u skladu sa Zakonom postoji i bez takvih normi u Prijedlogu zakona, te je predloženo njihovo brisanje.

Prijedlog Zakona o sprječavanju sukoba interesa u institucijama BiH

Prijedlogom Zakona propisano je da: „*Povjerenstvo će, u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovoga zakona, propisati obrasce i pobliže sadržaj Izvještaja, te uspostaviti Jedinствени регистар имовине носитеља јавних функција.*“

Iz citiranog stava, proizlazi da će osim taksativno pobrojanih podataka Komisija za odlučivanje o sukobu interesa dodatno „*pobliže*“ propisati sadržaj izvještaja, što upućuje na zaključak da u Prijedlogu Zakona nisu propisane sve vrste ličnih podataka koji će se obrađivati u izvještaju.

Iz iste odredbe proizlazi pravni osnov za uspostavljanje Jedinственог регистра имовине носилаца јавних функција, dok je u drugom članu Prijedloga Zakona, propisano da će pravila o vođenju registra biti propisana Pravilnikom o načinu vođenja registra koji donosi Komisija.

Prijedlogom zakona propisano je da je jedinstveni registar dostupan na službenoj internetskoj stranici Komisije, a da se lični podaci nosilaca javnih funkcija i njihovih bliskih srodnika štite u skladu sa zakonskim propisima s ciljem sprječavanja zloupotreba.

Prijedlogom Zakona propisano je da Komisija provjerava tačnost i potpunost podataka iz izvještaja, prikupljanjem i upoređivanjem sa podacima od organa i pravnih lica koji raspolažu tim podacima na svim nivoima vlasti u Bosni i Hercegovini. Istim članom je propisano da postupak prikupljanja podataka i njihove provjere, kao i organi od kojih se pribavljaju podaci, Komisija detaljno propisuje pravilnikom.

Takođe, propisano je pravo Komisije da pribavi i obaveza javnih organa i drugih lica da Komisiji dostave tražene informacije u postupku administrativne istrage.

Prijedlogom Zakona propisani su uslovi za izbor predsjednika i članova Komisije, te je u istoj odredbi propisano i sljedeće: „*Nakon izbora za predsjednika, odnosno za člana Povjerenstva, kandidat je dužan podnijeti, redovno ažurirati i javno objaviti Izvještaj iz člana 14. ovog zakona.*“

Izneseni su sljedeći stavovi:

Cijeneći uslove principa pravičnosti i zakonitosti, Prijedlogom Zakona treba biti propisan sadržaj Jedinственog registra i način vođenja istog, da li će se voditi u materijalnoj, elektronskoj ili kombinaciji ove dvije forme, vrste ličnih podataka koje se obrađuju, koji lični podaci će biti izostavljeni od objave na internet stranici, vremenski period čuvanja ličnih podataka, te mjere zaštite.

Imajući u vidu da se pristup i uvid u bankovne evidencije može vršiti samo na osnovu zakonskih odredbi koje se odnose na institut bankarske tajne, propisan važećim zakonima o bankama u Bosni i Hercegovini, pravni osnov za ovaj segment provjere treba biti preciziran u Prijedlogu Zakona a ne u podzakonskom aktu.

U odnosu na odredbu iz koje proizlazi obaveza kandidata da javno objavi izvještaj, istaknuto je kako je drugom odredbom propisano da će jedinstveni registar biti dostupan na službenoj internet stranici Komisije, pa je nejasno, mjesto i način na koji bi nakon izbora za predsjednika, odnosno člana Komisije, sam kandidat trebao izvršiti javno objavljivanje izvještaja.

U cilju potpunog i preciznijeg regulisanja obrade ličnih podataka, Prijedlogom Zakona trebaju se utvrditi svi segmenti obrade ličnih podataka, vrste podataka koji se obrađuju, svrhe obrade, postupak i način obrade, postupak i vrste ličnih podataka koji se daju trećoj strani, mjere zaštite, te rokovi čuvanja ličnih podataka.

Propisivanjem svih segmenata obrade ličnih podataka u zakonu otklanja se mogućnost za proizvoljno i arbitrarno kreiranje pravila za obradu ličnih podataka.

Prijedlog Zakona o izmjeni i dopuni Zakona o predškolskom odgoju i obrazovanju u Kantonu Sarajevo

Prijedlogom Zakona propisana je obrada podataka o nacionalnoj pripadnosti djeteta, iz sljedećih razloga „*Svrha obrade podataka je obezbjeđivanje indikatora u odgoju i obrazovanju, radi praćenja efikasnog i kvalitetnog funkcionisanja odgojno-obrazovnog sistema, planiranja odgojne politike praćenja, proučavanja i unaprjeđivanja odgojnog i obrazovnog nivoa djeteta, profesionalnog statusa i usavršavanja odgajatelja, rada obrazovnih ustanova, efikasnog finansiranja sistema odgoja i obrazovanja, povećanja obuhvata djece predškolskim odgojem i obrazovanjem i stvaranja osnova za provođenje istraživanja u oblasti odgoja i obrazovanja*“.

Iz navedene odredbe proizlazi da podatak o nacionalnoj pripadnosti djeteta nema opravdanu svrhu. Takođe, ni u obrazloženju dostavljenog Prijedloga zakona nije naveden ni jedan razlog koji bi opravdao prikupljanje podataka o nacionalnoj pripadnosti djeteta.

Shodno navedenom, iznesen je stav da je potrebno brisati podatke o nacionalnoj pripadnosti djeteta iz Prijedloga Zakona.

Nacrt zakona o prevenciji i suzbijanju korupcije u Kantonu Sarajevo

Nacrtom zakona propisana je obrada ličnih podataka ali istim nije propisano vođenje ni jedne evidencije koja sadrži lične podatke.

Nacrtom zakona uopšteno je propisano da Komisija ima ovlaštenje od nadležnih subjekata zahtijevati podatke koji su relevantni za provođenje postupka utvrđivanja postojanja sukoba interesa nosioca javne funkcije.

Takođe je propisano i slijedeće: „Ukoliko subjekti iz stava (2) ovog člana ne postupe u roku i na način iz stava (3) ovog člana, dužni su da o razlozima nepostupanja, u roku od sedam dana od dana prijema zahtjeva, obavijeste Komisiju.“

Izneseni su sljedeći stavovi:

Potrebno je propisati evidencije koje sadrže lične podatke, što podrazumijeva naziv, sadržaj i način vođenja evidencija tj. da li će se voditi u materijalnoj, elektronskoj ili kombinaciji ove dvije forme te, vrste ličnih podataka koje se obrađuju, vremenski period čuvanja ličnih podataka, te mjere zaštite.

Iz citirane odredbe proizlazi da ukoliko subjekt ne dostavi tražene isprave i dokaze Komisiji, može samo obavijestiti Komisiju o razlozima nepostupanja, čime je ispunio propisanu obavezu.

Dakle, bez obzira da li su razlozi nepostupanja po zahtjevu zakoniti i opravdani dovoljno je da se dostavi obavijest Komisiji, te da na taj način subjekt ispunji zakonsku obavezu i izbjegne prekršajnu odgovornost iz Nacrta zakona.

U vezi sa navedenim je i činjenica da je shodno pozitivnim zakonskim propisima, za pristup određenim podacima o kojim se vode službene evidencije, potreban izričit, zakonom propisan osnov. To znači da nije dovoljno uopšteno propisati obavezu dostavljanja traženih podataka, isprava i dokaza, već iste treba precizirati u zakonskom propisu, kako bi se osigurao adekvatan pravni osnov za njihovo prikupljanje.

Kao primjer takve situacije je pristup i uvid u bankovne evidencije koji se može vršiti samo na osnovu zakonskih odredbi koje se odnose na institut bankarske tajne, propisan važećim zakonima o bankama u Bosni i Hercegovini.

Prema tome, ukoliko se i banke smatraju „subjektima“ propisanim u Nacrtu zakona, onda bi pravni osnov za ovaj segment provjere trebao biti izričito propisan u Nacrtu zakona.

Nacrtom zakona je potrebno preciznije propisati sve segmente obrade ličnih podataka, kako bi se izbjegla proizvoljnost propisivanja podzakonskim aktom.

3.10.1.2. Podzakonski akti dostavljeni na mišljenje:

1. Nacrt pravilnika o sadržaju i načinu vođenja evidencije o zaposlenim i drugim radno angažovanim licima u Ministarstvu komunikacija i prometa BiH - Ministarstvo komunikacija i prometa BiH.
2. Nacrt Pravilnika o obliku, sadržaju i načinu vođenja evidencija, te rokovima čuvanja podataka u evidencijama koje vode organi mjerodavni za izdavanje odobrenja za kretanje oružja i vojne opreme- Ministarstvu sigurnosti BiH.
3. Nacrt Odluke o odobravanju novog zapošljavanja - Agencija za školovanje i stručno usavršavanje kadrova.
4. Pravilnik o kriterijima i načinu utvrđivanja posebne zdravstvene sposobnosti u Sudskoj policiji u FBiH - Sudska policija u FBiH.

Nacrt pravilnika o sadržaju i načinu vođenja evidencije o zaposlenim i drugim radno angažovanim licima u Ministarstvu komunikacija i prometa BiH

U preambuli Nacrta pravilnika, kao osnov za njegovo donošenje je naveden član 61. stav (2) Zakona o upravi, kojim je propisano da rukovodilac organa uprave pored ostalog donosi propise i izdaje druge akte za koje je ovlašten.

Na osnovu Nacrta pravilnika se ne može zaključiti kojim zakonskim propisom i konkretnom odredbom je utvrđen pravni osnov i ovlaštenje za donošenje predmetnog pravilnika.

U skladu sa principom pravičnosti i zakonitosti, pravilnik kao podzakonski akt mora biti donesen na osnovu i u skladu sa zakonskim normama i ovlaštenjima koja proizlaze iz istih.

Kao razlog donošenja Nacrta pravilnika istaknuto je da je „*pripremljen u cilju bližeg i detaljnijeg uređivanja sadržaja i načina vođenja predmetnih evidencija u elektronskom obliku*“.

Nadalje, u preambuli ali i u članu 2. stav (2) Nacrta pravilnika izvršeno je pozivanje na Uputstvo o sadržaju, načinu vođenja i čuvanja personalnih dosjea zaposlenih u institucijama Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“ broj: 47/16), te da pored vođenja knjige o evidenciji zaposlenih na način propisan tim Uputstvom, istu evidenciju treba voditi i u elektronskom obliku.

Iznesen je stav da je osim pravnog osnova za donošenje Nacrta pravilnika, upitna i svrha njegovog donošenja imajući u vidu da je Uputstvom propisano: „*Pored vođenja Knjige evidencija zaposlenih na način propisan u stavu (2) ovog člana, institucija može istu voditi i u elektronskom obliku.*“

Nacrt Pravilnika o obliku, sadržaju i načinu vođenja evidencija, te rokovima čuvanja podataka u evidencijama koje vode organi mjerodavni za izdavanje odobrenja za kretanje oružja i vojne opreme

U Nacrtu Pravilnika propisano je vođenje Imeničnog registra o odgovornim licima privrednih subjekata koji učestvuju u kretanju oružja i vojne opreme.

Zakon o kontroli kretanja oružja i vojne opreme ne sadrži osnov za donošenje Imeničnog registra, tako da isti ne može biti predmet Nacrta Pravilnika.

Pravilnik o kriterijima i načinu utvrđivanja posebne zdravstvene sposobnosti u Sudskoj policiji u FBiH

Sudska policija u FBiH obratila se zahtjevom za davanje mišljenja o usklađenosti navedenog pravilnika sa članom 9. Zakona, te sa odredbama Zakona o pravima, obavezama i odgovornostima pacijenata, a povodom primjedbi koje je na Pravilnik iznio Samostalni sindikat državnih službenika i namještenika u organima državne službe, sudske vlasti i javnim ustanovama u FBiH – Sindikalna organizacija Sudske policije u FBiH.

Zakonom o Sudskoj policiji u Federaciji BiH, utvrđen je pravni osnov i ovlaštenje da Predsjednik Vrhovnog suda, na prijedlog direktora, donosi propis kojim utvrđuje kriterije i način utvrđivanja posebne zdravstvene sposobnosti službenika Sudske policije i kandidata, kao i druga pitanja koja se odnose na zdravstveni i psihofizički pregled.

Nadalje, mišljenje je zahtijevano u vezi konkretne odredbe Pravilnika kojom je propisano da se posebna zdravstvena sposobnost utvrđuje na osnovu nalaza, pregleda i mišljenja „*g) potvrde i/ili*

ovjerenog izvoda iz ličnog zdravstvenog kartona, posebno s podacima o hroničnim i psihičkim bolestima i stanjima, koju izdaje izabrani ljekar primarne zdravstvene zaštite, po mjestu prebivališta/boravišta;“, dok je u stavu (2) propisano da „Izgleđ Obrasca potvrđe izabranog ljekara iz stava (1) tačka g) ovog člana, propisan je u Prilogu 3, koji je sastavni dio ovog Pravilnika.“.

Prema Pravilniku, komisija za utvrđivanje posebne zdravstvene sposobnosti, koju formira ovlaštena zdravstvena ustanova (u daljem tekstu: Komisija), vrši ocjenu zdravstvene sposobnosti na osnovu medicinske dokumentacije i obrade koja je obavljena u ovlaštenoj zdravstvenoj ustanovi, a po potrebi i neposrednog pregleda. Pri tome, članovi Komisije su specijalisti medicine iz određene oblasti.

Radi se o obradi posebne kategorije ličnih podataka o zdravstvenom stanju u vezi sa ne/postojanjem hroničnih i psihičkih bolesti i stanja, koje obrađuje ljekar primarne zdravstvene zaštite i Komisija u svrhu utvrđivanja posebne zdravstvene sposobnosti službenika Sudske policije.

Dakle, u pitanju je pružanje medicinskih usluga i medicinske dijagnostike od strane profesionalnih medicinskih lica koja po zakonu ili kodeksu nadležnog organa podliježu obavezi čuvanja profesionalne tajne, shodno članu 9. Zakona.

Iz Pravilnika i sadržaja pripadajućeg obrasca koji je propisan u Prilogu 3., ne proizlazi da bi posebne kategorije ličnih podataka službenika Sudske policije, u bilo kojoj fazi obrade u svrhu utvrđivanja posebne zdravstvene sposobnosti, bile dostupne neovlaštenim licima.

Primjedbe istaknute u aktu sindikalne organizacije, odnosila su se na prava pacijenata na informacije o svom zdravlju, povjerljivost i tajnost podataka propisanu Zakonom o pravima, obavezama i odgovornostima pacijenata.

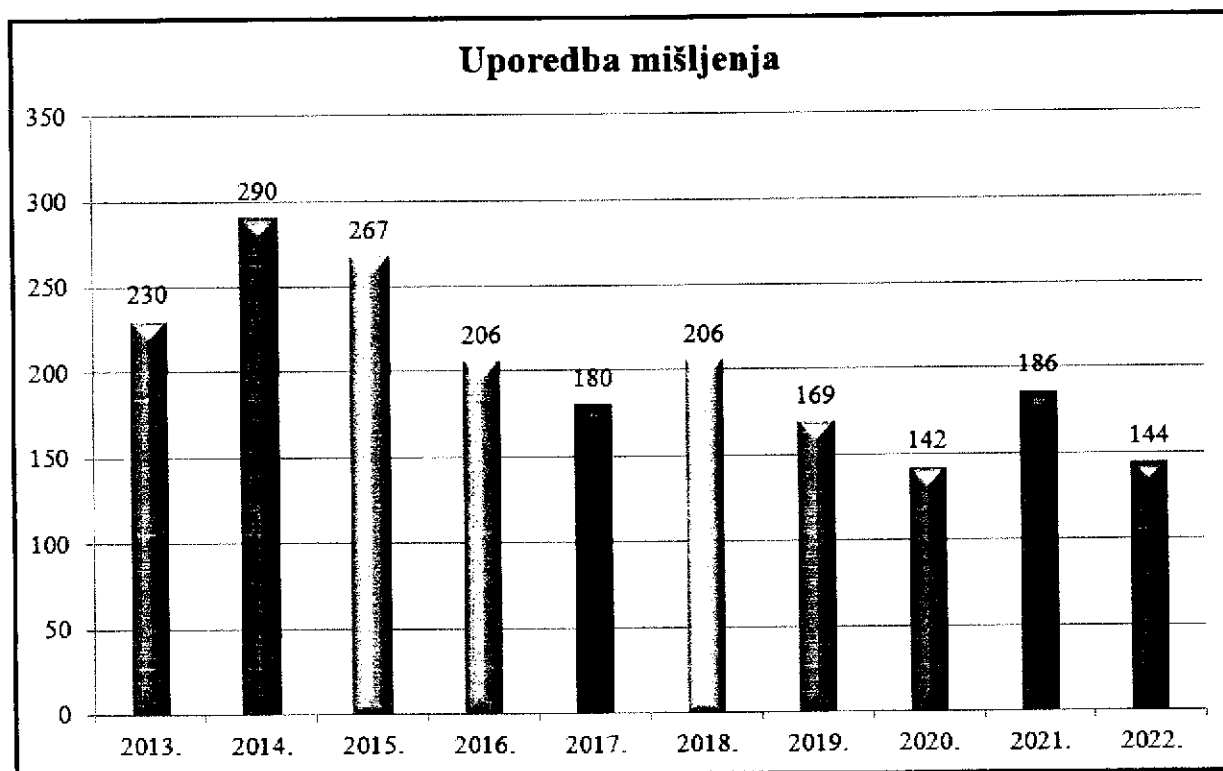
Zakonom o pravima, obavezama i odgovornostima pacijenata, u članu 35. je propisano „Podaci iz medicinske dokumentacije pacijenta, odnosno iz zdravstvene evidencije, mogu se dostavljati i bez pacijentove saglasnosti, na uvid, u obliku zapisa, odnosno izvoda iz medicinske dokumentacije, a na zahtjev suda, drugog organa kada je to propisano zakonom, kada to zahtijeva zaštita života drugih ljudi, te fizička sigurnost i zdravlje drugih ljudi, kao i u drugim slučajevima predviđenim propisima o zaštiti ličnih podataka koji regulišu izuzetke obrade ličnih podataka odnosno posebne kategorije ličnih podataka, bez saglasnosti pacijenta.

Podaci iz stava 1. ovog člana dostavljaju se kao službena tajna.“

U vezi sa navedenim, prava pacijenata nisu povrijeđena, niti je primjenjiva saglasnost pacijenta, kada se radi o davanju ličnih podataka o zdravstvenom stanju Komisiji za utvrđivanje posebne zdravstvene sposobnosti.

3.10.2. Uporedni podaci mišljenja 2013 – 2022

MIŠLJENJA										
	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Ukupno	230	290	267	206	180	206	169	142	186	144
Stručna mišljenja	215	282	259	192	139	169	155	122	158	111
Javnim organima	94	80	84	64	66	46	63	45	64	49
Pravnim licima	23	18	28	34	36	29	29	30	18	18
Fizičkim licima	98	184	147	94	78	94	63	47	76	44
Mišljenje na zakone	9	6	6	8	38	31	12	18	18	30
Mišljenje na podzakonske akte	5	1	0	4	2	3	1	1	4	4
Mišljenje na druge pravne akte	1	1	2	2	1	3	1	1	6	0

3.11 Glavni registar

Glavni registar je elektronska evidencija osnovnih podataka o zbirkama ličnih podataka koje vode kontrolori, a ima za cilj da nosioce podataka informiše koje lične podatke kontrolori mogu prikupljati i na drugi način obrađivati. Ove informacije Agencija objedinjuje i objavljuje, na koji način i nastaje Glavni registar. Glavni registar pruža mogućnost Agenciji za sagledavanje i analizu koje vrste podataka su sadržane u zbirkama ličnih podataka kontrolora u određenoj oblasti.

Registracija kontrolora je obaveza kontrolora da prije uspostavljanja zbirke ličnih podataka dostave Agenciji obavijest o namjeravanom uspostavljanju zbirke ličnih podataka sa informacijama o zbirci ličnih podataka propisanim članom 13. Zakona o zaštiti ličnih podataka. Način ispunjavanja ove obaveze propisan je Pravilnikom o načinu vođenja i obrascu evidencije o zbirkama ličnih podataka („Službeni glasnik BiH“ br. 52/09).

Kontrolori osnovne podatke o zbirkama ličnih podataka koje vode, dostavljaju na obrascu „Evidencija o zbirci ličnih podataka“. Agencija provjerava sadržaj dostavljenih obrazaca, te utvrđuje da li su dostavljeni obrasci ispravno popunjeni. tj. da li je obrada ličnih podataka u predmetnim evidencijama, principijelno, zakonita ili ne.

Ako obrasci nisu ispravno popunjeni Agencija obavještava kontrolora o greškama, te nalaže da se greške isprave, a ispravno popunjeni obrasci dostave Agenciji.

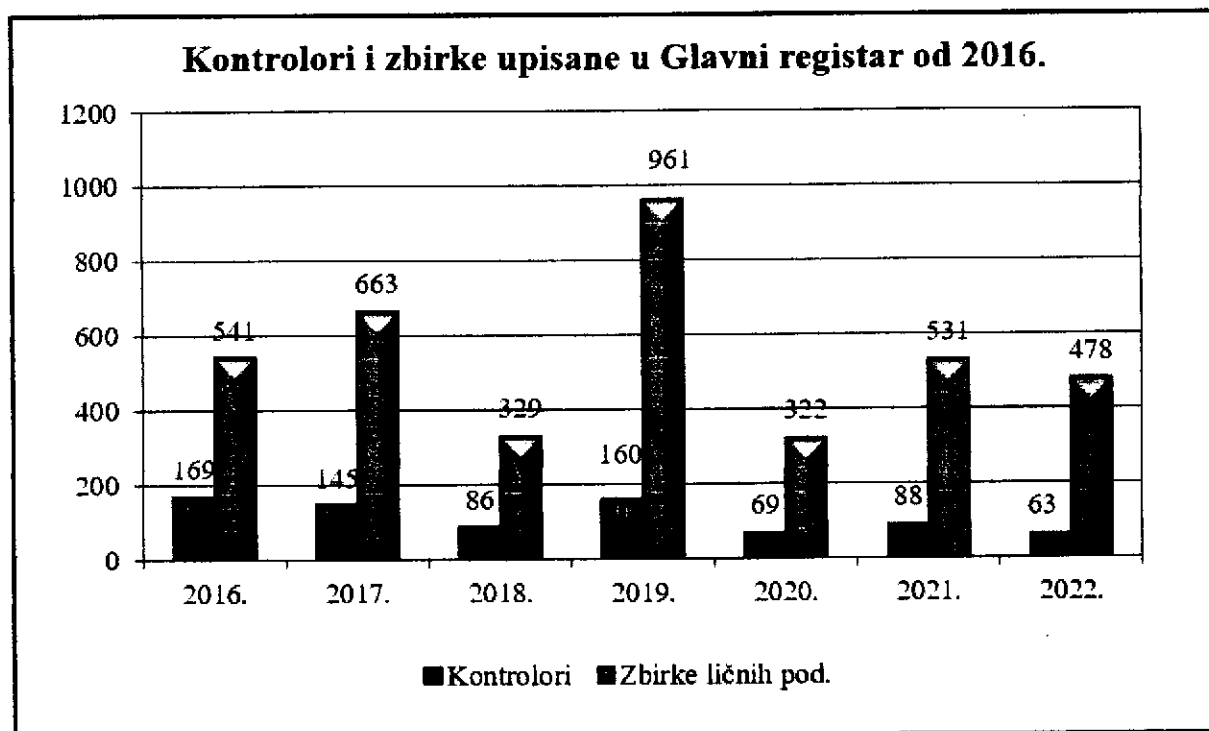
Agencija registruje kontrolora u Glavni registar tako što mu dodjeljuje i dostavlja korisničko ime i šifru, te mu nalaže da podatke iz dostavljenih obrazaca unese u Glavni registar.

U toku 2022. godine ukupno je pripremljeno i dostavljeno kontrolorima 255 akata i to: 63 akta sa korisničkim podacima i 192 akta vezana za: neispravno popunjene obrasce, dostavljanje novih korisničkih podataka na zahtjev kontrolora, odobrenja za izmjenu ranije upisanih podataka u Glavni registar i urgencija za unos podataka u Glavni registar.

Izvršen je pregled unesenih podataka za 416 evidencija o zbirci ličnih podataka.

U sljedećoj tabeli prikazan je broj kontrolora i zbirke upisanih u Glavni registar, a grafički je predstavljen period od 2016. godine.

Kontrolori i zbirke upisane u Glavni registar									
	od 2010. do 2015.	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Ukupno
Kontrolori	277	169	145	86	160	69	88	63	1057
Zbirke ličnih podataka	1944	541	663	329	961	322	531	478	5769

3.12 Informacioni sistem

Redovne aktivnosti potrebne za nesmetano funkcionisanje Informacionog sistema Agencije obuhvataju niz aktivnosti, i to: instaliranje, održavanje i nadogradnju softvera; kreiranje sigurnosnih kopija za internu bazu, Glavni registar i File server; utvrđivanje i otklanjanje nepravilnosti; dijagnosticanje kvarova i predlaganje servisa računara i drugih uređaja; pripremu specifikacija za nabavku računara i računarske opreme; pomoć zaposlenim pri korištenju računara; obrađivanje i vođenje evidencije o hardveru i softveru; tehničko održavanje web stranice i dodavanje novih dokumenata na web stranicu Agencije i druge aktivnosti.

U toku 2022. godine izvršeno je značajno znavljanje informatičke opreme. Nabavljen je server, osam desktop računara i četiri laptopa.

3.12.1. Interna baza

Interna baza je u funkciji od 2012. godine. Sadrži module: Inspekcije, Mišljenja, Odgovori, Prigovori i Službena dužnost. Interna baza je razvijena sa ciljem da se službenicima koji rade na ovim poslovima omogući brži i jednostavniji način dolaska do potrebnih informacija. Svi službenici su dužni da u Internu bazu unesu podatke o poslovima koji su vezani za navedene module. Upisivanjem ovih podataka u bazu isti postaju dostupni i drugim službenicima koji imaju pravo pristupa.

U Internu bazu, do kraja 2022. godine, ukupno je uneseno 5643 dokumenata (rješenja, odgovora, zaključaka, mišljenja, itd.), po modulima: inspekcije 586, mišljenja 2388, odgovori 786, prigovori 1522 i službene dužnosti 361.

3.12.2. Sistem upravljanja informacionom sigurnošću (ISO 27001)

ISO 27001 je međunarodni standard objavljen od strane Međunarodne organizacije za standardizaciju (ISO) koji utvrđuje kako upravljati informacionom sigurnošću. Ovaj standard se može primijeniti u organizaciji bilo kojeg tipa i predstavlja skup najboljih svjetskih praksi pri upravljanju informacionom sigurnošću. Projekat izgradnje sistema upravljanja informacionom sigurnošću (Projekat ISMS) pokrenut je 2014. godine sa ciljem da se u Agenciji uspostavi sistem sigurnosti informacija. Kao rezultat provedenih aktivnosti doneseno je niz procedura i drugih dokumenata, te Poslovnik upravljanja sigurnošću informacija i Opšte politike sigurnosti informacija u toku 2017. godine.

U toku 2022. godine nisu vršene izmjene ili dorade sistema.

3.13 Javnost rada i saradnja sa medijima

Zbog stalne potrebe promocije zaštite ličnih podataka i privatnosti u Bosni i Hercegovini, Agencija putem različitih aktivnosti kontinuirano jača svijest javnosti o značaju zaštite ličnih podataka i privatnosti u okviru svojih mogućnosti.

U svrhu podizanja svijesti javnosti o pravu na zaštitu ličnih podataka i privatnosti, Vijeće Evrope je, uz podršku Evropske komisije, 2006. godine proglasilo 28. januar evropskim Danom zaštite podataka, koji je u svijetu poznat i kao Dan privatnosti. Ovaj dan ujedno se obilježava i kao godišnjica Konvencije (ETS 108) za zaštitu lica u pogledu automatske obrade ličnih podataka.

Agencija je trinaesti put obilježila *evropski dan zaštite podataka*. Tim povodom održana je Press konferencija 28. januara u 11:00 sati u zgradi Vanjskotrgovinske komore BiH, na kojoj su mediji upoznati sa najznačajnijim aspektima rada Agencije u prethodnoj godini i planovima za naredni period.

Prema ustaljenoj praksi dostavljen je i popunjeni Obrazac Jedinici za zaštitu podataka (DPU) Vijeća Evrope o aktivnostima Agencije povodom obilježavanja Dana zaštite podataka 2022. u Bosni i Hercegovini kako bi mogao biti uvršten u kompilaciju Pregleda aktivnosti po zemljama Vijeća Evrope – Data Protection Day (DPD) 2022 i biti dostupan na Web stranici DPU na Dan zaštite podataka 2022.

3.13.1. Aktivnosti vezane za medije

Agencija je i tokom 2022. godine, osim obilježavanja evropskog dana zaštite podataka, informisala javnost o preduzetim aktivnostima, aktuelnim predmetima i pitanjima, davanjem odgovora na upite medija, institucija i građana, putem saopštenja i izjava, te gostovanja u različitim medijima.

Provedene su sljedeće aktivnosti:

Izdata su dva saopštenja za javnost, a na upite medija dato je pet izjava, dva intervjua i 18 pisanih odgovora, te su popunjena dva upitnika, kako slijedi:

1. Saopštenje za javnost povodom međunarodnog Dana zaštite podataka i privatnosti otpremljeno medijima i objavljeno na Web stranici.
2. Saopštenje za javnost povodom posjete Agenciji delegacije Ureda rezidentnog koordinатора Ujedinjenih nacija u BiH (RCO), otpremljeno medijima i objavljeno na Web stranici.

3. Izjava pred kamerom za TV Aljazeera Balkans na temu provjere diploma zaposlenih u javnom sektoru.
4. Izjava pred kamerom za RTVFBiH u vezi činjenice da Ministarstvo unutrašnjih poslova RS prikuplja podatke o pripadnicima Oružanih snaga BiH i drugih sigurnosnih institucija.
5. Izjava pred kamerom za RTRS na temu lažne nagradne igre na društvenim mrežama.
6. Telefonska izjava za RTVFBiH na temu krađe identiteta.
7. Telefonska izjava za TVNI na temu obaviještenosti građana o pravima, društvenim mrežama, te mjerama zaštite i iskustvima Agencije.
8. Telefonski intervju za Radio Slobodna Evropa u vezi sa zloupotrebom ličnih podataka, mogućnosti kontrole, postojeće zakonske regulative i njene usklađenosti sa evropskim propisima.
9. Intervju pred kamerom za Centar za istraživačko novinarstvo (CIN) na temu zloupotrebe ličnih podataka.
10. Odgovor za Livno Online, na temu zakonitost objavljivanja imena i prezimena kandidata koji su prošli konkursnu proceduru po konkursu za prijem policijskih službenika.
11. Odgovor Agenciji Patria na pitanje da li je MUP RS prijavio Agenciji vođenje evidencije o zbirkama ličnih podataka u slučaju popisivanja osoba koje rade u policiji, bivših pripadnika MUP-a RS, te pripadnika Oružanih snaga BiH, a koji se prikupljaju po obrascu D-19 MUP RS.
12. Odgovor RTVFBiH u vezi sa činjenicom da MUP RS prikuplja podatke o pripadnicima Oružanih snaga BiH i drugih sigurnosnih institucija.
13. Odgovor TV Manifest vezan za dopis koji je poslan svim osnovnim i srednjim školama na području Kantona Sarajevo u kojem se nalaže da se unište sve kontrolne liste za dnevno praćenje zdravstvenog stanja, liste kontakata i epidemiološki upitnici za „treće“ osobe koje su morale ući u prostorije pomenutih ustanova.
14. Odgovor osnivaču internet portala Bisce.ba, na temu davanje podataka o vlasniku domene nadležnim organima.
15. Odgovor osnivaču internet portala Bisce.ba, na temu javne objave podataka vlasnika i novinara internet portala.
16. Odgovor J.S. na temu legitimisanja građana, korisnika profila, od strane Facebook-a.
17. Odgovor portalu Banjaluka.net vezan za eventualni komentar Agencije na prijedlog Zakona o upisu pripadnosti konstitutivnom narodu, nacionalnoj manjini i ostalima, te na pitanje da li bi donošenje takvog zakona značilo i kršenje drugih zakonskih rješenja u onom dijelu koji se odnosi na zaštitu ličnih podataka građana BiH.
18. Odgovor portalu RTVFBiH vezan za eventualni komentar Agencije na prijedlog Zakona o upisu pripadnosti konstitutivnom narodu, nacionalnoj manjini i ostalima, te na pitanja koliko je to prihvatljivo i kosi li se sa principima o tajnosti podataka.
19. Odgovor Centru za istraživačko novinarstvo (CIN) s pojašnjenjem određenih nejasnoća u praksi koje se odnose na probleme u slobodnom pristupu informacija koje su pod kontrolom pravosudnih institucija.
20. Odgovor Centru za istraživačko novinarstvo (CIN) na pitanje na koji način CIN može prijaviti Agenciji firmu Prointer za nezakonito/nepravilno obrađivanje ličnih podataka.

21. Odgovor Oslobođenju na pitanje da li su građani dužni dostaviti svoje podatke mjesnoj zajednici kroz kopije ZK izvadaka u svrhu provođenja ankete o naplati parkinga ili se mogu pozvati na Zakon.
22. Odgovor portalu Gerila.info na pitanje da li javna ustanova poput Centra za socijalni rad može davati lične podatke odnosno spiskove korisnika navedene ustanove nekoj političkoj partiji.
23. Odgovor portalu Likvidno u vezi sa problemima nezakonite obrade ličnih podataka, te na pitanja ko ima pravo i pod kojim uslovima da kontaktira građanina i ponudi mu robu i usluge, te da li se Agenciji obraćaju korisnici društvenih mreža kojima je ukraden digitalni identitet.
24. Odgovor BL portalu u vezi sa sigurnošću i zaštitom ličnih podataka pohranjenih na servere izvan Bosne i Hercegovine.
25. Odgovor RTRS na pitanje da li se kao zloupotreba ličnih podataka tumači eventualna činjenica da je Gradonačelnik Banje Luke iz prostorija Gradske uprave (Odjeljenja za inspeksijske poslove) prenio u stranačke prostorije dokumentaciju sa rješenjima građana o izolaciji tokom pandemije Covid -19.
26. Odgovor portalu Radio Sarajevo na pitanja koliki je iznos kazni za postavljanje nezakonitog video nadzora, te koje su dozvole potrebne za postavljanje video nadzora.
27. Odgovor Radiju Slobodna Evropa u vezi sa informacijom da li Kabinet predsjednika Republike Srpske može tražiti od novinara pri registraciji za akreditaciju (osim imena i prezimena) i sljedeće podatke: ime oca, datum rođenja, adresu prebivališta, jedinstveni matični broj, broj lične karte i registarski broj vozila.
28. Anonimni Upitnik popunjen i online dostavljen Generalnom sekretarijatu vijeća ministara BiH sa odgovorima na 20 pitanja o korištenju društvenih mreža u Institucijama BiH.
29. Služba za informisanje Generalnog sekretarijata Vijeća ministara BiH provela je anonimno online istraživanje o korištenju platforme Međuinstitucionalne mreže komunikatora, s ciljem prikupljanja iskustava, primjedbi i sugestija u vezi s tom platformom, radi njenog unapređenja u obostranom interesu.

3.13.2. Aktivnosti vezane za Web stranicu Agencije

Na Web stranici Agencije objavljena su 64 dokumenta. Ukupan broj objavljenih dokumenata je znatno veći jer se većina sadržaja objavljuje na tri jezika (BHS), dok se pojedini dokumenti objavljuju i na engleskom jeziku. Ukupan broj dokumenta koji su objavljeni na Web stranici iznosi 204.

Za praćenje posjeta web stranici Agencije, a u skladu sa pravilima sistema „e-vlade”, koristi se program Google Analytics.

Na osnovu podataka Google Analytics-a proizlazi da je ukupan broj posjetilaca web stranice Agencije, u izvještajnom periodu, bio 26618. To su posjetioci koji su prilikom posjete aktivno pregledali sadržaje (pokrenuli bar jednu sesiju).

Najveći broj posjetilaca je iz Njemačke 11363, a dalje slijede Bosna i Hercegovina 9663, Francuska 2441, SAD 487, Srbija 484, Hrvatska 237, Nizozemska 167, Kina 125, Saudijska Arabija 122, Velika Britanija 120 itd.

Ukupan broj pregledanih stranica je 125931. U ovaj broj se ubrajaju i ponovljeni prikazi pojedinačnih stranica. U odnosu na 2021. godinu, u kojoj je broj pregledanih stranica iznosio 117278, to je povećanje za 8653 pregleda.

Za pristup web stranici Agencije korišten je desktop računar u 81,38%, a mobilni uređaj u 18,62% pristupa.

3.14 Help desk

Osnovna svrha uspostavljanja HELP DESKA je da fizička lica i zainteresovani pravni subjekti mogu putem kontakt telefona postaviti konkretna pitanja iz oblasti zaštite ličnih podataka. Zaprimito je 512 poziva od strane fizičkih i pravnih lica, što je znatno veći broj u odnosu na prethodni period kada su zaprimljena 463 poziva.

Iako je osnovna funkcija HELP DESKA da se građanima i pravnim licima na brz i jednostavan način pruži podrška, isti se u velikom broju koristi i od strane predstavnika javnih organa da bi riješili pojedinačne slučajeve koje imaju u radu. Javnim organima je na ovo redovno ukazivano, te su bili upućeni da se Agenciji obrate zahtjevom za davanje mišljenja.

3.15 Učešće na konferencijama, seminarima i okruglim stolovima

U izvještajnom periodu Agencija je provodila i saradnju sa institucijama i organizacijama, učešćem na konferencijama i radionicama koje su imale za predmet unaprjeđenje i zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda.

Predstavnici Agencije su učestvovali na sljedećim događajima:

1. Radionica na temu „Zaštita ličnih podataka u kontekstu primjene Zakona o slobodi pristupa informacijama“ u organizaciji Mreže progresivnih inicijativa, kojoj su prisustvovali službenici za informisanje i njihovi nadređeni iz općina sa područja Kantona Sarajevo. Predstavnik Agencije je učestvovao na radionici sa izlaganjem o nadležnostima Agencije, inspeksijskom nadzoru i sudskoj praksi u Bosni i Hercegovini. Radionica je održana 22. jula.
2. Edukativni skup u sklopu Projekta Zaštita djece na internetu u sistemima korisnika dozvola Regulatorne agencije za komunikacije BiH u sklopu kampanje Webobran čiji je cilj zaštita djece na internetu, koji je održan 15. decembra.
3. Sastanci u okviru Projekta Jačanje institucionalnih kapaciteta u oblasti slobode izražavanja i informisanja u Bosni i Hercegovini (EFEx), koji su održani 23. marta i 01. decembra.
4. Predstavljanje projekta Prevencija uznemiravanja na osnovu pola i seksualnog uznemiravanja na radnom mjestu, koje je održano 20. aprila.
5. Predstavljane projekta Promocija različitosti i jednakosti u Bosni i Hercegovini – mapiranje uzroka, manifestacija i posljedica govora mržnje, koje je održan 05-06 maja.
6. Predstavljanje studije Regulacija štetnog sadržaja na internetu u Bosni i Hercegovini koja je održana 11. maja u organizaciji Media centra.
7. Međunarodna naučnoistraživačka konferencija: Stanje ljudskih prava u Bosni i Hercegovini, koja je održana 20. maja.
8. Sastanak glasnogovornika i službenika za odnose sa javnošću, u organizaciji Službe za informisanje Generalnog sekretarijata Vijeća ministara BiH, koji je održan 08. decembra.

3.16 Sastanci sa predstavnicima međunarodnih organa i organizacija, javnih organa, pravnih lica i fizičkih lica

1. Sastanku sa predstavnicima Ministarstva pravde BiH, Direkcije za evropske integracije Vijeća ministara BiH i Ministarstva civilnih poslova BiH uz učešće predstavnika Generalne direkcije Evropske komisije za pravosuđe i potrošače, a na poziv Delegacije EU u BiH. Tema sastanka je bila Prijedlog zakona o zaštiti ličnih podataka, njegova pojedina rješenja na koja su Ministarstvo pravde BiH i Ministarstvo finansija i trezora BiH imali negativno mišljenje, a tiču se statusa Agencije kao nezavisnog nadzornog organa. Sastanak je održan 23. novembra u online formi.
2. Sastanak sa predstavnicima Društva Crvenog krsta/križa BiH na temu obavještanja korisnika o povredi njihovog prava i ugrožavanja ličnih podataka. Sastanak je održan 02. februara.
3. Sastanak sa predstavnikom političkog odjela OHR-a. Tema sastanka bio je predmet koji je Agencija pokrenula protiv MUP-a RS zbog obrade ličnih podataka bivših pripadnika sigurnosnih agencija. Sastanak je održan 22. marta.
4. Sastanak sa predstavnikom GIZ-a. Tema sastanka bilo je informisanje o problemima i okolnostima usljed kojih domaće zakonodavstvo nije usaglašeno sa Opštom uredbom o zaštiti podataka i zašto novi Zakon o zaštiti ličnih podataka još nije upućen u parlamentarnu proceduru. Sastanak je održan 22. marta.
5. Sastanak sa predstavnicima Kancelarije rezidentnog koordinatora Ujedinjenih nacija u BiH (RCO) kao nacionalnog službenika za ljudska prava. Tema sastanka bilo je stanje u oblasti zaštite ličnih podataka u Bosni i Hercegovini. Sastanak je održan 30 marta.
6. Sastanak sa predstavnicima firme NSoft, na temu obrada biometrijskih podataka putem video nadzora. Navedena firma se bavi razvojem softverskih rješenja za različite potrebe i njihovom prodajom na tržištu. Sastanak je održan 06. marta.
7. Sastanak sa predstavnicima firme „Multiservice“. Tema sastanka je bila mogućnost razmjene podataka sa policijskim organima u svrhu identifikacije inostranih počinitelja prekršaja evidentiranih stacionarnim kamerama. Sastanak je održan 26 jula.
8. Sastanak sa predstavnikom Instituta za akreditovanje BiH. Tema sastanka bila je uvođenje sistema video nadzora na ulasku u prostorije Instituta, donošenje Odluke o istom, te prijavljivanje zbirke ličnih podataka o video nadzoru u Glavni registar Agencije. Sastanak je održan 27. novembra.
9. Sastanak sa predstavnicima društva Autocesta Federacije BiH. Tema sastanka bilo je pravilno postupanje po rješenju Agencije u vezi prikupljanja dokumentacije prilikom oslobađanja određenih kategorija od plaćanje cestarine. Sastanak je održan 04. novembra.
10. Sastanku u Delegaciji Evropske unije u BiH u okviru projekta „Misija stručne procjene na osnovu pojedinačnih predmeta u oblasti nezavisnih nadzornih ili regulatornih organa“. Na sastanku su date informacije o zakonskom okviru u oblasti zaštite ličnih podataka, problemima u radu i izazovima sa kojima se susreće Agencija. Sastanak je održan 30 novembra.
11. Završni sastanak u prostorijama Delegacije Evropske unije u BiH u okviru projekta „Misija stručne procjene na osnovu pojedinačnih predmeta u oblasti nezavisnih nadzornih ili regulatornih organa“. Na sastanku su iznesena zapažanja i procjene tima Delegacije EU u odnosu na rad i funkcionisanje nezavisnih regulatora ali u okviru ovog projekta nije vršena stručna procjena Agencije. Sastanak je održan 02 decembra.

3.17 Međunarodna saradnja

Agencija je zbog prirode poslova upućena na međunarodnu saradnju, a jedna od njenih obaveza je učešće na različitim radionicama, obukama, seminarima, naročito međunarodnim konferencijama i

radnim grupama kao aktivni član ili posmatrač. Shodno mogućnostima, Agencija nastoji redovno i aktivno učestvovati na međunarodnom planu i na taj način doprinosti kontinuiranom razvoju rada, pronalaženju boljih rješenja, usklađivanju domaćeg zakonodavstva u oblasti zaštite ličnih podataka sa evropskim i svjetskim normama i standardima, te ispunjavati preuzete međunarodne obaveze.

Bosna i Hercegovina je punopravna članica sljedećih međunarodnih organa i organizacija:

1. Savjetodavni odbor Konvencije za zaštitu pojedinaca u pogledu automatske obrade ličnih podataka (ETS 108) T-PD pri Vijeću Evrope. (Bosna i Hercegovina je 2013., 2014. i 2016. bila punopravna članica Ad hoc Odbora za zaštitu podataka (CAHDATA), kojem je bio povjeren zadatak finalizacije prijedloga modernizacije Konvencije (ETS 108) pod nadležnošću Odbora ministara EU),
2. Globalna skupština privatnosti (GPA). GPA je globalni godišnji forum na kojem nezavisni regulatori o privatnosti, zaštiti podataka i slobodi informacija usvajaju rezolucije i preporuke na visokom nivou upućene vladama i međunarodnim organizacijama,
3. Evropska konferencija organa za zaštitu podataka (ECDPA), poznata i pod nazivom Proljetna konferencija, koja je stalna i najveća konferencija evropskih organa za zaštitu podataka organa za zaštitu ličnih podataka zemalja Centralne i Istočne Evrope (CEEDPA)⁶. (Bosna i Hercegovina je 2016. u Sarajevu bila domaćin 18. CEEDPA-e u organizaciji Agencije (52 učesnika iz 16 zemalja članica CEEDPA-e i Vijeća Evrope).
Evropska radionica rukovođenja slučajem - European Case Handling Workshop (ECHW) održava se godišnje na nivou kadrova koji rade na praktičnim aktivnostima u organima za zaštitu podataka. Radionica je pod pokroviteljstvom Proljetne konferencije (ECDPA), dobija mandat od nje i podnosi izvještaj direktno njoj. Na Radionicu (i usklađenu Circa mrežu) pozivaju se samo organi za zaštitu podataka koja su akreditirani članovi ECDPA. Fokus Radionice je na svakodnevnom praksama organa za zaštitu podataka i širenju nacionalnih iskustava i najboljih praksi. (Bosna i Hercegovina je 2013. godine u Sarajevu bila domaćin 25. Radionice upravljanja slučajem (CHW)
4. Forum saradnje organa za zaštitu podataka iz regije bivše Jugoslavije „Initiative 20i7“, uspostavljen Deklaracijom o saradnji 2017. na inicijativu organa za zaštitu ličnih podataka Republike Slovenije.⁷
5. Vijeće za regionalnu saradnju (RCC) je sveobuhvatni okvir saradnje, sufinansiran od strane Evropske Unije, koji uključuje učesnike iz Jugoistočne Evrope, članove međunarodne zajednice i donatore da se bave temama od interesa za Jugoistočnu Europu. RCC je službeno uspostavljen 2008. godine na Sastanku ministara vanjskih poslova Procesu saradnje u Jugoistočnoj Europi (SEECF) u Sofiji. RCC vrlo usko saraduje sa svim vladama zemalja u regiji i relevantnim mehanizmima regionalne saradnje, što je uređeno Statutom i trogodišnjim strategijama i programima rada (SWP), koji se bave potrebama Jugoistočne Evrope u

6 Međunarodnog forum saradnje koji omogućava organima za zaštitu podataka zemalja Centralne i Istočne Evrope razmjenu njihovih jedinstvenih iskustva u polju zaštite podataka. CEEDPA je osnovana 2001. na inicijativu poljskog Generalnog inspektorata za zaštitu ličnih podataka (GIODO), koji obavlja posao Sekretarijata. Članice CEEDPA-e su 18 zemalja Centralne i Istočne Evrope, koje održavaju redovne godišnje radne konferencije predstavnika nacionalnih organa za zaštitu podataka.

7 Cilj foruma je okupiti na redovnim godišnjim sastancima predstavnike organa za zaštitu podataka sličnih geografskih, historijskih i zakonskih okvira, koji se susreću sa sličnim problemima i izazovima zaštite podataka, a koji su postavljeni usljed reforme EU zakonodavstva, povećane digitalizacije i globalnog prenosa ličnih podataka. Ovaj Forum saradnje uspostavljen je po uzoru na inicijativu „Nordijska akcija“, koja je udružila organe za zaštitu podataka nordijskih zemalja (Švedske, Danske, Norveške, Islanda i Finske) i pokazala se kao primjer dobre prakse.

ekonomskom i socijalnom razvoju, energetici i infrastrukturi, pravosuđu i unutrašnjim poslovima, sigurnosnoj saradnji i izgradnji institucionalnog i ljudskog kapitala.

Pomenuta punopravna članstva nameću aktivno učešće Agencije i ispunjavanje različitih obaveza.

3.17.1. Učešće na međunarodnim konferencijama i događajima⁸

Agencija je prpratila sva značajna međunarodna dešavanja putem dostavljene dokumentacije, te je učestvovala neposredno ili online na sljedećim konferencijama i sjednicama:

1. Proljetna konferencija evropskih organa za zaštitu ličnih podataka (ECEDPA 2022). Konferencija je održana od 19-20. maja u Cavtatu, R. Hrvatska. Na konferenciji su učestvovala dva predstavnika ispred Agencije.
2. Konferencija regionalna perspektiva online izborne kampanje - izazovi i mogućnosti za izborni integritet. Konferencija je održana od 17-18. maja u Podgorici, Crna Gora. Događaj je organizovan od strane Ureda za demokratske institucije i ljudska prava (ODIHR) i misije OSCE-a u Crnoj gori u okviru projekta Podrška izborima na Zapadnom Balkanu, koji su finansirali EU i Austrijska razvojna agencija. Na konferenciji je učestvovao jedan predstavnik Agencije.
3. Globalna skupština privatnosti (GPA). 44. globalna skupština privatnosti je održana od 25-28. oktobra u Istanbulu, Turska. Ispred Agencije na konferenciji je učestvovao jedan predstavnik.
4. Evropska radionica upravljanja slučajem (ECHW) 2022. Održana je 17-19 novembra u Tbilisiju, Gruzija. Ispred Agencije na konferenciji su učestvovala dva predstavnika.
5. 43. plenarna sjednica Savjetodavnog odbora Konvencije za zaštitu pojedinaca u pogledu automatske obrade ličnih podataka Vijeća Evrope. Sjednica je održana 16-18 novembra u Strasbourg-u, R. Francuska. Na sjednici je učestvovao jedan predstavnik Agencije.
6. Konferencija o Konvenciji 108+ povodom dana zaštite podataka 2022. Konferencija je održana 27.01. u online formatu čiji domaćin je bio talijansko predsjedništvo Odbora ministara Vijeća Evrope. Ovaj događaj se održao u kontekstu promicanja ratifikacije Konvencije 108+. Na konferenciji je učestvovao jedan predstavnik Agencije.
7. Internetska serija panel diskusija Zakoni o zaštiti podataka na Zapadnom Balkanu: Razgovarajmo o adekvatnosti. U organizaciji Istraživačkog centra za pravo i digitalizaciju Univerziteta Passau (FREDI), diskusije su se održavale putem ZOOM platforme u formi vebinara. Peta panel diskusija sa Bosnom i Hercegovinom održana je 25. januara uz učešće jednog predstavnika Agencije i predstavnika udruženja građana „Zašto ne“.

⁸ *Napomena*

Peti regionalni sastanak „Inicijativa 20i7“

Podsjećamo da je Bosna i Hercegovina trebala biti domaćin četvrtog sastanka u Mostaru 2020. godine, a što je odgođeno zbog pandemije Covid-19 za 2021. godinu. Obaveza naše zemlje se prenijela i u 2022. godinu ali zbog nedostatka sredstava Agencija nije mogla, u svojstvu domaćina, organizovati sastanak „Inicijativa 20i7“. Podsjećamo Agencija kao i ostale institucije BiH su se finansirale na osnovu privremenog finansiranja i nije bilo moguće organizovati sastak usljed tih okolnosti.

Sekretarijat „Inicijativa 20i7“ je pokušao organizovati sastanak u drugoj članici ali je i njegovo održavanje otkazano.

3.17.2. Saradnja sa Direkcijom za evropske integracije Vijeća ministara BiH (DEI VM BiH)

Saradnja sa DEI VM BiH u 2022. godini obuhvatala je obaveze Agencije vezane za specifična pitanja:

- *Pododbor za pravdu slobodu i sigurnost između EU i BiH* (obaveze vezane za 6. sastanak Pododбора). Sastanci su održani u online formatu 8-9 i 29. novembra.
- Obaveze Agencije vezane za učešće u dvije radne grupe za evropske integracije *Radne grupe za političke kriterije i Radne grupe za Poglavlje 23 (Pravosuđe i osnovna prava)*
- Obaveze Agencije vezane za izradu Programa integrisanja BiH u EU, konsultacije su održane 12. oktobra u online formatu.

3.18 Normativni dio i administracija

3.18.1. Normativni dio

U normativnom dijelu, doneseni su sljedeći akti:

- 172 rješenja;
- 50 odluka od čega se 40 odnosi na oblast javnih nabavki;
- 33 ugovora od čega su dva ugovora o radu na neodređeno vrijeme, 11 ugovora o djelu, 19 ugovora o javnim nabavkama i jedan okvirni sporazum i
- 6 uvjerenja.

3.18.2. Administrativni dio

U administrativnom dijelu provedene su sljedeće aktivnosti:

- primljena su i formirana 1.124 nova predmeta;
- protokolirana su 14.072 akta;
- unutar Agencije, po sektorima i odsjecima, zaduženo je 4.255 akata;
- primljeno je i protokolirano 217 računa;
- primljen je i protokoliran 101 službeni glasnik;
- putem kurira, PTT-a i E-maila otpremljena su 3.023 akta;
- arhivirana su 1.543 predmeta, u upisnik UP 1 upisana su 402 predmeta, dok u upisnik UP 2 nije bilo upisanih predmeta.

Svi naprijed statistički pokazatelji treba pomnožiti sa dva obzirom da se svaka radnja provodi kroz pisani i elektronski protokol.

3.19 Ostale aktivnosti

U izvještajnom periodu provedene su aktivnosti koje se odnose na sljedeće:

- Godišnji izvještaj o zaštiti ličnih podataka za 2021. godinu u Bosni i Hercegovini koji je dostavljen Parlamentarnoj skupštini BiH i objavljen na službenoj web stranici Agencije.

- Godišnji izvještaj o podnesenim zahtjevima za slobodan pristup informacijama koji je dostavljen instituciji Ombudsmena za ljudska prava BiH.
- Godišnji izvještaja o rješavanju upravnih stvari u upravnim postupcima koji je dostavljen Ministarstvu pravde BiH.
- Godišnji izvještaj o provođenju Plana borbe protiv korupcije koji je dostavljen Agenciji za prevenciju korupcije i koordinaciju borbe protiv korupcije.
- Zaprimljena su tri zahtjeva za slobodan pristup informacijama, na koje je u zakonom propisanim rokovima odgovoreno.
- Privremeni Plan javnih nabavki i dopune Plana javnih nabavki za 2022. godinu u skladu sa Odlukama o privremenom finansiranju i usvojenim Zakonom o budžetu institucija BiH i međunarodnih obaveza BiH.
- Kontinuirano praćenje realizacije ugovora /okvirnog sporazuma kroz obrazac praćenja realizacije za 2022. godinu i njihov objava na web stranici.
- Srednjoročni program rada 2023-2025. godinu i Akcioni plan rada Agencije za period 2023-2025. godinu.
- Godišnji izvještaj o finansijskom upravljanju i kontroli (GI FUK) za 2021. godinu

IV. ZAKLJUČCI

I u ovom Zaključku ističemo uslove u kojima Agencija radi i djeluje, a tiču se nedostatka novog Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji, službenog vozila za potrebe inspekcije, kancelarijskog prostora, te ljudskih resursa. Pored toga što je Parlamentarna skupština BiH usvajala zaključke iznesene u ranijim godišnjim izvještajima o zaštiti ličnih podataka, na osnovu kojih je bilo realno očekivati određene pomake, to je izostalo. Dakle, problemi i dalje postoje, detaljno su opisani pod tačkama II. 2.2 i III. 3.3, tako da Agencija opravdano i u ovom izvještaju predlaže usvajanje zaključaka kojima bi se riješili problemi u njenom radu i djelimično ublažio nedostatak ljudskih resursa. Jedina razlika u odnosu na prethodni period je što je Vijeće ministara BiH donijelo odluku kojom je zadužilo Ministarstvo finansija i trezora BiH, da dopuni Pravilnik o uslovima nabavke i načinu korištenja službenih vozila u institucijama BiH, kojim će biti predviđeno i službeno vozilo za potrebe inspekcijuskog nadzora u Agenciji. Ova odluka još nije donesena.

Ukazujemo i na nedostatak novog Zakona o zaštiti ličnih podataka za čije usvajanje, su takođe, postojali usvojeni zaključci Parlamentarne skupštine BiH i Vijeća ministara BiH ali rezultata nije bilo. Podsjećamo da je usvajanje novog Zakona o zaštiti ličnih podataka usklađenog sa evropskim propisima preduslov za evropske integracije i u drugim oblastima.

Kao pozitivnu činjenicu, ističemo ratifikaciju Konvencije 108 +, kojom je takođe nametnuta obaveza usklađivanja domaćeg zakonodavstva sa evropskim.

Kao što proizlazi iz prezentovanih aktivnosti, Agencija je u skladu sa svojim kapacitetima izvršavala poslove i zadatke koji su joj povjereni. Statistički pokazatelji su na nivou onih iz prethodnih godina osim podataka o broju zaprimljenih prigovora, koji je veći u odnosu na prethodne periode. Najveći broj prigovora i u ovom izvještajnom periodu podnesen je u vezi sa obradom ličnih podataka putem kamera video nadzora.

Još jednom pozivamo Vijeće ministara BiH i Parlamentarnu skupštinu BiH da uvažuje zahtjeve Agencije u pogledu njene kapacitiranosti, te da usvoje novi Zakon o zaštiti ličnih podataka kako bi Bosna i Hercegovina, kao i druge države u Evropi, dostigla traženi nivo zaštite ličnih podataka.

DIREKTOR
dr. Dragoljub Reljić

SADRŽAJ

I.	UVOD.....	2
1.1	Opće napomene.....	2
1.2	Međunarodni pravni izvori.....	2
1.3	Domaći pravni propisi.....	3
1.4	Obaveza usklađivanja domaćeg zakonodavstva sa evropskim standardima.....	4
II.	AKTUELNOSTI.....	4
2.1	Obaveze javne vlasti prilikom usvajanja novih zakonskih rješenja do donošenja novog Zakona o zaštiti ličnih podataka.....	4
III.	RAD AGENCIJE.....	8
3.1	Nadležnosti Agencije.....	8
3.2	Ovlaštenja Agencije.....	8
3.3	Nezavisnost i kapaciteti Agencije.....	9
3.4	Inspekcijski nadzori.....	10
3.4.1.	Redovni inspekcijski nadzori.....	10
3.4.2.	Revizijski inspekcijski nadzori.....	12
3.4.3.	Vanredni inspekcijski nadzori.....	12
3.4.4.	Usporedni podaci inspekcijskih poslova 2013 – 2022.....	13
3.5	Prigovori.....	14
3.5.1.	Rješavanje po prigovorima.....	14
3.5.2.	Prigovori protiv kontrolora iz javnog sektora.....	15
3.5.3.	Prigovori protiv kontrolora iz privatnog sektora.....	15
3.5.4.	Prigovori iz 2020. i 2021. godine koji su okončani u izvještajnom periodu.....	16
3.5.5.	Usporedni podaci prigovora 2013 – 2022.....	19
3.6	Službena dužnost.....	20
3.6.1.	Pokrenuti postupci po službenoj dužnosti.....	20
3.6.2.	Postupci po službenoj dužnosti prema kontrolorima iz javnog sektora.....	20
3.6.3.	Postupci po službenoj dužnosti prema kontrolorima iz privatnog sektora.....	22
3.6.3.1.	Postupci po službenoj dužnosti prema kontrolorima - pravnim licima.....	22
3.6.4.	Postupci po službenoj dužnosti prema kontrolorima - fizičkim licima.....	22
3.6.5.	Predmeti iz 2020. i 2021. godine riješeni u izvještajnom periodu.....	23
3.6.6.	Usporedni podaci postupaka po službenoj dužnosti 2013 – 2022.....	24
3.7	Primjeri iz prakse.....	25
3.7.1.	Objavljivanje negativnog izvještaja komisije za izbor akademskog osoblja, na službenoj web stranici fakulteta.....	25
3.7.2.	Registracija vozila i obrada ličnih podataka.....	27
3.7.3.	Obrada ličnih podataka pripadnika sigurnosnih agencija od strane MUP-a.....	29
3.7.4.	Fotografisanje zaposlenih prilikom evidentiranja prisustva na poslu.....	33
3.8	Kažnjavanje – prekršajni postupci.....	34
3.8.1.	Prekršajni nalozi.....	34
3.8.2.	Prekršajni sudski postupci.....	36
3.8.3.	Usporedni podaci prekršajnih naloga 2013 – 2022.....	38
3.9	Upravni sporovi.....	39
3.9.1.	Sudske odluke.....	39
3.9.2.	Upravni sporovi iz 2022. godine.....	41
3.9.3.	Usporedni podaci upravnih sporova 2013 – 2022.....	42
3.10	Mišljenja.....	43
3.10.1.	Mišljenja na zakone, podzakonske akte i druge pravne akte.....	44

3.10.1.1.	<i>Nacrti i prijedlozi zakona dostavljeni na mišljenje:</i>	44
3.10.1.2.	<i>Podzakonski akti dostavljeni na mišljenje:</i>	51
3.10.2.	<i>Uporedni podaci mišljenja 2013 – 2022.</i>	54
3.11	Glavni registar	55
3.12	Informacioni sistem	56
3.12.1.	<i>Interna baza</i>	56
3.12.2.	<i>Sistem upravljanja informacionom sigurnošću (ISO 27001)</i>	57
3.13	Javnost rada i saradnja sa medijima	57
3.13.1.	<i>Aktivnosti vezane za medije</i>	57
3.13.2.	<i>Aktivnosti vezane za Web stranicu Agencije</i>	59
3.14	Help desk	60
3.15	Učešće na konferencijama, seminarima i okruglim stolovima	60
3.16	Sastanci sa predstavnicima međunarodnih organa i organizacija, javnih organa, pravnih lica i fizičkih lica	61
3.17	Međunarodna saradnja	61
3.17.1.	<i>Učešće na međunarodnim konferencijama i događajima</i>	63
3.17.2.	<i>Saradnja sa Direkcijom za evropske integracije Vijeća ministara BiH (DEI VM BiH)</i>	64
3.18	Normativni dio i administracija	64
3.18.1.	<i>Normativni dio</i>	64
3.18.2.	<i>Administrativni dio</i>	64
3.19	Ostale aktivnosti	64
IV.	ZAKLJUČCI	65
SADRŽAJ		67